

YOLDAKİLER

HARUN TOKAK

YOLDAKİLER

Harun Tokak

Harun Tokak, 1955 yılında, Uşak'ın Kırka Köyünde doğdu. İlk öğrenimini bu köyde tamamladı. İmam-Hatip Lisesini Uşak'ta okudu.

1979 da İzmir Yüksek İslam Enstitüsü'nden mezun oldu.

Anadolun'un değişik şehirlerinde öğretmenlik yaptı.

Anadolu'da çalıştığı yıllarda mahalli gazetelerde köşe yazıları yazdı, televizyonlarda programlar yaptı. Bazı yerel gazete ve televizyonların kurulmasına öncülük etti. Başta eğitim olmak üzere değişik alanlarda faaliyet gösteren pek çok sivil toplum kuruluşlarında insiyatifler aldı.

MEB'de eğitim uzmanlığı ve başbakanlıkta müşavirlik yaptı.

1997-2008 yılları arasında Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı Başkanlığını yürüttü.

Aydınların bilgi ve birikimlerini paylaştığı Abant Toplantılarına öncülük etti.

Ünlü Kırgız yazar Cengiz Aytmatov, İlber Ortaylı, Azeri yazar Anar gibi Avrasya'nın ileri gelen yazar ve aydınları ile Diyalog Avrasya Platformu'nu kurdu.

Halen bu platformun eş başkanlığını yürütmekte olup,

Yeni Şafak Pazar gazetesinde haftalık hikayeler yazmaktadır.

Önden Giden Atlılar, Işık Süvarileri, Kime Emanet adında hikaye kitapları yayınlanan Harun Tokak'ın elinizde tuttuğunuz bu kitabı da aynı seride yayınlanan diğer kitapları gibi, henüz filizlenen yeni çağın kitaplarının ruhunu müjdeliyor.

Bu kitapta okuyacağınız her hikayede göreceksiniz ki, çok değil, bir insan ömründen az bir zaman önce, dedelerimizin ancak hüsrarla yad ettiği bir rüya: geleceğin inşasına katılma iradesi, bugün gerçek oluyor.

Türkiye'nin, yeryüzü cenneti hayalinin kbusa dönüştüğü bir zamanda yeni toplumun oluşturulmasında ve dünyanın geleceğinde gerekli cesaret ve iradeyi gösterdiğine; Bazı insanların gençlikleri veya hayatları pahasına da olsa artık nehrin yatağını bulduğu müjdesine, yer yer hüznü ama daima umut verici, tertemiz gerçekler üzerinden katılacaksınız.

Bu kitabı okurken, tek ve ayırık yaşam hikayelerine değil, bir büyük nehre akan derin ırmaklara şahit olacaksınız.

YOLDAKİLER

Önden Giden Atlılar 2

Harun Tokak

YOLDAKİLER
Önden Giden Atlılar 2

Copyright © Kaynak Yayınları, 2011

*Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'ye aittir.
Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Tic. A.Ş'nin önceden
yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt
sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.*

Editör
Hasan Hayri DEMİREL

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Sayfa Düzeni
Ahmet KAHRAMANOĞLU

ISBN
978-605-5510-52-7

Yayın Numarası
315

Basım Yeri ve Yılı
Ayhan Matbaası
Mahmutbey Mah.Devekaldırım Cad.Gelincik Sokak.No:6 Kat:3
Bağcılar/İSTANBUL
Tel:(0212) 445 32 38 Pbx Fax:(0212) 445 05 63
Kasım - 2011

Genel Dağıtım
Gökkuşak Pazarlama ve Dağıtım
Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi
Mahmutbey/İSTANBUL
Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Kaynak Yayınları
Bulgurlu Mahallesi Bağcılar Caddesi No: 1
34696 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 522 11 44 Faks: (0216) 522 11 78
www.kaynakyayinlari.com.tr
facebook.com/kitapkaynagi

İÇİNDEKİLER

Yıkık Rüyalardan Ma'mur Hülyalara	9
İrfan Orduları	13
Küheylan'a Son Bakış	17
Nesrin Bebek	33
On Bir Arkadaştlar	39
İçimdeki Cennette Yolculuk	45
Alaca Gömlek	53
Ben Bir Cellattım	61
Katmer Kokulu Ramazanlar	65
Bu Benim Oğlum	71
Ben Onsuz Yaşayamam	77
Süvarisiz Küheylan	83
Koşarken Çatlayan Küheylanlar	89
Mendilci Teyze	95
Sevgi Karşısında Diz Çökmek	101
Biz de İstifa Ettirdik	107
Siz Cengiz'in Arkadaşları mısınız?	113
Kış Yolcuları	119
Oyalı Başörtüsü	125
Yağmur Öğretmen	133
Bir Aşk Yolcusu	139

Babacığım!...

*Bir sabah erken
Köyümüzü çevreleyen karşı tepelerde
Gün ısrken
Nasırlı ellerinle
Ağabeyimin ve benim
Tuttun elimizden
İlkokulu bitirmiştik
Çocukluk geride kalmış,
yollar başlamıştı.
Anam yaşlı gözlerle
Arkamızdan bakarken
sen eve dönüş olmadığını biliyordun.
Yollar uzuyordu.
Yüreğimizin çarpıntısını bastıran elin elimizdeydi.
“Nasıl durur bu demiştin?”,
Bizi teslim edeceğin treni ilk görüşümdü.
Sırtında alaca bir gömlek
Sen istasyonda kaldın, biz trenin camında.
Eve dönüş olmadığını biliyordun.
Biz hâlâ yollardayız
Elin elimizde değil,
Kalbimizde bir çarpıntı...
Biz hâlâ yollardayız
Sensiz...*

Bu kitabımı sana ithaf ediyor, köyün girişinde selvilerin altındaki kabrinde nur içinde yatmanı diliyorum.

YIKIK RÜYALARDAN MA'MUR HÜLYALARA

Fethullah Gülen

Yıllar boyu hemen her fırsatta şanlı mazimize, ülkemize, ülkümüze, evimize, köyümüze, kadınıma, erkeğimize, örfümüze, âdetimize hâsılı her şeyimize destanlar kesmiş, bizimle aynı memeden süt emmeyenler inanmasalar da, kaydını koyarak o günlerin yeniden yaşanmasının hayal olmadığını anlatmaya çalışmışım. Zira inanıyordum, bir süreden beri tarih ve tarihi değerlerin hafife alınıp geçmişe sövülmesine, ülkenin bir baştan bir başa harabelere çevrilmesine, iyilerin, faziletlilerin hor ve hakir görülüp, fenaların ve fenalıkların alkışlanmasına rağmen, bu ülke insanının şanlı mazisinden kopmayacağına ve Allah'ından, Peygamber'inden ayrı düşmeyeceğine.

İnanıyordum; insanımızın Yüce Yaratıcı ile arasına konan bütün engelleri aşır, O'na yaraşır ve yakışır bir tarz da yeniden kendini bulacağına.

İnanıyordum; ilme, inanca, düşünceye açık, gayretli dimağların, o muhteşemlerden muhteşem tabiat kitabını yeniden bir kere daha didik didik edeceğine.

İnanıyordum; aradan yıllar geçse de bir gün mutlaka yitirdiğimiz ruhumuzun geriye dönüp ülkemizi, milletimizi, insanlığımızı ipotek edilmişlikten kurtaracağına.

İnanıyordum; Hızır soluklu insanların, şu bir kaç asırlık kuraklığı gözyaşlarıyla sulayıp, şurada burada kaybolup gitmiş ilhadzede, dalaletzede, malul nesilleri, şanlı mazilerinin o semavi

dinamikleri ile yeniden buluşturacaklarına ve milletimizi milletler muvazenesinde hak ettiği yere yükselteceklerine.

İnanıyordum; gündüzü kadar gecesi de o şanlı günlerimizin aydınlığına denk “eyyamullah” diyeceğimiz o ışıktan çağların dönüp geleceğine, köy-kent, şehir-kasaba her tarafın bir kere daha İrem Bağları gibi cennetlere döneceğine.

İnanıyordum; bize ait o lahuti sessizlik ve sükûnetin hâkim olduğu, sabahıyla-akşamıyla, gecesıyla-gündüzüyle ayrı bir huzurun tüllendiği, kadın-erkek, genç-yaşlı içinde yaşayan herkesin dilinden-dudağından dökülen söz ve amellerle ilahi bir iklimle çağrı yapan bizim dünyamızın yeniden ihya edileceğine.

İnanıyordum; bağı-bahçesi, çarşısı-pazarı, sokağı ve evleriyle mana edalı, huzur ve güven televvünlü renkli günlerimizin dönüp geriye geleceğine.

Ve inanıyordum; kendi ruhundaki dinamiklerden güç, "Altın Çağ" insanından feyz alan, vesayet bilmeyen, öz kaynaklarından beslenen, mefkûresine ibadet hassasiyeti içinde bağlı, ilimde, sanatta, fikirde, siyasette, yani hayatın her sahasında liyakatiyle kendine yer bulan, cismaniyet ve nefsaniliğe rağmen ruhanilerin kendilerine gıpta ile baktığı, esnafıyla-memuruyla, sivilıyla-askeriyle, beyiyle-çobanıyla bütün milletimizin yeniden kendine geleceğine, asırlık uykudan uyanıp; ‘ben de buradayım’ diyeceğine... Evet, bütün bunlara inanıyordum.

Bir takım bedbin ve karamsar insanlar bunlara inanmadı. Hayal dedi, düş dedi ve göremediler her şeyin bir inayet eliyle hazırlandığını; fark edemediler; her şeyin kelepleşip tarih şuuru tığının ucunda ve yepyeni bir kanaviçe ile irtibatlandığını; hep takılıp kaldılar sebepler dünyasındaki şeylere. Oysaki bir de Kudreti Sonsuz’un kâinatta hâkim olan teennisine bakmalıydılar.

Evet! O’nun, "ol" emriyle cihanı bir kere de var edebilecekken, kâinatı altı zamanda yarattığına, yavruyu anne karnında onca çile ve ıztırla aylarca tuttuğuna, mercana denizlerin

derinliklerinde nice kanlar kusturduktan sonra gün yüzüne çıkma izni verdiğine bakmalı değiller miydi?

Elinizde tuttuğunuz bu kitap, bazen "örnekleri kendinden" sözcükleriyle seslendirdiğimiz, bazen "inanıyoruz" ifadeleriyle anlattığımız rüyaların, hülyaların tahakkuk etmesi için yıllar boyu gelişini intizar ettiğimiz, anadan-serden geçen o gül yüzlü yiğitlerin, adsız kahramanların ve adanmış ruhların dasitani hayatlarından sadece bir kaç damla.

Aslında bu kitapçık; gençliğin, gençlik ruhundaki dünyevi arzu ve emellerin karşı konulmaz cazibe ile herkesi kendine çektiği, cismaniyetin insani duygu ve düşünceleri baskı altına aldığı hayatın o en mavimtırak demlerinde, değişik istek ve dürtüleri bastıran, bir başka vuslat iştiağıyla uçup gidenlerin ve bir kaç asırlık hasretimizi dindirme adına 'ben de varım' diye yollara düşenlerin, yollara düşüp geriye dönmeyenlerin sergüzeştlerinden sadece bir kaç kare...

Evet, candan-canandan geçmiş bu yiğitler ne kendilerine takıldı, ne de önlerini kesen engeller karşısında dize geldiler; yüreklerinde renk atmayan tek sevda Hak rızası ve Hakk'a vuslat arzusu ile yürüdüler dünyanın en ücra köşelerine. Onlar yürüdü; yollar övündü, ruhaniler sevindi ve tabii bütün şeytanlar da dövündü...

Yürüdüler ne atları vardı, ne arabaları, ne silahları vardı, ne de cephaneleri. Güç kaynakları, sinelerinde her zaman mağmalar gibi köpürüp duran o müthiş iman ve heyecan, ufuklarında insanlığın mutluluğu ve tabii rıza ve rıdvan; bahtları sahabe ve havari bahtına eş; iffet ve ismetleriyle de ruhanilerle kardeş haline geldi ve destansı birer konu, solmayan birer hatıra oldular.

Bu aydınlık ruhlar sayesinde kupkuru çöller İrem Bağlarına döndü

İRFAN ORDULARI

Yavuz Bülent Bakiler

Uydurulmuş, kaba-saba kelimelerle yazılan kitapları kat'iyyen okuyamıyorum. Elime aldığım bir kitabın kelimeleri, bana anne sıcaklığı gibi, sevgili yüzü gibi, memleket türküleri gibi gelmeli. Çünkü Türkçe, benim için çok önemli. Türkçe varlık sebebimiz. Cemil Meriç'le aynı kanaatteyim: “Kamus’a uzanan el, namusu-muza uzanmış demektir!”

Bir de devrik cümlelerle yazılan kitaplardan çok uzağım. Devrik cümlelerle yazılan eserleri okuyunca, kendimi, nadasa bırakılmış, uçsuz bucaksız bir tarlanın ortasındaymişim gibi yorgun bitkin hissediyorum. Huzuru, öylesi kitapları kapamakta buluyorum.

Yalnız yetmiş iki yıllık ömrümde bunun tek istisnası oldu:

Harun Tokak'ın, tamamen devrik cümlelerle yazılan Önden Giden Atlılar'ı beni, anlatılmaz bir çekim kuvvetiyle kendisine bağladı.

Bağladı da ne demek, beni adeta bir anaför gibi birdenbire içine çekti, zaman zaman gözyaşlarımla ıslandı.

Harun Tokak'ın kolay okunan, rahat, canlı, güzel bir Türkçesi var. Zaman zaman şairane cümleler de kurmuş. Yazılarında, şiirin güzelliklerinden de istifade etmiş.

Onu, her sayfada artan bir merakla, ürpertiyle, zevkle okurken, kendi kendime hep sordum:

Harun Tokak, bitmez tükenmez devrik cümlelerle yazmasına

rağmen, beni neden böyle cezbediyor? Ben ki, devrik cümlelerle yazılan kitapları okuyamayan bir kimseyim. Şimdi beni bu kitapların başına çivileyen güç nedir, nereden geliyor? Sorularımın cevabını, Atatürk'ün çok doğru bir tespitinde buldum. Gazi Paşa diyor ki: Bir milletin iki ordusu vardır: Asker ordusu, irfan-kültür ordusu.

Asker ordusu, vatanın hayatını kurtaran ordudur. İrfan, yani kültür ordusu, vatanın geleceğini kuran ordudur. Bu iki ordu çok önemlidir. Bana “bu iki ordudan hangisi daha önemlidir?” diye sorarsanız, kültür ordusu derim. Çünkü kültür ordusu, asker ordusuna, neden bu vatan topraklarını sevmek, onun uğrunda çarpışmak, gerektiğinde kanını ve canını vermek mecburiyetinde olduğunu anlatan ordudur. Bir milletin kültür ordusu, yeteri kadar kuvvetli olmazsa, asker ordusunun muharebe meydanlarında kazandıklarını, sulh masalarında kaybeder!”

Bu, yerle-gök arasını dolduracak kadar doğru bir değerlendirmedir. Bizim kültür ordumuz maalesef çok zayıf. Tarihimizi, dilimizi, dinimizi, çeşitli meselelerimizi, kültür kaynaklarımızı yeteri kadar bilmeyen bir kültür ordumuz var. Ermeni soykırımını iddialarını, kültür ordumuzun zayıflığı yüzünden kaybediyoruz. PKK ihaneti karşısında, Kıbrıs dâvâımızda, mezhep çekişmelerinde, içeride ve dışarıda, Türkiyemizi yüzde yüz ilgilendiren konularda oyunlara gelmemiz... hep kültür ordumuzun zayıflığından kaynaklanıyor.

Harun Tokak, bizim kültür ordumuzun kurmaylarından biri. Ele aldığı, işlediği konular, benim de üzerinde durduğum, düşündüğüm, konuştuğum, yazıp çizdiğim meseleler. Mesela, yeni Türk Cumhuriyetlerinde açılan özel okulları, o okullarda çalışan idealist öğretmenleri, o okulların açılmasında emeği geçen örnek insanları, Türkiye'nin kalkınmasını, çağdaş medeniyet seviyesine yükselmesini isteyen kültür ordumuzun başka kurmaylarını, zulme, haksızlığa uğrayan insanlarımızı büyük bir samimiyetle ve zaman zaman şiir yüklü bir Türkçeyle anlatıyor.

Onun Önden Giden Atlılar kitaplarının beni çekip çevirmesi, yüreğimi ürpertilerle, güzelliklerle nakışlaması, hep ortak düşüncelere, duygulara, inanışlara sahip olmamızdan doğuyor. Siz de, Gazi Paşa gibi, kültür ordumuzun, asker ordumuzdan daha önemli olduğuna inanıyorsanız, siz de meselelerimize gönül gözümüzle bakıyorsanız ve siz de fikir çilesi çekiyorsanız, Harun Tokak'ı dikkatle okuyunuz. İnanıyorum ki onu siz de seveceksiniz.

KÜHEYLAN'A SON BAKIŞ

Kış son tipilerini savuruyordu. Ardı arkası kesilmeyen kalabalıklar her sokaktan ulu mâbede doğru sükün ediyordu. Avludaki dev çınarın tomurcuğa durmuş dalları mart rüzgârlarının hazin musıkisi eşliğinde raks ediyordu.

Ulu mâbed, beş yüz küsür yıllık tarihi boyunca kimleri son yolculuğuna uğurlamamıştı ki... Vezirler, paşalar, âlimler, sanatkârlar, şairler ve bilcümle mü'minler. Eller üzerinde birer birer Hakk'a yürümüşlerdi.

Yaşlı ve yorgun küheylan koşarken yıkılmıştı. Avluda kalabalığın arasında sükûn içinde öylece duruyordu. Edirne'den, Van'dan, Urfa'dan, Asya'dan, Afrika'dan, Balkanlar'dan on binlerce yiğit yüzölçü insan ulu mâbedi doldurmuştu.

Bir genç, “Kaç yaşındaydı?” diye sordu yanındakine.

“Yetmişe yaklaşmış olmalı” diye cevapladı arkadaşı.

Fatih'in minarelerinden yanık ezanlar, güvercinler gibi kanatlanıyordu göklere.

Yaşlı ve yorgun küheylan, “Sen koşmana bak, çatlarsan yollar utansın” sözüne uyarak koşarken çatlamıştı. Uğruna hayatını feda ettiği ezanları son defa dinliyor gibiydi.

Baharın ilk günleriydi. Dallar tomurcuğa durmuş, bademler çiçek açmıştı. O, baharı göremedi. Çok sevdiği Boğaz'ın erguvan şölenine yetişemedi. Üstü başı hâlâ kar-kıştı.

Osmanlı'nın son dönemleri... Acı bir ıslık, ayrılıkların son habercisidir.

Oflaya puflaya bir trenin tekerlekleri dönmeye başlar Haydarpaşa'dan. Gurbet bir mendil gibi sallanır trenin camlarından.

Genç bir subay da vardır trende. Görev için Beyrut'a gitmekte olan bu genç subay Ahmet Hilmi'dir.

Uzun ve yorucu bir yolculuğun ardından yorgun tren Beyrut'a ulaşır.

Ahmet Hilmi Bey görevine başlar.

Bir gün Lübnan'ın liman şehri Sayda'da Suphiye isminde soylu ve güzel bir kızla karşılaşır. Zamanla birbirlerini yakından tanırlar ve evlenirler.

Tek başına gittiği Beyrut'tan görevi bittiğinde Türkiye'ye iki kişi olarak dönerler.

1926 yılının bir Nisan günü kelebekler yeni bir bahara kanatlanırken onlar da Yusuf Kemal'in minik kollarıyla kanatlanırlar yepyeni mutluluklara. Ardından Mehmet Cemal'le bir kat daha güzelleşir hayatları ama küçük Yusuf Kemal'in yeri başkadır. Yusuf Kemal hem ailenin hem aile dostlarının gözdesidir.

Lise tahsilinden sonra artık bir genç adam olan Yusuf Kemal, ailesinin Selçuk Belevi'ndeki çiftliğine yerleşir. Burada zeytin ağaçları ile kaplı koca bir dağ, babasının adıyla anılır. Kısa sürede temizliği, şık giyimi ve sosyal aktiviteleri ile dikkat çeken bu delikanlının zihninde portakal, incir ve zeytin bahçeleri ile ilgili projeler vardır. Kasabaya ziraat mühendisi getirtir. Mahsulün verimini nasıl arttırabileceğini araştırır. Modern bir sulama projesi hazırlatır. O günlerde pek bilinmeyen suni tohumlamayı uygulayarak erken mahsul almayı başarır.

Adnan Menderes baba dostudur. Çiftliğe sık sık uğramaktadır. Bu vesile ile genç yaşta kendisini siyasetin içinde bulur. Bu tecrübe onda ülke meselelerine dair bilinci daha da arttırır. Siyasetle meşgul olmaya başladığı bu yıllarda umreye gider ve o günden sonra "İncirliovalı Hacı Kemal" diye anılır.

Demokrat Parti'nin iktidara geldiği günlerdir. Menderes ezan yasağını kaldırmıştır. İncirlioğlu'nun üzerinde bir köy vardır; tepede... O köye giderken, aşağıdan yanık bir ezan sesi duyulur. Yıllardan beri özlediği ezan sesini duyunca yıkılır yerlere.

Köşkü andıran tek katlı bahçeli ev, Menderes'den sonra Demirel'in ve sonraki yıllarda da Özal'ın Ege Bölgesi temsilciliği gibi çalışır. Misafirlerin biri gelir, biri gider.

O hep bir arayış içindedir. İnsanımızın içinde bulunduğu duruma çare aramakta fakat siyaset onu bir türlü tatmin etmemektedir..

Bediüzzaman Hazretlerini ziyaret eder, Tahir Büyükkörükçi ve Yaşar Tunagür Hocaların yıllarca çantasını taşır.

İzmir'deki Kestanepazarı, 1950'li yıllarda İslamî hayatın kalbi gibidir. Hacı Raif Cilasun, Hacı Salih Tanrıbuyruğu, Ahmet Karakullukcu, Ali Rıza Güven, Ahmet Tatari'ler... Yeni bir uyanış için canla başla çalışmaktadırlar.

Bir gün Kestane Pazarı Camii'nin şadırvanında abdest alırken kulağına genç bir vaizin gönüllere nüfuz eden sesi gelir. Takınyalarıyla koşar camiye. Namazdan sonra onunla tanışır ve kendisine birkaç soru sorduktan sonra, "İşte şimdi yıllar yılı aradığımı buldum" der ve bir daha hiç peşini bırakmaz. Kendine "kutlu bir dost" bulmuştur. Kürsüde konuşan genç vaiz, Fethullah Gülen'dir.

Evini İzmir'e taşır ve hayatını tamamen hizmete adar.

Köy köy, kahve kahve birlikte dolaşırlar. Evinin yolunu unuttur. Onun içindir ki çocukları, "Biz öksüz büyüdük" derler.

Artık o hep yollardadır. İslâmî uyanış için İstanbul çok önemlidir. İstanbullu varlıklı işadamlarını kapı kapı dolaşır.

Bir gün Fethullah Gülen Hocaefendi'yi İstanbul'a davet eder ve Yahya Efendi Dergahı'nda bir grup insana sohbet etmesine vesile olur.

Nurlara bürünerek yatan Yahya Efendi'nin dergâhında nurlu

ve bereketli bir gece yaşanır. Bir sukut musikisi gibi duran bu zarif bina dile gelir o gece.

Ali Kervancı Bey, o günü anlatırken Fethullah Gülen Hocaefendi'nin; "Ya Resulallah, o alını ak atınla Arap diyarlarında dolaştığın yeter, gel biraz da bizi gör gözet, biraz da Anadolu'da sür atını" sözü beni yaktı," der.

Çamlıca Külliyesi o gecenin meyvesidir. Ve İstanbul'da birkaç öğrencinin kalabileceği ilk ev Topkapı'da açılır.

Ardından, Fatih'te üç katlı bir düğün salonu öğrenci yurduna dönüştürülür.

Artık o, öğrencilerin Hacı Kemal Ağabey'idir. Gece gündüz demeden onlar için koşturur.

"Anadolu'dan gelen çocuklar İstanbul'da savrulup gitmemelidir" sözü şiarı olmuştur.

Sonraki yıllarda açılacak olan pek çok okula öncülük yapan Özel Fatih Lisesi, onun ilk göz ağrısıdır. Her taşında ve tuğlasında gözyaşı ve alın teri vardır.

Bir gün, yalısında yan yatarak denize karşı "Âbidler Yolu"nu okuyan bir hacıya "Yat hacı yat! Milletin evladı bilmem nerelerde mahvolurken sen burada yat bakalım" uyarısı, ıstırapsızlığa karşı bir isyandır.

Eşraftan olmasına rağmen hiç yüksünmeden yıllarca zenginlerin ayakkabısını çevirir, paltosunu tutar.

Birisinden talebeler için bir talepte bulunacaksa, bir gece önce ağlayarak "Allah'ım! Beni boş çevirme, beni o insanların yanında mahcup etme" diyerek dua eder.

Altunizade Camii'nin avlusunda bankın üzerinde otururken şu andaki FEM'in arsasını görüp "Hayati! (Kalaycı), bak evladım, şuraya ne güzel yurt yapılır" der.

Birkaç yıl sonra bu hayali de gerçek olur.

Zamana tercüman olacak bir gazete binasının yapımı için umut bağladığı bir iş adamından olumsuz cevap alır. Camiye

doğru yürürken gözleri kan çanağına dönmüş olarak Ali Açıl Bey'le karşılaşır. O gün Ali Açıl Bey'in civanmertliği ile gözü gönü açılır, yüzü güler.

İstanbul kısmen kıvamını bulmuş, Anadolu'ya açılma vakti gelmiştir.

Önce Doğu'nun sarp yollarına vurur kendini. Serhat şehrimiz Van'dan başlar. Yıllarca gelir gider dağlarında karın ve terörün eksik olmadığı bu sıcak insanların şehrine.

Van Gölü'nün masmavi serinliğinde gönülleri ferahlatan öğrenci seslerini duyduğunda "Oldu bu iş" diye oturup ağlar.

1989'un sıcak bir Ağustos günü yine bir okulun işleriyle meşgul olurken annesinin vefat haberini alır. Koşarak gider, yüzünü açar ve alnından öptükten sonra " Ah anacığım, bana bir şey diyecek miydin? Keşke yanından ayrılmısaydım" diyerek sarsıla sarsıla ağlar. Artık bunaldığı zamanlarda duasını aldığı, beyaz saçların sardığı başını dizine koyup yattığı şefkat abidesi anası yoktur.

Gayri o, hep yollardadır.

Van'dan Urfa'ya doğru döndürür yönünü. Sonra yine bir serhat şehrimiz olan Edirne'nin yolunu tutar. Anadolu'nun pek çok eğitim kurumunda onun müstesna katkıları vardır. Gözyaşları vardır.

1991 yılında Sovyetler birliği dağılmıştır. O kış, bahar bestesiyle gelmiştir. Hiç vakit kaybetmeden aynı yılın zemheri soğuklarında 'Yoldakiler' yine yollardadır. Aylardan Ocak'tır. Yollarda ışık süvarileri vardır. En erken kalktıkları gecedan daha erken düşerler yola. Sert toynak sesleri, küheylan kışnemeleri duyulur yollarda. Bunlar 'Önden Giden Atlılar'dır.

*"Gideriz nur yolu izde gideriz
Taş bağırda sular dizde gideriz"*

deyip Anadolu'nun doğusundaki Sarp Kapısı'ndan geçerek, soy-lu ve sevdalı bir gün batımında kavuşurlar Asya'ya.

İlk durak Batum'dur. İnsanlar "Türkler geldi! Türkler geldi!" diye yollara dökülür. Buradaki Tatar Mescid'i yetmiş yıldan beri kapalıdır. Paslı kilidini Türklerin açmasını isterler. Minare ayakta durmak için direnmiştir. Yanık bir ezan sesi duyulur Tatar Mescidi'nden. Kadınıyla erkeğiyle herkes yetmiş yıl sonra ilk defa duydukları bu sese koşarlar. Gelenlerin arasında Saime Nine adında yaşlı bir kadın da vardır. "Evlatlarım! ben bu sesi çocukluğumda hep dinlerdim, bir gün aniden sustu bu ezan ama bu suskun mescidin önünden her geçtiğimde benim içimde, bir gün mutlaka ölmeden bu sesi tekrar duyacağıma dair bir his vardı" der. Evinde yemek yedirmeden bırakmaz onları. Birkaç ay sonra da vefat eder.

Yıllarca yağan sağanaklar, sert esen fırtınalar hırpalamıştır Asya'yı. Ölen kış, son tipilerini savurmaktadır.

Hacı Kemal Ağabey, "Yaşın bir hayli ilerledi, şekerin, kalbin, tansiyonun var, gitme" diyenlere aldırma ve "Asıl ben gitmezsem mahvolurum" diyerek katılır önden giden atlıların arasına.

Yaşı yetmişe yaklaşmış olmasına rağmen yaşlı küheylan Asya yollarındadır. Uçsuz bucaksız bozkırların soğukunda savrulur yeleleri.

Azərbaycan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan gibi ülkelerin Milli Eğitim Bakanları ile görüşür.

Uzun ve sıkıntılı geçen günlere ve çekilen emeklere değer ve hemen hepsinden olumlu sonuçlar alınır.

Bir asır süren uzun ve karanlık bir gecenin bağrında biriktirdiği hayaletlerden korkan bozkırlara şafak ferahlığı gibi doğar.

Ve bir bahar rüzgârı gibi koşar Asya'nın ay ışığı vurmuş bozkırlarında

Hacı Kemal Ağabey, Tacikistan'ı çok sever ve oraya daha fazla zaman ayırır. "Bu çorak bozkırlar Babil bahçelerine dönmelidir" diyerek koyulur işe. O günlerde ölümü göze almadan oralarda durmak imkânsızdır. Ortalık ölüm kokmakta, iç karışıklıklarla ülke alev alev yanmaktadır. Yetkililerce, "Can

güvenliğinizi sağlayamıyoruz” diyerek Tacisiktan’dan zorla çıkarılırken bile yanındaki öğretmenlere;” Yoksa kaçıyor muyuz?” diyerek hıçkırıklarını tutamaz. Hâlbuki halk, yanına alabildikleri kırık derik eşya ve çocuklarıyla Özbekistan sınırına doğru ağlayarak kaçmaktadır.

Ortalığın birazcık sakinleştiğini haber alır almaz hemen geri döner. Yolda Rusça bir levha görür. Yanındaki öğretmene levhada ne yazdığını sorar. “Stop” yazdığını öğrenince, “Orada ‘dur’ yazıyor ama bize durmak yok, evladım” der.

Tacikistan’ın Tursunzade şehrinde ilk Türk koleji açılır.

Asya gecelerinde aydınlık gerinmeye başlamış ve bozkıra bir yıldız düşmüştür.

Kemal ağabey, “kinle, nefretle körpe kalpleri kirlenmemiş bu Tacik yavruların bu sevgi okullarına ihtiyacı var. Bu okullar sevgi adacıkları olacak, aydınlık bir geleceğe bu ülkeler bu çocuklarla yürüyecek” der.

1993’ün soğuk bir kış günü. Ocak ayının ilk günleridir. Zemheri soğukları yine başlamıştır. Türkiye’den gelen bir telefon haberinden, yıllarca, gece gündüz demeden, hiç yüksünmeden insanlara evini açan, sâdıka ve saliha bir kadın olan eşinin vefat ettiğini öğrenir.

Biricik kızı da o sıralarda sürekli diyalize girmektedir. Eşinin vefat haberini alınca şaşırır ve “Biz kim için bekliyorduk, kim girdi araya” der. Günlerce eve gelemeyeceği zamanlarda bile hiç yüzünü ekşitmeden kendisini karşılayan hayat arkadaşını son yolculuğuna uğurlamak için ilk uçakla Türkiye’ye döner.

Binlerce seveniyle birlikte bir kış günü Topkapı mezarlığına anasının yanına bırakır hanımını.

Gece taziyeleleri kabul ederken metin görünmeye çalışırsa da herkes dağılınca mendilini çıkarıp hıçkıra hıçkıra gün ağarınca kadar ağlamanın tadına varır.

En kısa sürede tekrar döner Tacikistan’a.

Sahnedeki ölmeye sevdalı bir sanatçı gibidir.

Tacikistan'nın Tursunzade, Duşanbe, Kurgantepe ve Kulap şehirlerinde onun bitmez tükenmez gayretleriyle arka arkaya okullar açılır. Öğretmenler, "Kemal Ağabey, çok yoruluyorsun" dediklerinde, "oğlum bu işlerin üstesinden gelmek için erimek, tükenmek lazım" diye cevap verir.

Tacikler, "Hacı Ata sizi Allah (c.c) gönderdi " derler. Artık o, Taciklerin "Hacı Ata"sıdır.

Onun hayalinde hep Hocent vardır. "Türk medeniyetinin ilk kurulduğu yer olan Maveraiünnehir'de de mutlaka bir okul açmamız lazım" der. Bir zamanlar kıyısında Korkut Ata'ların dolaştığı Siriderya Irmağının yanında, Taciklerin "Hacı Ata"sı gezinmektedir artık.

Türkiyeden yeni öğretmenleri ve okul eşyalarını Tacikistan'a götürmek üzere bir kargo uçağı kiralanır. Öğretmenler ülkelerinden ayrılırken göz yaşartıcı tablolar yaşanır. Kimisini beli bükülmüş yaşlı anası, kimisini çocuğı kucığında eşi uğurlar. Kimi ise yeni evlidir. Her birisine yapılan tenbih hep aynıdır:

"Aman kendine dikkat et; oralar tekin değilmiş."

Türk öğretmenlerin kalplerinin bir köşesinde yıllar sonra kardeşlerine kavuşmanın heyecanıyla birlikte anlamsız bir tedirginlik vardır.

Uçak gece 24:00 sularında Duşanbe Havaalanı'na indiğinde acı olduğu kadar da tatlı bir sürpriz onları beklemektedir.

Başlarında siyah örmelerle, ellerinde silahlarla bir çete dikilir karşısına.

Adamların sadece gözleri görünmektedir.

Gecenin karanlığından daha karanlık duran bu insanlar, tarifsiz bir korku salar gencecik yüreklere. Okulların bilgisayarlarını, öğretmenlerin paralarını almak için silahlarını doğrulttuklarında askerler korkularından çoktan sıvışıp kaybolmuşlardır. Çete reisi, "Yere yatın, ellerinizi başınızın üzerine koyun, kıpırdayanı vururuz" diye gürlür gecenin karanlığında

Hacı Kemal Ağabey, kolay pes edecek bir adam değildir.

Yere yatmayı kabul etmez. Olduğu yerde dikilir ve yaşlı bir aslan gibi kükrer;

“Beni dinleyin! Karışıklıktan dolayı herkes ülkenizi terk ederken bu genç Türk öğretmenler hayatlarını hiçe sayarak sizin çocuklarınızı eğitmek için geldiler buraya ama siz onları soymaya çalışıyorsunuz. Allah’tan korkun!”

Gözlerinden yağmur gibi süzülen yaşlar ıslatır beyaz sakalını.

Birkaç saniye süren ama bir asır gibi gelen derin bir sessizlikten sonra çete lideri silahını arkadaşına uzatır. Öğretmenler, “Hacı Ağabeyi öldürecekler” diye telaşlanırlar.

Adam yüzündeki siyah bereyi sıyrır.

Ağlamaktadır.

Gözyaşlarını silerek, “Benim de anam Türk, hakkınızı helal edin, sizi üzdük” diyerek sarılır ihtiyar aslanın boynuna.

Neler olduğunu anlamaya çalışan öğretmenler derin bir nefes alırlar.

“Size yolda zarar verirler” diyerek çete, konvoy eşliğinde okula kadar götürür öğretmenleri.

Tacikistan’ın yokluk yıllarıdır. Yollarda mazot kavanozla satılmaktadır. Çay ve şeker gibi en temel gıda maddelerini bile bulmak mümkün değildir.

Berber bulunamadığı için eli biraz makas tutmasını bilen bir öğretmen tıraş eder arkadaşlarını. Hacı Kemal Ağabey bir gün bu öğretmene tıraş olurken kulağı kanlar içinde kalır ama yapacak başka bir şey yoktur.

Öğretmenlerden biri bir gün kendisine “Altın Nesli” sorduğunda “iş yap evladım, iş” diye cevap verir. O, aksiyon insanıdır.

Elinde imkânlar varken lüks, israf, debdebe O’nun yolunu kesememiştir. Kelepir kovalamamıştır.

Sınıflarda derslerin boş geçmesine gönlü asla razı olmaz. Pamuk toplama mevsiminde, “Madem devlet okulları tatil, herkes

pamuk toplamaya gidiyor, öyleyse okullarımızı tatil edelim ve biz de gidelim” diyerek, pamuk tarlalarına dalar ak sakalı ve ak saçlarıyla.

Bir gün bir öğretmenin dersine girmek ister. Müdür Bey onu bir sınıfa götürür. Karşısındaki öğretmen, Aydın Belevi’nde elinden tuttuğu bir çocuktur. Yüreğinin dayanamayacağını düşünerek sınıfa girmekten vazgeçer ve;

“Allah’ım! Ben bu çocuğun kısa pantolonla gezdiği günleri hatırlıyorum, şimdi burada Tacik çocuklara ders anlatıyor, Allah’ım! Sen ne büyüksün” diyerek, okulun bahçesindeki bir taşın üstüne oturur ve hıçkıra hıçkıra saatlerce ağlar.

Geceleri delik deşiktir. Uyku tutmaz gözlerini, gezinir koridorlarda. Geceleri zonklar durur şakakları.

Öğrencilerin sesini duymak için okulun misafirhanesinde kalır. Sıladan ve kutlu dosttan uzak, ıssız diyarlarda geçen günler dokunur yüreğine.

Allah’tan başka kimseye açmadığı hasretleri, hicranları, hüznüleri ve sinesinde sakladığı sırları vardır. “Allah’ım! Bir zamanlar buralar baştan başa bahardı. Nasıl bu kadar karardı?” diye inler. Bazı geceler öğretmenlerden birisine, “Evladım, haydi şu bizim şarkımızı bir söyle de dinleyelim” der.

*“Seni gördüğüm zaman neden dilim tutulur
Seni gördüğüm zaman güller elimde kurur
Susma gönliüm sen söyle. Haydi gönliüm sen söyle
Haydi söyle rüyalarda gördüğümü
Haydi söyle uykusuz gecelerimi. Haydi söyle”*

Her dinlediğinde ak sakalına akar yüreğinin yaşları. “Bu türkü, yıllar önce kaybettiğim eşimi, aylardır görmediğim hocamı ve dahası Peygamber Efendimiz (s.a.v)’i hatırlatıyor bana” der.

Bizim acılarımız hep hapsedilmeye mahkûmdur, onlar, her insan için böyle birkaç türküde hapistir.

Kızının rahatsızlığından dolayı yüreğinin bir köşesinde acı, hep bir kor gibi derisine yapışık durur.

1996 yılının yine bir Ocak ayıdır. Ocak onun için “mâh-ı ahzân”, yani hüznler ayıdır. Bozkırın soğuğu karla birlikte beyaz saçlarını da savurmaktadır.

Nihayet o beklenen acı haberi getirir bozkırın sert rüzgârları:

“Kızının durumu çok ağır, acele gel” dediklerinde yaralı aslan Amuderya kıyılarındadır. Acılar pençeler yüreğini. Maverâünnehir’de ışık yavaş yavaş belirginleşirken o ilk uçakla döner Türkiye’ye. Çok sevdiği biricik kızını istemeye geldiklerinde “Benim gelinlik kızım mı vardı ki?” dediği günleri hatırlar. Beyaz gelinliği ile evden gittiği gün daha dün gibidir.

Küçüklüğünden beri hasretini çektiği babacığı, başucundadır ama artık onun konuşmaya mecali yoktur. Tek kelime konuşmadan kanatlanır, sonsuzluğun ufuklarına.

Ruhunun heykeline kemal şeklini vermek için, acılar azar azar yontuyordu yorgun küheylanı.

Kızı musallada yatarken İncirliovalılara yurdun bitip bitmediğini sorar. Onlar “Hacı Ağabey, bunları sonra konuşsak” dediklerinde, “hizmet geri kalmaz evladım” der.

Kızını uğurladıktan birkaç gün sonra yine Tacikistan yollarına düşer. Yaşlı ve yorgun bedeni yoğun hizmet temposunu kaldıramamakta, özellikle kalbi ciddi sinyaller vermektedir. Şekerden ayak parmakları açılrsa da, yaralı aslan bozkıra düşen ay ışığında beyaz yelelerini savurarak yeldire yeldire yürür.

Evlatları, sözünü kıramayacağı insanları araya koyarak Türkiye’ye dönüp tedavi olması için yalvarırlarsa da o, “Buralarda yapılacak çok iş var, gelemem” diyerek kabul etmez.

Her ne kadar gelemem dese de, yaşlı aslan derinden yaralıdır, yorgundur. Bağrındaki yaralar içten içe yıkmaktadır onu.

Nihayet bir gece yarısı Tacikistan’daki bir okulun üst katındaki bir odada amansız acılar içinde kıvrınmaya başlar. Beti

benzi atmış, dili bembeyaz olmuştur. Moraran dudaklarıyla yanındakilerden birine, “Evladım, koş bana doktor çağır, ölüyorum” diye inler.

On gün kadar yoğun bakımda kalır. Ama hastanede de boş durmaz.

Duşanbe’de yattığı hastahaneye bir acil servis, Hocent şehrine de yeni bir hastahane planları kurar.

“Hizmet edemedikten sonra yaşamanın bir anlamı yok ki” diyerek sürekli yeni projeler geliştirir.

Uşak’tan bir tanıdığını arayarak, “Oğlum, ben hastanede-yim, biraz üşütmüşüm. Buralar çok soğuk, çocuklar üşüyor biraz battaniye gönder” der.

Ölüm buz gibi kollarıyla kuşattığında bile o birilerini sımsıcak yaşatmayı düşünür.

Araya hatırlı insanların da girmesiyle Türkiye’de tedaviye ikna edilir.

Uğurlamak için Tacikistan’ın bütün şehirlerindeki öğretmenler ve işadamları başkent Duşanbe’deki okula toplanırlar.

Ta Belevi’den, İncirlioiva’dan, ilk göz ağrılarım dediği İncirlioiva Kur’an kursu, Aydın İmam-Hatip Okulu’ndan başlar söze...

Okulu tanıtmak ve daha çok öğrenci çekmek için kurduğu mehter takımı...

Geceleri uyuklarında “Mehteran, hasdur!” diye bağırarak uyandığı geceler...

Sonra Kestanepazarı yılları...

Tahta kulübede kutlu dostla geçen aydınlık geceler...

Köy köy, kahve kahve dolaştığı günler...

Sonsuza açılmaya namzet ruhlar için birer terminal, birer liman vazifesi gören Tepecik’te birkaç talebenin kalması için açılan ilk ışık ev. “Hocam hasta” diye Nokta durağındaki merdivenlerde ağladığı anlar...

Temeli ihlâsla atılan ve sonraki yıllarda Anadolu'da açılacak bütün yurtlara dayelik yapacak olan Bozyaka Yurdu...

İstanbul yılları... Fatih Lisesinin merdivenlerini üçer üçer çıktığı günler...

"Falan yerin ranzası gitmiş mi? Müdürü gelmiş mi?" diye uykusuz geçen yorgun geceler... Ağlayarak kılınan namazlar...

Anadolu yollarında geçen günler...

Serhat şehirlerimizin birinden diğerine koştugu ve nihayet Sarp Kapısından Asya bozkırlarına açıldığı yıllar...

"Ne çabuk geçti bu yıllar" sözü, hıçkırıklara boğmaya yeter salonu.

Dinleyenlerin gönlüne kor düşmüştür. Bugüne kadar ne böyle bir toplantı, ne de bir konuşma yapmıştır. Büyük fırtınanın habercisidir her şey. Acı sonun farkındadır herkes. Herkesle helalleşir, tek tek kucaklaşır. Gözyaşları sel olur akar.

Bir ilk olan bu davranış, sonsuzluğun başlangıcıdır. Her sözü her davranışı ebedî bir yolculuğu gösterirken, gözlerinde taze bir bahar çağlamaktadır.

Tacik ve Türklerden kalabalık bir heyet "Allah'ım Asya'ya bir bahar ver de isterse sonbahar olsun" diyen Hacı Ata'larını gözyaşları içinde uğurlar

Bu onların Hacı Ata'larına son bakışlarıdır..

O ülkesine dönerken Asya'da da gün dönmüştür. Artık mevsim tomurcuk çağındadır.

Yorgun aslan ülkesine dönse de artık yiğitler yollardadır ve geceleri yıldızlarla söyleşirler yarınları.

Fecrin ışık ordusu "yoldakiler" yayılmışlardır dünyanın dört bir yanına.

Gönüller deme gelmiş, gök kapıları gıcırdamış, altın saçlı bahar sarmıştır kıştan bıkan bozkırları, yanık çölleri.

Türkiye'de ilk tedavi ve bakımı yapılır. Kendisini biraz iyi hissettiği bir gün Belevi'ne gider.

Bu onun Belevi'ni son ziyaretidir. Acı tatlı bir çok anıların geçtiği yerdir burası. Menderesin, Demirel'in, Özal'ın sık sık uğradığı, misafirlerden birinin gelip diğerinin gittiği konak, ıssızlığına ve yalnızlığına gömülmüştür yeşilin koynunda.

Farkına varmıştır ihtiyarladığının. Hüzzam sevdalar savrulmaktadır dallarda.

Annesi, hanımı ve çocuklarıyla birlikte yaşadığı o mutlu yılları hatırlar.

Tahir Hoca'yı, Yaşar Hoca'yı ve Fethullah Gülen Hocaefendi'yi misafir ettiği günlerde gezinir hayalinin adımları.

Baba yadigârı çiftlik, boydan boya bir dağı kaplayan zeytinlik, gamlı gözlerinin önündedir.

*“Oturdum hayalimde o eski bahçelerde
Bir devri şen şakrak yaşadığımız yerlerde
Ne tatlı rüyalara açıldım perde perde
Saadetlerle coştüğüm tepelerde.”*

Bir zamanlar şevkle koştuğu tepelerin ardından ötelerin ağaran şafakları gerinmeye başlamıştır.

Çalışan işçilerle, zeytin ağaçlarıyla, sessiz konakla vedalaşır. “Kendinize iyi bakın, zeytinliğe hırsız girerse kendinizi tehlikeye atmayın. Ne götürecektir ki? Bırakın, çalmak istediği de onun olsun, siz de bana hakkınızı helal ediniz” diyerek, çiftlikte çalışanlarla tek tek vedalaşır.

Ayrılırken gözyaşlarını tutamaz.

Gençlik yıllarının geçtiği bu yerlere son bakışıdır.

Artık hayat rüyasının billuru çatlamıştır. Gözlerinde öteler tüllenmektedir. Artık “ne hicranlı akşam, ne ağlayan hazan” onun dünyasında bir çağrışım yapmaz. Gözünü ufukta gurubu olmayan dünyalara, hazansız baharlara çevirmiştir.

İstanbul'a döndüğünde ağırlaşır ve hastaneye kaldırılır.

13 Mart 1997 Perşembe... Gün ısımaya başladığında o yeni bir dünyaya doğar.

Asya'da, şekeri olduğu için, yandığının farkına varamadığı ayağının yanığından tanıklar morgda.

Fethullah Gülen Hocaefendi yüzünü açar.

Dur durak bilmeden yollarda koşan yorgun küheylan boylu boyunca yatmaktadır.

Dönüp dönüp bakılası bir güzellik tutmaktadır yüzünden.

Alnından öperek örtüyü kapatır ve "Okul, okul diye gitti, yeri doldurulamaz" diyerek ağlar.

Bu onun küheylana son bakışıdır.

Fatih'in minarelerinden yanık ezanlar yükseliyordu. Yıllar önce İncirliova'nın tepelerindeki bir köye giderken aşağılardan duyduğu bir ezan sesi karşısında yıkıldığı gibi şimdi de koşarken yorulmuş ve yıkılmıştı. Uğruna hayatını feda ettiği ezanları son defa dinliyordu.

Gül kokulu rüzgârların yelelerini savurduğu yorgun küheylan, koşarken çatlamıştı. Şimdi on binlerin önünde sükûn içinde yatıyordu. Namazını "İlk gördüğünde aradığımı buldum" dediği ve bir daha hiç ayrılmadığı Fethullah Gülen Hocaefendi hıçkırıklarla kıldırır.

Namazdan sonra yıllarca çantasını taşıdığı Yaşar Tunagür Hoca, "O bu davada çok çalıştı, çok koştu, ömrünü tüketti ve şimdi Allah'ına kavuştu. Seneler önce bir araya geldiğimiz, bugüne kadar birlikte yürüdüğümüz ve bu davada yetişen gençlerde hepimizden çok hakkı olan bu kardeşimizi Cenab-ı Allah'ın rahmetine tevdi ediyoruz." der.

Çok sevdiği Tacik talebeler, yaralı güvercinler gibi tabutunun kenarlarına konmuşlar; "Hacı Atamız öldü, şimdi bize kim burs bulacak, kim kitaplarımızı alacak" diyerek gözyaşı döküyorlardı.

Nihayet on binlerce seveninin parmak uçlarında uçar gibi yüzer gibi çok sevdiği Özal ve Menderesin yattığı Topkapı kabristanına doğru yol almaya başlar.

Bir kaç yıldan beri burada çiçekleri ve çimenleri kendilerine yorgan edinmiş olan şefkat abidesi anası ve vefalı eşi onu beklemektedir. Ömrü hep yollarda geçen yorgun küheylan çimden yorganı kaldırır ve sevdiklerinin aralarına uzanır.

Artık Yoldakiler öksüz, yollar yetimdir.

NESRİN BEBEK

“Ömrünün kaç gününü kendin için yaşadın” dedi küçük kız, annesine.

“İşin asıl lezzeti de bu ya kızım,” derken esmer yüzü acıyla buruştu siyah kadının.

Sancıları gittikçe artıyordu. Biraz sonra belki bir melek dünyaya getirecekti ama kim müdahale edecekti, kim ebelik yapacaktı ona? Sancılarını kim dindirecekti?

Küçük kulübede, kendi yoksulluğuna gömülen kadın, acılar içinde kıvrılırken dışarıdan ayak seslerini duydu.

İçeriye beyaz yüzlü, beyaz önlüklü bir kadın girdi. Yalnız kadın “Rüya görüyor olmalıyım” dedi. Etini çimdikledi. Hayır, bu bir rüya değildi...

Temmuz’un ilk günleri... Bir yanımızda uçsuz bucaksız deniz, diğer yanımızda da yemyeşil fındık bahçeleri... Karadeniz’in büyümlü şehri Samsun’a ulaştığımızda Karadeniz’in üzerine karanlık çoktan çökmüştü.

Gün boyunca bütün bir sahilde ısıltılı bir hareketlilik hemen göze çarpıyordu.

Dağlar dize gelmiş, dağlar yol vermişti... Biri bitmeden, diğeri başlıyordu tünellerin.

Güzel ülkemin bu kalkınmışlığını gördükçe heyecan duymamak mümkün değildi. Ama beni asıl heyecanlandıran, sahil yolculuğu boyunca değerli dostum Ahmet Bey’in anlattıklarıydı.

On beş kadar sınır tanımayan doktorumuzun Afrika’ya

yaptıkları sağlık seferberliğini anlatırken heyecanı Karadeniz gibi kabarıyordu.

Ahmet Bey, hizmet sevdalı bir insandı. Beyefendi. Doktorların fedakârlıklarını anlatırken, hâlâ duyuluyor, bizi de duygulandırıyor.

Konu kara kıta olunca yumak yumak acılar doluyordu yüreğimize. “Afrika’ya ışık götüren melekler”in arasında gibiydik.

“Siz görürseniz onlar da görecektir” sloganıyla yola çıkan şefkat abidesi doktorlarımızın Benin, Togo ve Gana’dan sonra Nijer’e kadar ulaştıklarını, on üç milyon nüfuslu Nijer’de sadece on üç göz doktoru olduğunu anlatıyordu Ahmet Bey. Göz doktorlarımızın 165 siyah insanın kara gözlerini ışığa kavuşturduklarında, karanlığa gömülü gözlerini ışığa açan siyah insanların önce beyaz önlüklü şefkat meleklerinin gözlerine nasıl dokunduklarını, öğreniyoruz.

Ülkem insanının yaptıklarını duyunca biz de Karadeniz gibi heyecanlanıyoruz.

Burada “Tanrı beni uzaklara çağırıyor” diyen İngiliz Doktor Livingstone geliyor hatırıma. Fakir bir ailenin çocuğu olan, Tanrı’nın kendisini Afrika’da çalışmak ve Afrikalıların acılarını dindirmek için yarattığına inanan Livingstone...

Bir kabile reisinin çocuğunu iyileştirince kabilenin toptan din değiştirmesi, doktorların Afrika’daki değişimde etkili olabileceğini göstermişti Doktor Livingstone’a.

1840’larda 27 yaşında gittiği Afrika’dan 33 yıl sonra tabutu çıkarken, Avrupalı binlerce doktor artık oralarda cirit atıyordu.

Bizim Livingstone’larımız nerede, diye düşünürken duyduklarım zihnimde bir şimşek gibi parlıyor.

Samsun’da o gece şefkati sınır tanımayan doktorlarımızın fedakarlıklarını hem kendi dillerinden dinleme hem de çektikleri görüntülerden izleme imkanı oldu.

Doktorlarımız Afrika'ya gitmeye karar verdiklerinde, önce aylarca ilaç toplanıyor, sonra bu ilaçlar bir bir tasnif ediliyor ve paketleniyor.

Hazırlıklar tamamlanınca da çölün sıcağından daha sıcak insanların yüreklerine yolculuk başlıyor ve o alev fişkıran çöllerdeki, gölgelere sığınmış perişan hayatlara koşuyorlar.

Zaman çok değerli. Hemen derme çatma da olsa poliklinikler oluşturuluyor.

Ve günün ışımasıyla birlikte koşuşturma başlıyor.

“Günde 600 hastaya kadar bakarız” diye düşünüyorlar önceleri. Binlerce insanın çöl sıcağında acılar içinde kuyrukta beklediğini görünce içleri acıyor ve baktıkları hasta sayısının bini aştığı günler oluyor.

Akşama kadar güneşte beklediği halde kendilerine sıra gelmeyen hastaların evlerine dönerken gözlerinde taşıdıkları çaresizliğin hüznü doktorların yüreklerini yakıyor. Gecenin karanlığına gömerek acılarını, güneşin doğuşunu bekliyorlar

Dr. Nesrin'in de aralarında bulunduğu doktorlarımız, kapı kapı koşuşturuyor..

Etraflarında Türkçe konuşan Senegalli kızlı-erkekli öğrenciler onlara yardım ediyor.

Bunlar Nijer-Türk Yavuz Selim Lisesi'nin öğrencileri.

“Önden giden atlılar” çok önceden gitmişlerdir... Onlar öncülerdir... Onlar demişlerdir doktorlara, “Size ihtiyaç var... buralarda dinmeyen acılar, ışıgı görmeyen gözler, içine ışık girmeyen evler var,” diye. Onlar düşürmüştür bu kutlu çöl yolculuğunu, şefkat meleklerinin yüreklerine.

Veda gecesinde Senegalli öğrenciler, İstiklal Marşımızı okuyor doktorlarımıza. Bununla da yetinmiyor, “Türkiyem canım benim, Türkiyem sevdalıyım sana” türküsünü koro ile söylüyorlar, Anadolu halk oyunları ile sunuyorlar teşekkürlerini.

Günlerdir, içinde sevgi taşıyan ılık bir rüzgar gibi siyah

insanların ülkesinde esen doktorlarımız, o gece gördüklerinden sonra söz veriyorlar;

“En kısa sürede tekrar geleceğiz.”

Dr. Nesrin ve arkadaşları rüyada gibidir. Buradaki insanları tedavi ederken duydukları heyecan çok farklıdır.

Söz vermişlerdi. Hiç bir karşılık almadan bu hizmeti yapacaklardı. Yol masraflarını bile kendileri karşılamışlar. Senegalliler, karşılıksız yardım kabul etmek istemiyor, yoksulluğun derinliklerinden devşirdikleri küçük şeylerle de olsa mukabele etmek istiyorlardı.

Bizse, millet olarak karşılıksız sevmekten ve karşılıksız vermekten zevk duyuyorduk.

Bir yaşlı Senegalli kadın, bir çarşafı sarıp sarmalamış getirmişti. Doktorlara kabul ettirmeye çalışıyordu. İçinde ne olduğunu merak ettiler. Sadece yüreğindeki sevgiyi koyabilmişti içine. O çıkın başka şeyle dolmazdı ki...

Umutsuzluğun yıldırıldığı insanların yüreklerine umut olmak için giden doktorlarımızın siyah insanlardan ayrılık vakti gelmişti.

Dönüş hazırlıkları sırasında, bir kadının doğum yapmakta olduğunu haber verdiler.

Beyaz önlüğü ile bir iyilik meleği gibi koştu doktor Nesrin.

Kerpiç evdeki siyah kadın sancılar içinde kıvranıyordu. Kadının başucundaki çaresiz kızı,

“Ömrünün kaç gününü kendin için yaşadın anneciğim?”

“İşin asıl lezzeti de bu ya kızım” derken siyah yüzü acıyla buruştu kadının. Esmer güzeli yüzünden terler yıldız yıldız dökülürken elleriyle karnına bastırdı. Biraz sonra bir melek dünyaya getirecekti ama kim ebelik yapacak, sancılarını kim dindirecekti? Derken dışarıdan ayak sesleri duyuldu. İçeriye beyaz yüzlü, beyaz önlüklü bir kadın girdi. “Rüya görüyor olmalıyım” dedi. Ama gördüğü rüya değil, doktor Nesrin’di.

Az sonra bir kız çocuğunun çığlıkları duyuldu. O çığlıklar bir beyaz türkü gibi yayıldı toprak evin içine.

İlk ışığa gözlerini açan çocuğun başında doktor Nesrin vardı. Işık doğmuştu siyah eve. Kilometrelerce ötelere bir “beyaz” gelecek, beyaz elbiseleri içinde yeni doğan çocuğa “Merhaba, dünyamıza hoş geldin” diyecekti. İnanılır gibi değildi.

Senegalli anne, yine kendi kendine “Bu bir rüya olmalı” dedi, ama gerçetti.

Dr. Nesrin, “mutluluğun resmini” çiziyordu. Bir iyilik me-
leği gibiydi. Önce bebeği yıkadı, ilk bakımlarını yaptı ve siyah beyaz alacalı bir kundağa sardı. Sonra kucağına aldı, bağrına bastı. Bebek, bir siyah kızıl tomurcuk gibi içine çekti bağrına yaslandığı beyaz kadının kokusunu.

Kundağındaki iki renk gibi iki annesi vardı sevimli siyah bebeğin.

Siyah kadın yattığı yerden doktor Nesrin’in gözlerine baktıkça sevgisi büyüyordu ama bir şey yapamadığı için de küçüldüğünü hissediyordu. Bu fedakârlığın altında kalmamalıydı.

Göklere sığmayan acıların sığıldığı bu kulübeden ona ne verebilirdi?

Mutlaka bir şeyler yapmalıydı ama ne?

Düşündü... Uzun uzun düşündü... Ve sonunda buldu.

Siyah yüzü ışıldadı... Bir ömür boyu doktor Nesrin’i, kendini ve de bebeğini mutlu edecek hediye bulmuştu.

Dr. Nesrin, taze bebek kokusunu içine çekerek, usulca annesinin koynuna bıraktı bebeği. Gözleri, gözlerine dokundu siyah kadının.

“Adını ne koyacaksın?” dedi.

Senegalli kadının cevabı, günlerin getirdiği bütün yorgunluğu unutturmuş ve hoş bir esinti gibi gezinmişti içinde:

“Nesrin!”

ON BİR ARKADAŞTILAR

Gökte siyah atlarıyla koşuyordu kara bulutlar.

Hava tekin değildi.

Kış vurmaya hazırlanıyordu.

On arkadaş alacakaranlıkta, özgürlük yolculuğundaydı.

Rüzgâr, hayalet gibi görünen vahşi dağların bağrını dövüyordu.

Şafak söktü sökecek... Tepelerde ayaz buz kesiyordu.

Arkalarında dağlar gibi acılar bırakarak,
el ele tutuşup yürüdüler karlı dağlara doğru...

Hepsi on arkadaş... Gökyüzünde yıldızlar bile saklanmıştı.

Çocukluklarının geçtiği yerlere son bir defa dönüp baktılar.

Kasaba derin uykudaydı... Okulları da...

Tan yeri ağarıyordu... On arkadaş, bahtlarının karanlığına yol alıyordu.

Yoksulluk acı bir duman gibi yükseliyordu evlerin bacalarından.

Güneşle birlikte toprak damlardan yükselecekti feryatlar.

Anneleri, babaları, kardeşleri, hayalleri geride kalmıştı.

Bir de arkadaşları Mehmet...

Mehmet'in ailesi Doğuda dağlar arasında küçük bir kasabada oturuyordu. Bu yoksul ailenin evi kasabanın dışındaydı. Mehmet kasabadaki lisede okuyordu.

Her sabah ayakta lastik ayakkabılar, bir elde tahta çanta, diğerinde odun, düşerdi yollara. Sık sık düşerdi buzlu yollarda...

Okulda kalorifer yoktu. Getirdikleri odunların ateşinde ısınırlardı.

Mehmet sekiz kardeşti.

En büyük kardeşe alınan elbise veya ayakkabı, yırtılıp parçalanıncaya kadar diğer kardeşleri sırayla dolaşırdı.

İlkokulu bitirdiği yaz, kasabanın tek berber dükkânında çıkarak olarak çalıştı. Yaz boyunca tıraş olanların elbiselerine dökülen kılları fırçaladı, dükkânın temizliğini yaptı.

Biriktirdiği parayla, ortaokul için bir elbise alacaktı.

“Oğlum bir beden büyük alalım da ikinci sınıfta da giyersin” dedi annesi.

Kırmadı annesini.

Okula başlarken ağabeyinin eski elbisesini giymek zorunda kaldı.

Çünkü aldığı elbise ancak Lise 1. sınıfta üzerine uymuştu.

Okulda hemen her gün boykot olurdu. Türlü bahanelerle olaylar çıkar, sık sık boş geçerdi dersleri.

Sayısal bölümde okumasına rağmen matematik ve fizik dersleri de sürekli boş geçiyordu.

Kimya öğretmeni ancak iki ay dayanabilmiş, istifa ederek ilçeyi terk etmişti.

PKK'nın özel günlerinde sıralar kırılarak bahçede yakılırdı. Halaylar çekilirdi etrafında ateşin.

Basket potasında yakılırdı traktör tekerleri.

Özel Harekât Polisinin okula gelmediği gün olmazdı.

Mehmet okulun futbol takımındaydı.

On bir arkadaşlıklar... Okullarını başarıdan başarıya taşıyorlardı.

Ayaklarında futbol ayakkabısını andıran lastik ayakkabalara rağmen, herkes seyretmeye koşardı onları.

Futbol onlar için bir tutkuydu ama birbirlerine daha tutkundular.

Takım kaptanı Rıdvan'dı.

Antrenmanlarını, okul çıkışlarında kasabanın dışındaki toprak sahada yapıyorlardı.

Antrenmandan sonra da Rıdvan onları etrafına topluyor, Karl Marks'ın "Kapital"inden bölümler okuyordu.

"Devletin Kürtlere zulmettiğini, onları yok saydığını, üniversiteyi kazansalar bile iş bulamayacaklarını" telkin edip duruyordu.

Rıdvan'ın, PKK sorumlusu olduğunu çok sonraları öğrendiler.

Bir gün babasına iki misafir geldi. Uzaktan geldikleri belliydi. Üst-başları toz toprak içindeydi. Mehmet bir ara konuşmalara kulak misafiri oldu.

Diyarbakır'dan gelmişlerdi. "Üniversiteye hazırlık dershanesi açtıklarını, zeki ve fakir öğrenciler için yollara düşüklerini, onları barındırabileceklerini" söylüyorlardı.

"Yaşça büyük olanı Mehmet'in siyah gözlerine bakarak "Biz bu evlatlarımız için yollardayız" dedi.

"Üniversiteye hazırlık, üniversite imtihanları, üniversiteyi bitirmek... Bunlar zaman kaybından başka bir şey değildi. Bitir-se de zaten iş vermezlerdi" diye düşündü Mehmet ama babasına da direnmenin bir faydası olmayacağını biliyordu.

O gün Mehmet'in hayatında yeni bir dönem başladı.

Cuma günleri okul çıkışı Diyarbakır'a gidiyor, Pazartesi günleri geri dönüyordu.

Hafta sonları gündüz dershanede, akşamları yurttan dolu dolu vakit geçirirken Rıdvan'ın kendisine anlattıklarını da gözden geçirme fırsatı buluyordu.

Dershanedeki kimya öğretmeni Hasan Hüseyin Bey'i ve Yurt Müdürü Hüsnü Bey'i çok sevmiştir.

"Kürt, Türk, Alevi, Sünni herkesin kardeş olduğunu; herkesin aynı vatani, bayrağı, dini, dili gayeyi ve ülküyü paylaştığını" anlatıyorlardı.

Bu vatani birlikte savunduklarını, Cumhuriyeti birlikte kurduklarını da.

Bir gün okula geldiğinde takım arkadaşlarının sıraları bomboştı.

Rıdvan hepsini ikna etmiş, dağa çıkarmıştı. Kürtlere yapılan haksızlıklara hür dağlardan baş kaldıracaklardı.

Önce Bekaa Vadisi'ne eğitime götürülmüşler, sonra o dağ benim, bu dağ senin... .

Arkadaşlarının ayrılığı içini acıtıyordu Mehmet'in;

"Dağlara sevdalı bu insanlar, artık birer teröristti. Yuvasız kuşlar gibi üşüyorlardı karlı dağlarda. Arkadaşlarımı kandırdılar!" diye kahroluyordu Mehmet.

Ölüm beklerken onları pusuda, onlar ölümü kovalıyordu dağlarda. Karşı dağlarda, geceye sıkılan kurşunlar anaların yüreğinden geçiyordu. Rüzgârlar ölüm kokuları taşıyordu yoksul evlere.

Her eve düşen gün görmemiş acılar, her yüreğe değen bir ateş vardı buralarda.

Ölüm kusan dağlar aldıklarını üç ay içersinde, acıların kundağına sarıp geri verdi.

Soğuk bir kış gecesinde karlı dağlardan ateş düştü anaların yüreğine. Aldıklarını, aldığı gibi vermedi ki kanlı dağlar... Tek tek cesetleri geldi hepsinin.

Bir çatışmada gözüne şarapnel parçası değdi de, sadece Şehmuz kaldı geride; o da müebbet hapiste şimdi.

Dalga dalga acılarla devrildi karlı dağlar toprak damların üzerine.

Her cenaze gelişinde ilçede olaylar çıkıyor, yüzlerce insan aylarca gözaltında kalıyordu.

Her arkadaş geldiğinde, bir kere daha ölüyordu Mehmet.

Yoldakiler, Diyarbakır'dan neden geç gelmişlerdi? Onları da kurtaramazlar mıydı?

İşte hepsi ölmüştü. Hiç biri yoktu. Ebediyen kaybetmişti onları... Oysa daha şurada üç ay öncesine kadar birlikte top koşturuyorlardı toprak sahada.

Onların da yıldızlara ulaşan umutları, aşkları ve hayalleri vardı. Dağlarda kanlı dallara takılı kalmıştı hepsi.

Ölenler, geride kalan anne ve babalarını da perişan ediyor; cenazelerin yakınları, baskılardan dolayı Adana, Mersin gibi şehirlere göç etmek zorunda kalıyorlardı.

Kırık dökük eşyalarıyla birlikte yüreklerindeki dağ gibi acı-larları da sırtlanarak terk ediyorlardı doğdukları toprakları.

Hayat bu insanlar için o kadar acı ki... Sevmekten bile korkmaktadırlar.

Mehmet, karar vermişti, öğretmen olacaktı. Kasabanın çocuklarını kurda kuşa kaptırmayacaktı.

Mehmet, o yıl Tıp Fakóltesinin de üstünde bir puan tutturdu ama özellikle gidip Matematik Bölümü'ne kayıt yaptırdı.

Doğunun en çok eğitime, basiretli ve şefkatli öğretmenlere ihtiyaçı vardı.

O şimdi Doğu'da öğretmen... Memleketine sevdalı...

Geçen gün, varoşlardaki çocukların eğitimiyle ilgili bir projeyle gelmiş İstanbul'a.

Teröre kurban verdiği arkadaşlarının hüznüne belenmiş yüzü... "Teröre doymayan dağlar mı aldı onları yoksa biz mi verdik?" derken dudakları titriyordu.

Yürüdüler...

Tan yeri ağarırken on arkadaş bahtlarının karanlığına yürüdüler.

Teröre doymayan dağlara doğru sabahın ayazında el ele tutuşarak yürüdüler.

Hayalleri asılı kaldı dağlardaki dallarda.

Yarınlarını döktüler gökyüzündeki yıldızlara.

Anneleri, babaları, kardeşleri ve hayalleri kaldı geride...
Bir de arkadaşları Mehmet...
Onlar on bir arkadaştlar.

İÇİMDEKİ CENNETTE YOLCULUK

Çok ızdırap çekiyordu.

Müzik dinlese, kitap okusa.... Hayır...

Patlamak, infilak etmek üzereydi.

Hani infilak etse, parçalarını kainatın kenarlarından toplayacaklardı.

Ümit koymuşlardı adını. Ümitsiz insanlara ümit olsun diye ama şimdi bir tutam ümide, bir demet ışığa muhtaçtı.

Başka çaresi yoktu, intihar edecekti... Ümit insanı en son terk ederdi ama o da çoktan çekip gitmişti.

Gençti, güzeldi. Henüz daha otuz yaşındaydı.

Balkona çıktı. İçi-dışı zifiri karanlıklardaydı.

Kopmuştu...

Yıldızlar gökyüzünde ipi kopmuş tespih taneleri gibi savruluyorlardı.

Boşluğa bıraktı gözlerini. Dalgın dalgın bakıyordu, dalga dalga karanlıklar üstüne üstüne geliyordu. Öylece ne kadar zaman geçtiğini bilmeden durdu..

Birden bir ses işitti.

Mahşer gününde İsrail'in suru üfürdüğünde mezarından ne kadar hayretle uyanacaksa, ondan daha büyük bir hayretle irkildi.

"Bu ne böyle?" dedi.

Selami Çeşme taraflarından, dalga dalga bir ses geliyordu.

"Aman Allah'ım! Bu ne ses böyle?"

Ana rahmine düştüğü günden beri dinliyordu bu sesi.

Meğer hiç duymamış.

Bu ilâhî besteyle gecenin bağrında sukuta bürünmüş varlıklar, aydınlıklar; geriniyor, silkiniyor, kendine geliyordu.

Şerha şerha, karanlıkları yırtı yırtı, aydınlıkları devşire devşire geliyordu ses.

1946 yılının Aralık ayı.

Rüzgar, kışın rahmindeki bahar çocuğuna ninniler, şarkılar söylerken mütefekkir bir babanın bir kız çocuğu dünyaya gelir.

Aile hatıra defterine; “Ey küçük krizalit! -Ey kozanın içindeki tırtıl-Ne zaman semavî ve muhteşem bir kelebek olacaksın?” diye yazar babası.

Ümit korlar adını.

Herkese ümit dağıtsın, herkese ışık olsun diye. Krizalit kısa zamanda kozasından çıkar, kelebek olur, bütün çiçekler, bahçeler, baharlar artık onundur.

Gençtir, güzeldir, soyludur.

Sabahları, konağın bahçesindeki bülbüllerin âvesiyle uyanır.

Konağın, mermer merdivenlerinin iki yanındaki gümrah mavi-gri lavanta çiçekleri mis gibi kokmaktadır. Konağın misafirlerini bu cilveli çiçekler karşılar önce. Güzel kokularını ikram ederler gelenlere.

Sırtınızı konağa vererek taraçadan bakarsanız kendinizi yeşil ve mavinin büyümlü dünyasında bulursunuz.

Dev dalgalarda, alabora olup kaybolmaktan korkan gemiler hep bu limana koşuyorlardı ama o ruhunda zifirleşen karanlıklarda boğuluyordu.

Mecalsiz mumlar bir bir usulca sönüp gidiyordu.

Ümit keleşği yorgundu; kanatları kıpırdamıyordu.

Durgundu, mahzundu, suskundu.

Karanlıktaydı; ıssız ve yalnız, tıpkı mağaradakiler gibi.

Her attığı kulaç onu sahile değil, sanki karanlık dip dalgalara alıp götürüyordu.

Neden haykıramıyordu, neden ağlayamıyordu, neden gökteki yıldızlarla, çöldeki rüzgârla konuşamıyordu?

Neden hep susuyordu?

Görmek sahip olmak değil miydi, mevsimler bütün işvesiyle onun emrinde değil miydi, çiçekler onun için açmıyor muydu, çocuklar onun için gülmüyor muydu, güneş onun için doğmuyor muydu, ay onun için aydınlatmıyor muydu?

Öyleyse neden bir nefret anaforunun içinde çaresizce çırpınıp duruyordu?

Neden susuyordu?

Gönül ufkundaki yıldızlar, aylar, güneşler neden bir bir batıyordu.

O ise: “Ben batıp gidenleri sevmem” diyordu. Hz İbrahim’in arayışı vardı ruhunda ama neyi aradığını bir bilse.... Meriç gibi coşkun akacaktı idealinin okyanusuna. En erken kalktığı gecelerden daha erken çıkacaktı yola, bir küheylan gibi koşacaktı yollarda, geliyorum diye haykıracaktı.

Ama kime, nereye?

Ümidinin kanatları kırık güzel kelebeğin, dört ayağı birden kesikti küheylanın. Ümidinin tepelerine uçamıyor, içindeki cennete koşamıyordu. İnsanın içinde kaybettiğini dışarıda araması ne kadar beyhude bir macera idi.

Kitapları, ailesi, dostları; artık başını suyun üstünde tutmaya yetmiyordu. Göz göre göre boğuluyordu...

Bir el durmadan diplere, en diplere, denizin en karanlık diplerine doğru çekiyordu.

Güzeldi.

Başarılıydı.

Otuz yaşındaydı.

Maddi sıkıntısı yoktu. İyi bir sosyologtu.

Öyleyse neden hayatı; “Siyah bir dekorda, siyahlar giymiş oyuncuların, siyah eşyalarla oynadığı anlamsız bir trajediye benziyordu?”

Ne zaman geleceği belli olmayan bir titreme hali, ensesinden yakalıyor, bütün bedenini ve ruhunu zangır zangır eliyordu.

Titremekten uzuvları ağrıyor, merkez üssünün neresi olduğunu bilmediği bir sarsılma ile, kainatın orta yerinden çevrilip çevrilip dışına fırlatılıyordu.

Fakat hiçbir yere düşmüyordu. Düşse, kolu kafası kırılrsa, ölse kurtulacak, rahat edecekti. Fırtınalar dinecekti. Ama düşmüyordu. Işık hızını sollayan bir hızla durmadan derin uçurumlara yuvarlanıyordu.

Yine böyle kâbuslarla dolu bir geceydi.

Gece evde ailesi ile birlikteydi. İçinde kabus ateşlerini yakan siyah yaratıkların çığlıkları çıldırtıyordu ama onu ne annesi ne de babası duyuyordu.

Annesi “Haydi yatalım artık” dedi. Yalnız kalmaktan ödü kopuyordu.

“Anneciğim sen yat biz babamla biraz daha oturalım” diye bildi.

Annesi titremelerini bilmiyordu. Bilseydi kaldıramazdı, dayanamazdı.

“Peki yavrum” dedi ve uzun koridorun sonundaki yatak odasına doğru yürüdü.

Babası ile baş başa kaldı. Havadan sudan konuştular. Hisse diyordu, kâbuslar geliyordu. Titremeler başladı. Yine Cennetin ortasından alıp Cehenneme savuracaklardı. Cehenneme olsa razıydı. Cehennem değil orası, oranın adı yoktu. Adresi yoktu.

“Babacığım bağrına yaslayabilir miyim?” dedi.

Gözleri görmüyordu babasının, “Gel yavrum” dedi ve kollarını açtı.

Koştı kollarına ve yavaşça yaslandı babasının bağına. Güzel ve siyah saçlarını okşuyordu babası ama kızının bağına yumruklayan kâbuslara bir şey yapamıyordu.

Gittikçe ağırlaşıyordu. Tepeden tırnağa başladı titremeye. Kan döküyordu gözlerinden. Biraz sonra yine çevrilip çevrilip kâinatın dışına fırlatılacaktı.

Titredi... Titredi... Titredi...

Babası şaşırıyor, aklı ermiyor, ne yapacağını bilemiyordu.

Hiç böyle bir vaka yaşamamıştı.

Koskocaman bir beyindi ama buna aklı ermiyordu.

Çaresizdi.

Kucağındaki yavru kuşu titriyor, titriyordu.

Geçti...

Sonunda yine geçti. Acı fren yemiş, dört tekeri birden yarılmış bir araba gibi durdu.

Babası teskin etti. Saçını okşadı.

Vakit ilerlemiş, gece sırtını sabaha dayamıştı.

“Hadi evladım yatalım artık” dedi.

Babasının gitmesinden, yalnız kalmaktan korkuyordu.

“Gitme baba” diyemedi. Zarifti, inceydi, duyguluydu.

Hem gitmese ne yapacaktı?

Uzun bir koridorun sonundaki odaya doğru babası da yürüdü, gitti.

Tek başına kaldı koca salonda.

Burası salon değil bir mezardı sanki.

Dünya büyük bir mezardı.

Müzik dinlesem, kitap okusam diye düşündü. Hayır, hayır...Patlayacak gibiydi...

Gecenin sonunda kararını verdi, intihar edecekti.

Balkona çıktı. İç dışı zifiri karanlıkların ağındaydı. Yıldızlar, ipi kopmuş tespih taneleri gibi savruluyordu gökyüzünde.

Dipsiz düşüncelerin derinliğindeydi. Boşluğa bakıyordu gözleri. Kopmuştu. Her şeyden kopmuştu. Boşluktaıdı. Karanlık boşluklara bakıyordu siyah ve güzel gözleriyle.

Böyle ne kadar zaman geçti, bilmiyordu. Birden bir ses duydu. Yarın mahşer gününde İsrail'in suru üfürdüğünde mezarından ne kadar hayretle uyanacaksa, ondan daha büyük bir hayretle irkildi.

“Bu ne böyle?” dedi.

Selami Çeşme tarafından bir ses geliyordu.

Otuz yaşındaydı. Çocukluğundan beri dinliyordu bu sesi ama sanki ilk defa duyuyordu.

Şerha şerha karanlıkları yırtıa yırtıa, aydınlıkları devşire devşire geliyordu ses.

Anlamadan, anne karnındaki bir cenin gibi şaşıarak dinledi o sesi.

Dalga dalga yayılan o lahuti ses kendine doğru çekiyordu. Bütün varlıklar susmuş bu sesi dinliyordu. Arka arkaya karanlıkta kanatlanan beyaz güvercinler gibi İstanbul'un minarelerinden göklere doğru uçuşuyordu ezanlar.

Aman Allah'ım! Neden duymamıştı daha önce gönüllere inşirah salan bu sonsuzluk bestesini.

Anladı... O ses, onu secdeye davet ediyordu.

“Bu kadar kapı çaldım bir onun kapısını çalmadım, her şeyi denedim bir namaz kılmadım” dedi.

İçine yolculuk başlamıştı. İçeri girdi. Yalap şalap bir abdest aldı. Başına ne bulduysa bağladı.

Evde seccade yoktu. Eline geçen temiz bir örtüyü yere serdi.

İlk defa o sabah namazını kıldı. Ellerini kaldırdı; “Ey şiddet anımı sükunete dönüştüren, yalnızlığımı paylaşan, ağladığımda hıçkırığımı duyan, sustuğumda sesim, coştduğumda nefesim olan Rabbim. Geceleri uyutmasan uyuyamam, sabahları uyandırmasan uyanamam, yürütmesen yürüyemem. Biliyorum sen

oradasın ama dilemezsen gelemem. Ey Yüceler Yücesi, ey hasretin ta kendisi, duy beni. Sesime kulak ver ve beni kendinden başkasına müptela kılma! Beni bu dünya gurbetlerinde perişan etme. Bahtına düştüm Sultanım” diyerek ağladı...Ağladı...

Dışarıda, gün doğdu doğacak derken, gönlünün tepeleri çoktan ağarmış, karanlıklara veda eden ışıltılı yamaçlarda ümit keleşi kanat çırpıyordu.

Tam delirmek üzereydi ki o sabah namazı, onu uçurumların kenarından değil, taa dibinden çekip almıştı.

Ruhunu yakan yıldırımlar, iman paratoneri ile toprağa verilmiş gibi kendini tüy kadar hafif hissetti.

Kalbi kırıkların sahibine kalbini açtı. İşte konuşabiliyordu, koşabiliyordu, kanatlanabiliyordu.

Bir sabah namazının taze çiçek açmış dalına tutundu.

Görmeyen görücü, babası;”Ümit! Yavrum sen namaz kılmayı biliyorsun bana da öğret” dedi. Büyük mütefekkiye namaz kılmayı öğretti.

O sabah ki secde onun miladı oldu.

Yeniden doğdu. İçindeki buz dağları çözüldü, berrak sular Meriç Nehri gibi çağladı.

İçindeki Cenneti keşfetti ve bir sabah ezanın sonsuzluk bes-teleri eşliğinde içinde ki Cennete yolculuk başladı.

ALACA GÖMLEK

O yıl toprak evin önünde anam tek başına karşıladı bizi.
Koca kapının önünde bir yalnız güvercin gibi duruyordu.
Birden hüziün çöktü içime.

Misafirlerle birlikte içeri girerken ağlamamak için dudaklarımı ısıırıyordum.

Birden ne olduysa Aysal Bey 'Bingöl Çobanları'nı okumaya başladı.

“Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğum
Bu dağların en eski aşinasıdır soyum”

Başta duygulu insan Alaaddin Bey olmak üzere şiir bitmeden hepimiz bitmiştik.

Acı-tatlı hatıralar, yoklukla yoğrulmuş yıllar yeniden gelip oturmuştu içimize.

Geçmişte hepimiz bir çoban parçasıydık, koyun olmasak bile herkese boyun eğcektik.

Bizi okutarak, yılların geçtiğini vahşi dağlarda kuzulardan öğrenmekten kurtaran babalarımızı, şükranla ve rahmetle andık.

En zor da o yıl köyden ayrılmak oldu. Her yıl anam babamla birlikte, evin önünden uğurlardı bizi.

Anam, o yıl, bir yaralı güvercin gibi, yalnız vurdu bizi yola.

1995 yılının Haziran ortaları...

Bol yıldızlı bir yaz gecesi...

Yol boyunca anamın "Oğlum! Babanız, alaca bir gömlek için, bir sene boyunca köydeki bir ailenin hizmetinde çalıştı. Size okul harçlığı bulabilmek için, köydeki komşuları kapı kapı dolaşrdı. Bir keresinde kimseden borç para bulamayınca gitti köyün öğretmeninden istedi. Ne yokluklar gördük biz" deyişi acılarla dokunmuş siyah bir gömlek gibi sırtıma geçmişti...

Köy yollarının kıvrımlarında yavaşlayan arabamız, kıvrımlardan kurtulunca bir siyah küheylan gibi akıyordu.

Tenha dereler, sarp tepeler geride kalmıştı.

Köye yaklaştığımızda kuşluk vakti çoktan geride kalmış, gölgeler gittikçe küçülüyordu.

Son tepeyi aştığımızda önce caminin minaresi göründü.

Sonra yavaş yavaş tamamlanan bir resim gibi vadiye yayılmış bütün bir köy.

Bir zamanlar sesime ses veren, kaval sesine doymuş karşı dağlar, güneşe her sabah bağırını açan yamaçlar bütün heybetiyle karşımdaydı.

Mazideki o güzel günler, hayalimin büyülu bahçelerine gelip otururken, vadiden tepelere doğru da hazin bir salâ sesi dalga dalga yayılıyordu. Vadiler, dereler, karşı yamaçlar içiyordu bu sesi.

Ağabeyimin sesiydi bu... Babamın salâsını okuyordu... Doğduğunda ezanı kulağına okunmuştu. Hayat, ezanla salâ arasında bir zaman dilimi.

İstasyondan köye uzanan yolun solundaki köy kabristanına kadar gelmiştik.

Biraz sonra onu buraya getirecektik.

Salâ sesi ansızın kesildi.

Sıcak yaz rüzgârları, yüreğimin yangınlarına yeni alevler taşıyordu.

Ağabeyim salânın arkasını getirememişti.

O gün, bir elimin boşta kaldığını, arkamdaki koca bir dağın yıkıldığını hissettim.

Hep elimden tutan insanı kaybetmiştim. Elimden tutarak camiye, tarlaya, okula, köy odasına ve okumak için şehre hep o götürmüştü beni.

Biz biraz sonra babamı buraya getirecektik.

Bir elim boşta kalmıştı...

Uzak yakın demeyip camiye koşan kalabalığın önünde yeşil bir örtünün altında s k na bürünmüş yatıyordu babam. O benim babamdı.

Karşı dağlar yerinde dursa da içimde bir yüce dağ yıkılmıştı. Babasızlığın ne demek olduğunu o an anladım. Konuşmuyordu, hoş geldin demiyordu, kalkıp boynuma sarılmıyordu.

Cuma namazını müteakip, camiden mezarlığa doğru omuzlar üzerinde yetmiş sene birlikte olduğu yerlere sükun içinde veda ediyordu.

Köy meydanındaki çamların üzerinde kümelenmiş kuşlar ayrılık şarkıları söylüyordu.

Yazları köyümüze gelen leylekler “söğüt başı”ndaki yuvalarındaydılar. Leylek ağzında yiyecekle süzülerek indi yuvasına. Yavrular, yiyeceği görünce ağızlarını a maya başladılar.

Cenazeye arkadan yetişenlerle birlikte büyük bir kalabalık sessizce taşıyordu babamı.

Bir  m r boyu geçtiği evlerin önünden, dar sokaklardan son defa geçiyordu. Suyunu çok sevdiği yukarı çeşmeye dönüp bakmıyordu bile.

Bir kuş gibi kalabalığın kanatlarıyla, yuvasına geri dönmek üzere, usul usul uçuyordu. Kalabalık harman yerini ikiye bölen yola kadar gelmişti.

  imi buruk bir acı kapladı...

Seher poyrazında harman savurduğumuz, güneşin bağrında döven sürdüğümüz harman yerinden geçiyorduk.

Çift sürmeyi, tırpan biçmeyi, harman savurmayı ondan öğrenmiştim.

Leylâ ile Mecnûn'un, Ferhat ile Şirin'in, Kerem ile Aslı'nın hazin hikâyelerini de.

Kur'ân okumayı, namaz kılmayı, gece yatarken dua etmeyi, peygamberlerin hayatını, sahabelerin kahramanlıklarını önce o anlatmıştı.

Çalışmanın erdemini de...

İlk öğretmenimi kaybetmiştim.

Köyümüzde radyonun olmadığı yıllarda ilk yanık türküleri de ondan dinlemiştim.

Şimdi o yanık türküler acılı bir ağıt gibi yankılanıyordu acıların harman olduğu yamaçlarda.

Bir alaca gömleğe bir yıl hizmet eden babam, şimdi bembeyaz bir örtüye sarınarak son yolculuğuna çıkmıştı.

Kuru bir meşe ağacının hayali belirdi gözümün önünde.

Benim savrulduğum anda, hafif esen bir rüzgâr da onun son yapraklarını savuruyordu.

Anamın pişirdiği acılı sıcak tarhana çorbalarını, kaşığın sapıyla içindeki saman çöplerini ayıklayarak bu ağacın altında içerdik. Gökyüzündeki yıldız yağmurlarında ıslanırdık burada. Buğday saplarını yatak yapardık bu ağacın altında. Ağabeyimle yıldız yıldız gökyüzünü burada seyrederdik. Çoban yıldızı ile sözleşirdik. Her seherde babam "Ali, Harun poyraz çıktı, kalkın oğlum harmanı savuralım" demek için bu ağacın altına gelirdi.

Acılar, hatıralar hırpalıyor bitkin bedenimi ve harman gibi bir uçtan diğer uca savuruyordu beni.

Köyden şehre gidecek kadar parası olmayan babam, ağabeyimle birlikte elimizden tutarak, okumamız için Uşak'a bu yoldan götürmüştü bizi...

Babamın son defa geçtiği yerler, yollar benim yüreğimden

geçiyordu. Koca bir yetmiş yıl bitmişti de kısacık kabristan yolu bir türlü bitmiyordu.

Köyün her işine koşan babam şimdi başkalarının omuzlarındaydı.

Daha geçtiğimiz yaz köye gittiğimde ‘‘Oğlum camimizin durumu hiç de iyi değil, tamiri de kabil görünmüyor, en iyisi mi bunu yıkarak yeniden yapmalı ama neresinden başlayacağımızı da bilemiyoruz. ‘Ben birkaç kişi yi köy odasına toplayayım da bir konuşalım.’ demişti.

O gece köy odasında yapılan mütevazı toplantı büyük ve güzel bir caminin inşası için bir başlangıç olmuştu.

İnşaatın betonlarını sular, zayı olmasın diye de çivileri doğrulturmuş.

İsrafi hiç sevmezdi. Bir  m r boyu aynı akıyı, aynı deri kemeri kullandığını hepimiz biliriz.

Bir perşembe günü ikindiye kadar çalıştıktan sonra kendini pek iyi hissetmiyor ve eve geliyor.

Anam, kapının önünde komşu kadınlarla oturmaktadır.

‘‘Siz oturun; ben abdest alıp camiye gideceğim’’ diyerek içeri giriyor.

Ezan okunduğunda hâlâ çıkmayınca; Anam, ‘‘bir bakayım’’ diye meraklanıyor. Bir de ne görsün? Babam boylu boyunca yerde yatmaktadır.

Bu son çığlığı hiç duymamıştır bile...

Abdestini tamamlayamamış, ayağının birini yıkayamamıştır.

Kabristana girmiştik.

Kalabalık bir topluluk onu uğurlarken, yine kalabalık bir topluluk onu karşılıyordu.

Yanık sesiyle her seher sabah ezanı okuyan Aziz Amca orada yatıyordu.

Aman Allah’ım o ne ezandı! O ne lahuti bir sest . Yatakları-mızdan doğruluk onun ezanını dinlerdik. Her seher dağlar, taşlar onun yanık sesine uyanırdı. şimdi s k n içinde yatıyordu.

Kara Mustafa Dayı da oradaydı. Âmâ gözleri ile yaz kış demeden her vakit namazını mutlaka camide kılan bu heybetli insan boylu boyunca yatıyordu. ‘Vakti nasıl biliyorsunuz’ dediklerinde; “Seherde horoz üç kere öttü mü sabah vakti girmiştir, ben evden çıkarım.” derdi.

Bir Kur’ân adamı Faik Dede de oradaydı. O çocukların sevgilisiydi. Mütevazı kabrinde, bir derviş edasıyla sessizce duruyordu.

Zengin-fakir, genç-ihtiyar, iyi-kötü ayırt etmeksizin zaman değirmeninin öğüttüğü herkes oradaydı.

Okumamızda büyük katkıları olan dedem, anneannem, dayılarım ve daha niceleri...

Haziran sıcağı iyice bastırmıştı. Elinde büyüdüğümüz babamı ellerimizle koyduk toprağa. Önce toprağa değen kürek sesleri duyuldu. Üzerine atılan her toprak parçası biraz daha ayırdı onu bizden. Kısa sürede kayboldu gözümüzden sonra Kur’ân sesleri kürek seslerine karıştı.

Duyan herkes akın akın köye koşmuştu. Mezar başında, uzaktan yakından gelenlere teşekkür etme işini ağabeyim bana tevdi etti.

“Sevgili Babacığım!

Hayatında her şeyi yarım bıraktın gittin.

İyi evlat yetiştirmek büyük bir hayalindi ama olmadı. (Kardeşlerimi tenzih ederim.)

Abdest almak istedin o da yarım kaldı.

Cami yaptırmaya niyet ettin o da bitmedi...”

Ben hıçkırıklarımı tutamıyordum.

Köylülerinse derdi başkaydı.

Kendi aralarında, “Süleyman Efendi gitti, şimdi camiyi nasıl tamamlayacağız” diye konuşuyorlarmış. “Başımıza sardı ve bıraktı gitti” demeye getiriyorlardı.

Vefakâr ve değerli dostum işadamı, yoldakilerin hamisi

Hamit Bey, her zamanki gibi söze girdi ve “arkadaşlar bu caminin bitmesi için gerekli parayı burada toplamamız lazım. Süleyman Amca vefat ettiyse de bayrak yerde kalmamalı” dedi.

Yüreği yaz güneşi gibi cömert insanları harekete geçirmeye yetmişti bu sözler.

Caminin kalan inşaatını tamamlayacak kadar para toplanmıştı.

Hayrın ve himmetin her türlüünü görmüş ve duymuştuk. Okul da, cami de, bağ da, bahçe de...Kabristanda himmeti ilk o gün gördük.

Cami kısa sürede bitmişti.

Köylüler, “Süleyman Efendi’nin hayatı mı yoksa ölümü mü daha çok hizmet etti anlayamadık” dediler.

Bir yıl sonra birkaç samimi dostla köye gittiğimde cami ibadete açılmıştı ama babam yoktu.

Bir alaca gömlek için bir yıl çalışan, çocuk yaşta sabanın arkasında düşe kalka başlayan yürüyüşü bir ömür süren babamın yokluğunu o gün derinden hissettim...

Hiç kimse babam gibi sarılmıyordu boynuma.

O yıl toprak evin önünde anam tek başına karşıladı bizi.

Koca kapının önünde bir yalnız güvercin gibi duruyordu.

Birden hüüzün çöktü içime.

Misafirlerle birlikte içeri girerken ağlamamak için dudaklarımı ısıırıyordum.

Birden ne olduysa Aysal Bey 'Bingöl Çobanları'nı okumaya başladı.

*“Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğum
Bu dağların en eski aşinasıdır soyum”*

Başta duygulu insan Alaaddin Bey olmak üzere şiir bitmeden hepimiz bitmiştik.

Acı-tatlı hatıralar, yoklukla yoğrulmuş yıllar yeniden gelip oturmuştu içimize.

Geçmişte hepimiz bir çoban parçasıydık, koyun olmasak bile herkese boyun eğecektik.

Bizi okutarak, yılların geçtiğini vahşi dağlarda kuzulardan öğrenmekten kurtaran babalarımızı, şükranla ve rahmetle andık.

En zor da o yıl köyden ayrılmak oldu. Her yıl anam babamla birlikte, evin önünden uğurlardı bizi.

Anam, o yıl, bir yaralı güvercin gibi, yalnız vurdu bizi yola.

BEN BİR CELLATTIM

Rüzgâr, dallardan düşen yaprakları süpürüyordu.

Yol boyunca sıralanmış kavakların, eteklerinden uçlarına doğru hazan sarısı alevler yürümüş, tepelerinde kalan tek tük yeşil yapraklar soğuktan titriyordu.

“Sibiryâ soğukları erken başladı” diye geçirdi içinden.

O gün kahverengi parkasını almadığına ilk defa pişman olmuştu.

Üşüyordu ama asıl anıların, soğuk bir kırbaç gibi düşüncelerinin çıplak bedeninde ısıklanışı üşütüyordu onu.

Yeni bir soğuk dalgası son titrek yaprakları da düşürdü dallarından.

Hüzün, hazan rengi bir şal gibi bürüdü bedenini.

Vladimir Bey, emekliliğini Türk okulunun güvenliğinde geçiriyordu.

Bu okulda herkes birbirini çok seviyordu.

Sanki ‘sevginin sultanlarıydı’ bu insanlar.

Öğretmenlerin bu durumu öğrencilere de yansıyor. Bahçede oynayışları, sokakta yürüyüşleri bile farklıydı.

Sanki büyüüp yeniden küçülmüşlerdi. Geçenlerde cumhurbaşkanı okulun önünden geçerken arabasını durdurarak bahçedeki çocukları seyretmiş ve yanındakilere “Bu çocuklarda oyun oynarken bile bir olgunluk var” demişti.

Okulda hâlâ bir öğrencisini kurtarıırken, kendisi nehirde boğulan öğretmenin fedakârlığı konuşuluyordu.

Bir öğrencinin güzel yüzüne, küçük bir hüznün bulutu gelip konsa hemen bir öğretmen yanına koşuyor “neyin var?” diye şefkat meleği gibi üzerine kanatlarını indiriyordu.

Daha geçen gün ders esnasında Nikolay’ın yüzündeki acıyı fark eden öğretmeni İbrahim Bey, altın renkli sarı saçlarını okşayarak “neyin var senin” diye sorduğunda;

“Annemi öğretmenim... Annemi düşünüyorum. Hastanede yatıyor” der demez çocuk, bir bulut gibi boşalmıştı. İbrahim Bey:

“Ağlama! Dersten sonra birlikte gideriz “demiş ve zil çalınca da Nikolay’la birlikte hastahanenin yolunu tutmuşlardı.

Öğretmenle, öğrencisinin el ele yürüyüşlerini, arkalarından uzun uzun seyreden Vladimir:

“Allah Allah! Ben, bu öğretmenleri anlayamıyorum. Ben kendi çocuklarıma bir kere olsun şöyle davranmadım.” demişti.

Nikolay’ın annesine lazım olan kanı ve ameliyat parasını da öğretmenlerin kendi aralarında tedarik edişi karşısında Vladimir’in dudaklarından “Allah’ım! Aklıma mukayyet ol” sözleri döküldü.

“Hayır hayır! Bunlar insan olamaz; bunlar, yerde gezen melekler” diyordu.

Bir başka öğretmenin bahçedeki küçük bir su birikintisine düşen bir karıncayı kurtarması öğrenciler arasında konuşulup duruyordu.

Geçen gün, nöbetçi öğretmenin, altını ıslatan bir öğrenciyi gece kucagında tuvalete götürmesi, bahçedeki ağaçtan düşerek yaralanan bir öğrenciyi bir başka öğretmenin sırtına alarak kan ter içinde hastanenin yolunu tutması, Vladimir’in duygularını taşıran son damla olmuştu.

Kimdi bu insanlar?

Nerede yetişmişlerdi?

Bu melekler, yüreklerinde bu sevgiyi nasıl büyütmüşlerdi?

Hangi toprağın sürgünü, hangi baharın nazlı kelebekleriydi bu insanlar?

Yoksa dünyanın dört bir yanı bahara durmuştu da, kendisinin mi haberi yoktu?

Doğruca müdüriyette aldı soluğu ve dikildi müdür beyin karşısına;

“Müdür bey! Ben bir ömür boyu mesleğimi hep sakladım. Konu komşudan, çocuklarımdan hatta karımdan bile. Ben emekli oluncaya kadar tam 25 yıl devlette çalıştım. Ben bir cellattım Müdür Bey.”

Birden ağlamaya başladı. Hıçkıra hıçkıra ağlıyordu.

Görev yaptığı yıllar, sonbahar soğuklarının acı türküsü eşliğinde bir hazan şöleni gibi geçiyordu gözünün önünden.

“Isırılmaktan kan revan olmuş, şişmiş dudaklar, mosmor olmuş gözler, bir yudum su diye inleyenler, karda süngüler arasında yalınayak yürüyenler, güneş ışığına doyamadan şakağından tek kurşunla devrilip gidenler, urganın altında dimdik onurluca duran yiğitler, boynu bir kuğu gibi kırılıp gecenin karanlığında yana düşüverenler, celladın ipine direnenler, bir nazlı sülün gibi boynunu uzatıverenler, tekmelenen tabureler, ölümü gülerek karşılayanlar, korkudan titreyen bedenler, göğsünün kafesinden kalbini çıkarıp ateşe atıverenler, sabırsız şafaklarda ipin ucunda elleri arkadan bağlı beyaz bir hayalet gibi dönenler, sabahı bir daha hiç göremeyenler, incecik bir rüzgarla uçları uçuşan idamlık gömleklerin içinde söylenen son sözler, işkencelerden yükselen feryatlar, bodrum katlardan gelen tek el silah sesleri, veremli insanların kesik kesik öksürükleri, kırbaç seslerinin çıplak tenlerde bir yılan gibi ısıklığı geceler, donmuş toprakta ancak ölümle özgürlüğüne kavuşmuş insanlara kazılan kabirlerden gelen kürek sesleri...”

Kanlı olayların kâbuslarından uyandığında müdür beye:

“Siz benim rüyalarımı değiştirdiniz müdür bey, kötü kâbuslarım bitti benim.

Artık her gece rüyamda sizleri görüyorum.

Ben, bir cellattım müdür bey!

Bir idamlığı hiç unutamıyorum. İdamlık elbisesi giydirilmişti üzerine. ‘Son arzumu yerine getirebilir miyim?’ dedi ve bir daktilo istetti. Dili hariç her yeri bağlı bu insan başladı yazdırmaya:

‘Babacığım!

Daktilonun tuşları sustuğunda ben de sonsuza kadar susacağım. İnsanlar doğar büyür ve ölürlər, önemli olan çok yaşamak değil yaşadığı müddetçe, insanlığa yararlı işler yapmaktır. Benim ülkemi sevmekten başka bir suçum yok. Annemin hastalığının ciddi olduğunu biliyorum. Onun sağlığı ile yakından ilgileneceğinden şüphem yok. Annemi çok özleyeceğim. Onu teselli etmek sana kalıyor babacığım! Ona söyle; benden sonra o güzel gülüşünü unutmasın, kirpiklerini benim için daha fazla ıslatmasın. Allaha ısmarladık. Hoşça kalınız.’

Şafak sökmek için sabırsızlanırken, tekmeledim taburesini. Gözleri sanki mihlanıp kaldı ciğerlerime. Bu okulda göreve başlایncaya kadar güzel gözleriyle her gece gelir, dikilirdi karşıma da:

‘Sen biliyordun değil mi benim suçsuz olduğumu?’ der, sonra da geldiği gibi kaybolurdu.

Her ölüm benim içimden geçerci müdür bey.

Kâbuslarım, emeklilikten sonra da uzun süre bırakmadı peşimi.

Urganın ucunda sallanan insanlar karşısında kılı kıpırdamayan ben, daldan düşen bir yaprak karşısında duygulanan bir insan oldum.

Her gece bir cana kıyan beni, bir karıncaya kıyamaz hale getirdiniz.

Söyleyin Allah aşkına, siz kimsiniz müdür bey?”

KATMER KOKULU RAMAZANLAR

Ramazanların bütün dünyayı kucaklayan kutlu kollarında, orucun sonsuzluğa giden ışıltılı yollarında ilk ramazan sevdamı düşünüyorum. Sanki daha dün gece gördüğüm tatlı bir rüya gibi her şey. Neredeyse yarım asır geride kalmasına rağmen, o gece hafızamda hâlâ çok canlı.

Soğuk bir kış gecesi başladı sonsuza sevdalı yolculuğumuz.

Karanlık, yağmurlu, rüzgârlı ama ruhaniyet dolu bir sahur vakti...

Anacığım, akşamdan tembihlemiştim sahura kaldırmasını.

Gecenin bir vaktinde “Oğlum, oruç tutacaksan kalk” dedi.

Çocuklukta bir başka tatlıydı uykular.

Gözlerimi ovuşturarak yataktan doğrulmaya çalışıyorum. Ayaz abanıyor üzerime, bastırıyor. “Öteki odada ocak yanıyor oğlum” sözünün sıcaklığı ısıtmaya yetmişti içimi. Buz gibi suyla yüzümü yıkayarak, koşuyorum içeriye.

Rahmetli babam, türbesine nur inmiş bir derviş gibi sofranın başında bağdaş kurmuş oturuyor. Ocaktaki ateşin aydınlığı şavkıyor yüzünde. Titrediğimi görünce gülüyor “Gel ateşe ver sırtını, şimdi ısınırsın” diyor.

Dışarıda rüzgâr gecenin bağrını parçalıyor.

Uzaklardan bir davul sesi karışıyor rüzgâra.

İlk defa bir sahur sofrasındayım. Ocaktaki alevin ve gaz lambasının ışık oyunları, koyu gölgeler halinde yansıyor odanın duvarlarına. Yer sofrasının üzerindeki tabakların gölgelerine

gizlenmiş kaşıklara besmeleyle uzatıyoruz ellerimizi. Babam “Acele edelim, imsak kesiliyor” diyor.

Davulun sesi de gittikçe yaklaşmakta.

Odanın içindeki gaz lambasını alarak camdan, sokağın başına doğru bakıyorum. Lambayla birlikte karanlığa bakmanın dışarısını iyice görünmez kıldığını anlıyorum.

Yolun karşısındaki evlerin küçük pencerelerinden ölgün ışıklar süzülüyor.

Nihayet bir gölge beliriyor karanlıkta.

Yüzünü gözünü sarmalamış bir adam elindeki çomakla durmadan omzuna asılı davula vuruyor.

Tam penceremizin önüne gelince “Süleyman Ağa..” diye bir ses karışıp gidiyor gecenin karanlığına. Arap Osman’ın sesiydi bu. Rahmetli babam; “Kalktık, kalktık, sağol” diye karşılık veriyor.

Arap Osman bir hayalet gibi kayboluyor gecenin karanlığında, davulun sesi gittikçe uzaklaşıyor.

Gaz lambasının loş ışığında, kavut ekmeğiyle yaptığımız o sahurla başladı oruç yolculuğumuz...

Bir kış günü soğuk bir şafak öncesi...

Her seher, ocaktaki çalı çırpının çıtırtılı yanırlarına kaptırır giderdik gönlümüzü.

Ateşe vererek sırtımızı, üşüyen ümitlerimizi ısıtırdık sahurun sıcaklığında.

Yufka yürekli anamın tavana kadar yığıldığı yufka ekmekleriyle birlikte ıslanırdı hayallerimiz.

Üstümüzde asılı duran kışlık sarı kavunların, tavanın koyu gölgelerdeki ısıltılarına gömülürdü gözlerimiz...

Derken rahmetli Aziz Amca’nın okuduğu lahuti sabah ezanları soğuktan büzüşen bedenimize, titreyen ruhumuza can olurdu. Viran evlerin arasındaki o küçük mabetten yükselen ezanla birlikte gökte oluşan maneviyat bulutlarından ruhaniyet yağmurları yağırdı fukara köyümüzün üzerine.

Her şey, işte o gece başladı. Anamın, içimi ısıtan sesiyle, “Oruç tutacaksan kalk oğlum” dediği gece... O gün bugün yollardayız.

Köyümüz dağlar arasında küçük bir köydü.

O yıllarda köyde elektrik olmadığı için camiye biraz uzak evlerden ezan zor duyulurdu. Toprak damın üzerinden minareyi gözler dururdu gözlerimiz. Köyün uzun boylu, genç ve güzel imamı Mehmet Hoca minarede görününce anlardık ki iftar vaktidir.

En uzun nöbetim, ilk orucu tuttuğum gün sürmüştü. Gün gitmeyi, gündüz bitmeyi bilmiyordu. Güneşe her bakışında sanki hep aynı yerdeydi.

Ramazan geldiğinde daha ilk günden bir ramazan neşvesi sarardı fukara köyü. İftariyelik katmerler için sıraya girerdi gariban evler.

Teravih vaktinde çamurlu yollardan akın akın insanlar gençlikle yaşlılarıyla, kadınıyla kızıyla camiye koşardı.

Bir yıl boyunca gaz lambasının aydınlattığı camide, ramazanda lüks lambası yanardı.

Caminin camlarından, köyün karanlık sokaklarına ışıklar yayılırdı.

Kadınlar, sadece Ramazan’da gelirlerdi camiye.

Sanki bütün köy halkı, kadınıyla, erkeğiyle, çocuğuyla orada toplanırdı. Lüks lambasının tıslamaları altında kılınan teravih namazlarının hazzını hâlâ içimde duyuyum.

Mütevazı mabed, yıl boyunca kendine pek uğramamış yeni misafirlerine sanki ayrı bir özen gösterirdi.

İlkokulu bitirdikten sonra şehir Ramazanları ile tanıştım.

Şehirde Ramazanlar daha bir başkaydı.

Camiler ıslıl ışıldı. Mahyalar süslüyordu minareleri.

Bütün camilerde aynı anda başlayan ezanlar...

Her şey köyden çok farklıydı. İzmir, Antalya ve Van Ramazanlarını gördükten sonra İstanbul Ramazanları ile tanıştım.

Diğer şehirler hemen birbirine yakındı. İstanbul Ramazanları ise bir başka güzellikteydi.

Büyük otellerdeki kalabalık iftar sofralarında farklı kesimleri temsil eden işadamları, akademisyenler, sanatçılar, gazeteciler, sporcular...

Daha da önemlisi semavî dinlerin temsilcileri ve dinî liderlerin katılımları da bu iftarlara ayrı bir renk katıyordu. Epey bir zamandan beri, Ermeni Patrikliği ve Musevi Hahambaşılığı da kalabalık gruplara iftarlar veriyor.

Popüler bir akademisyenin, iftarda “Bir kaç yıldan beri oruç tutmaya başladım. ‘Müslümanlar beni ne zaman fark edecekler?’ diye düşünüyordum. Bugün fark edilmenin hazzını yaşıyorum” dediğini dün gibi hatırlıyorum.

Son yıllarda iftar sofraları dünyanın önemli merkezlerine de taşındı. Geçen yıl Avrupa Parlamentosu’ndaki iftara katılmıştık.

Galiba bu vesile ile ilk defa Avrupa Parlamentosu’nda ezan okundu, farklı dinlerden pek çok önemli simalar bir araya geleerek Evrensel Barış adına önemli mesajlar verdiler.

Avustralya Parlamentosu’nda ve İngiltere Lordlar Kamarası’nda da iftarlar verilmeye başladı.

Amerika Başkanı da Müslümanları Beyaz Saray’a iftara davet etti. Bütün bunlar bize, dünyanın ramazanlaştığını gösteriyor. Orucun ruhani rehberliğinde sonsuz ufuklara yürüyor insanlar. Ramazanın ruhaniyeti sarıyor bütün bir dünyayı. İftar sofraları unutulmaya yüz tutmuş barış medeniyetinin ilk kıvılcımlarını oluşturdu. Asırlarca bir araya gelemeyenler, iftar sofralarında buluştular. Küllenen bir kültürün alevleri parladı ramazan akşamlarında. İftar topları, barış, sevgi ve dostluk için patlamaya, mahyalar da, aydınlık bir dünya için ışıldamaya başladı.

Ama ben yine de gaz lambasının, gölgeli ışıklarında köyümüzün küçük camisinde babamla kıldığım teravihleri özlüyorum.

Merhum Mukbil Özyürek Hoca : “Ne elektrik sobası ne de kalorifer; hiçbirini beni odun sobası kadar ısıtmıyor. Ben hâlâ odun pazarından gidip aldığım odunlarla iliklerime kadar ısındığım günleri arıyorum” demişti yıllar önce.

Nedense sobanın köz gibi kızardığını görmeden, odunların yanarken çıkardıkları çıtırtıları duymadan iliklerimize kadar ısınamıyoruz.

Büyük şehirler, soğuk bakıyor, ısıtmıyor yüreğimizi, sarmıyor sıcak kollarını titreyen bedenimize. Belki de biz aşırı alınganız, bilemiyorum. Ama içimden bu his hiç eksik olmadı.

Antalya’nın sığağında, Sibirya’nın soğuşunda, İstanbul’un büyük otellerinde ve Avrupa Parlamentosu’nda iftar sofralarında bulundum. Ama ben hâlâ köy camisinde her akşam bir başka evden gelen katmerle açtığım iftarları arıyorum.

Ben katmer kokulu ramazanları özliyorum.

BU BENİM OĞLUM

Duruşu, dağlarda anasını arayan bir yaralı ceylan yavrusuydu.

Doğduğunda, anne kokusunu sadece birkaç saat çekebilmiş minik ciğerlerine.

Yıllarca hep o büyümlü kokunun peşine düşmüş, çocukken “anam” diye her karşılaştığı kadının kucasına bırakmış kendini.

Rüzgârlar, hep ana kokuları getirmiş ama bir türlü kavuşma yollarını açamamış. Gurbet geceleri bir kurt gibi kemirmiş ümit çınarını.

Babası, en çok da gözlerinin annesine benzediğini söylemiş.

Anası olmayanı, şehirler de basmamış bağrına, her çaldığı kapı, önce açılabilir, sonunda buruk bir acıyla kapanmış yüzüne.

Her geçen gün sinesindeki kor kabarmış; yaşadığı yangın yüzüne acıdan bir harita çizmiş, siyah saçları, yanık anız tarlasına dönmüş.

Anası, yeniden görülmesi imkânsız bir büyümlü rüya gibi koyu sisler arasında kaybolmuş...

Hayatın acımasız avucu iyice sıkmaya başladığı bir zamanda, “Anacığım neredesin? Neden beni aramıyorsun? Hep ayazların bağrında titriyorum; senin sıcak koynuna sığınmak istiyorum!” diye ağlamış, yalvarmış...

Bahardan yaza geçtiğimiz günler miydi yoksa yaz günleri miydi tam hatırlamıyorum. Gazeteciler ve Yazarlar Vakfının

Harbiye'deki kültür merkezinde bir İtalyan gurupla birlikteydim.

Başlarında Kerim adında bir genç vardı.

Kerim, orta boylu, saçlarının ön kısmı ateş yanığı bir anız tarlası gibi açılmış, yüzü acılar harmanı bir delikanlıydı. Yaralı bir ceylan gibiydi, bakışları biraz ürkekti. Kendisiyle biraz konuşunca gam yığını bir yürekle karşı karşıya olduğumu anladım. Almanya'da ikamet ettiğini öğrenince; "İtalya ile ilginiz ne?" dedim.

"Uzun hikâye efendim, vaktiniz varsa anlatayım" dedi.

İyice meraklanmıştım.

"Anlat bakalım neymiş bu uzun hikaye" dedim.

"Benim çocukluğum da bu semtlerde geçti" diye başladı söze:

"Babam, Sivaslıymış. Çok küçükken yetim kalmış, annesi İstanbul'a getirmiş. Sokaklarda limon satarmış.

Zenci bir kadın acımış babama, Harbiye'deki tenis kulübüne götürmüştü.

Annesi elindeki bütün parayı aldığı için evi terk etmiş. Babamın para sebebiyle evinden ve annesinden ayrılmasını hâlâ anlayamıyorum. Ben anam için canımı bile verirdim.

Fehmi Kızıl, o yıllarda kulübün baş antrenörüdür; babama acır, evine alır, oğlu gibi büyütür.

Babam, sonraki yıllarda tenisini geliştirir, şampiyon olur, turnuvaları dolaşmaya başlar.

Tunus'ta 1967'de yapılan Akdeniz Olimpiyatları'nda annemle tanışır ve evlenmeye karar verirler. Evlilikleri yürümeyince bir müddet sonra ayrılırlar.

Annem evliliğini de, hamileliğini de ailesinden gizler. Beni doğurmak için Roma'ya gider.

Ben, 1972'nin sıcak bir haziran günü Roma'da dünyaya gelmişim. Annem, babama, gelip beni almasını, benimle birlikte ailesine dönemeyeceğini, beni asla kabul etmeyeceklerini söylemiş.

Babam önceleri umursamamış; ama hastaneden bir manastıra gönderildiğimi öğrenince, ‘Oğlumu kiliseye bırakmam’ diyerek gelip almış beni.

Annem, belki de babamın beni alması için bu planı kurmuş, bilemiyorum.

Babam, beni yanlarında büyüdüğü Fehmi Kızıl Beylere bırakmış.

Fehmi Bey, zenci görünüşlüydü, ihtimal Habeş’ti. Eşi Leman Hanım, aslen Arnavut olup babası Sırp Müslümanlarındanmış.

İkisi de çok iyi insanlardı. Ben onları hep anne baba bildim.

Babam, ben iki yaşında iken bir başka kadınla evlenmiş.

Bir gün beni gerçek babamla tanıştırdıklarında dört yaşındaydım; dünyam yıkılmıştı.

Çok sevmiştim, Fehmi Baba ile Leman Anne’yi.

Yeni annemle birlikte beni Almanya’ya götürdü babam.

Hamburg’ta tenis antrenörlüğü yapıyordu. Geçimsizlik rüzgârları erken esmeye başladı.

Ben, İstanbul’a geri dönerek ilkokulu bitirdim.

On bir yaşıma geldiğimde babam gerçekleri bir bir anlatınca şok olmuştum. ‘Nasıl olur, bir anne çocuğunu nasıl bırakırdı!’ Dipsiz ve karanlık bir kuyunun boşluğunda durmadan düşüyordum.

Liseyi bu duygular içinde bitirdim.

Artık hayatım hep sosyete mekânlarında geçiyordu.

Anneme karşı öfke, merak, sevgi gel-gitleri arasında idim.

Bir gün yanıma annemin fotoğrafını alarak Tunus Konsolosluğu’na gittim, çaresizliğimi ve çektiğim acıyı gören görevliler çok duygulandılar. Fakat ellerinden bir şey gelmedi, geriye döndüm.

On dokuzuma gelmiştim, Amerika sevdası sardı beni. Bir yolunu bularak gittim. Orada Siyasal Bilgiler okuduğum üniversitenin de tenis takımındaydım.

Çok acı çekiyordum. Çaresizliğin dalgalarında çırpınıyordum.

Şefkat, sevgi, bir sıcak yuva, başımı dizine koyacağım bir ana arıyordum.

Hayatın anlamını düşünmeye başladım. Niçin yaşıyordum?

Kader, bir gün beni New York'ta gökdelenlerin arasında, yoldakilerle karşılaştırdı ve bir Işık Ev'in büyüleyici iklimine attı.

Acılar bana annemi vermemiş ama Allah'a yönlendirmişti. Namaza başladım, bir daha hiç bırakmadım. Büyük haz alıyordum.

Dinlediğim bir vaaz kaseti bir hafta ağlattı beni, aynı kaseti defalarca dinledim. Bir gün Amerika'daki yeni arkadaşlarım beni, gönüllü Allah sevgisiyle dolu bir zatın yanına götürdüler. Derdimi o ulu kişiye anlattığımda çok duygulandı. Gözleri buğulandı, annemi bulmam için dualar etti. O an içimde bir ışık yandı. Biliyordum o ışık beni anneme götürecekti.

Üniversite bitince Almanya'ya döndüm. Evlenmiştim, işim de vardı.

Eşim, çok acı çektiğimin farkındaydı. 'İnternete girelim' dedi. 'Çok denedim, olmadı' dedim.

Kalktı, bilgisayarın başına geçti, 'Samire Zenati' diye yazdı. Roma'da bir restoran ismi çıktı, Tunus yemekleri yapıyordu. Gözlerimize inanamadık, 'Aman Allah'ım! Bu o, annem bu!' dedim.

Şok olmuştum, hemen gitmek, kuş olup Roma'ya uçmak istiyordum, bırakmadılar. Ya beni istemez, ya reddederse? Sonra psikolojim bozulurmuş, depresyona girermişim vs...

Hiçbir şey umurumda değildi, yeter ki anamı bir kere göreyim; her sonuca razıyım.

Roma'dan Eren isminde bir arkadaşı bulup gönderdik anama.

Telefonum çaldığında heyecandan titriyordum. Rüzgâr

tanıdık kokular getiriyordu. Karşımdaki ses, ‘annenin yanında-yız’ der demez şoka girmiştım, konuşamadım; konuşulanları duymuyordum.

Kendime gelmem için ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Eren Bey, anneme ‘Seni arayan biri var’ der demez, dudaklarından dökülen ilk kelime ‘Oğlum’ olmuş, başlamış ağlamaya. Yıllarca peşime düştüğünü, izime erişemediğini söylemiş.

Resmimi uzattığında, ‘Bu benim oğlum, bebeğim, yavrum’ demiş; otuz beş yıl sonra fotoğrafımdan ciğerlerine çekmiş, saçları dökük bebeğinin kokularını.

Günlerce hasta yattım, iyileşir iyileşmez Roma’ya uçtum. Annemle Eren Bey’in evinde buluşacaktık. 35 yıl bitmişti ama evin yolu bir türlü bitmiyordu. Yüreğim yerinden çıkacak gibiydi. Bir ara onu görmeye yüreğimin dayanamayacağını düşündüm. Araba bir apartmanın önünde durdu. Eve gelmiştik. Ayaklarım beni taşımakta zorlanıyordu. Merdivenleri değil de sanki Everest Tepesine çıkıyordum. Elimi yüreğimin üstüne bastırdım. Yerinden fırlayacak gibiydi. Evin kapısı açılır açılmaz, kestane rengi saçlarıyla esmer güzeli bir kadın kollarını açarak, siyah gözleriyle bana doğru koşmaya başladı. Belli ki anamdı.

Boynuma attı kendini, sarıldık birbirimize, ellerimizi birbirimizin beline sarmış, başlarımızı geriye çekip çekip, gözlerimiz derinliklerine bakarak ağlıyorduk. İkimiz de üçer dil bilmemize rağmen anlaşılamıyorduk. Ana evlat anlaşılamamak, ne zor Allah’ım!

Bebekken içime çektiğim o anne kokusu bütün büyüsiyle odayı sarmıştı.

Ben onun sımsıcak bağrında, o da benim gözlerimde kayboldu. Bir sis bulutunun içinde ana-oğul uçuyorduk. İmkânsız rüya gerçek olmuştu.

Dağlar geri vermişti nazlı maralımı, anamı. Başka ne isterdim.”

Sözlerini bitirdiğinde gözleri yine dolu doluydu.

Duygu yağmurlarında ikimiz de sıırsıklamdık; bulutsuz ıslanmıştık.

Bir elini bana uzatarak, “Allah’a ısmarladık” diyor, diğeri eliyle yanaklarına süzülen yaşları siliyordu. Ben yığılıp kalmıştım oturduğum yere; o, koştı misafirlerin ardı sıra.

Meğeri misafirlerin içinde anası da varmış. Buzullarda tipiye tutulmuş bir penguen yalnızlığıyla koştı peşinden, belli ki yenisinden kaybetmekten korkuyordu onu.

BEN ONSUZ YAŞAYAMAM

Ordu'da sevdalı bir gün batımındayız.

Sık ağaçların arasından güneşin son kızıl ışıkları sızıyor.

Çamarası köyüne doğru kıvrılarak giden yolun kenarında yan yana duran üç mezar çıkıyor karşımıza.

“Bunlar olmalı” diyerek iniyoruz arabamızdan.

Ortadakinin bir çocuk mezarı oluşu yanılmadığımızı gösteriyordu.

Toprak mezarların başına dikilmiş incecik bir tahtadaki yazıya mihlanıyor nemli gözlerimiz: “Komiser Yakup Aslan”

Onu ilk gördüğümde asil ve hakikatli bir yiğit olduğunu hemen anlamıştım. Sessiz-sakin duruşu, masum bakışı, sarı saçları ve yeni doğmuş hilal kıvrımı kaşları ele veriyordu özünü:

“Bu insan hiç kimseye kötülük yapamazdı”.

Komiser Yakup Aslan... Orduluydu.....

Aslan gibi bir delikanlıydı.

Yüksek dağ tepelerinde yuvasında yavrularını bekleyen kararlı bir kartal gibi bakıyordu güzel gözleri.

İçim ısınmıştı bu insana.

O yıl sıcak ve polat yürekli doğu halkını sert bir kış bekliyordu. Terörün tırmandığı yıllardı.

Soğuktu geceler...

Doğu'da kurşun gibi geceler kurşunlanırdı... Otobüsler durdurulurdu...

Hangi virajı döndüğünüzde ölümün soğuk yüzüyle karşıla-
şacağınızı bilemezsiniz.

Köyler basılır, masum insanlar vahşice öldürülürdü. Ölüme
doymayan dağlar, hayata geçit vermeyen yollar vardı...

Yine de o yıllarımı hayatımın en tatlı, en verimli günleri
olarak sayıyorum.

18 Şubat 1990... Ve gecenin ayazında üşüdüğü günlerdi
ümitlerimizin...

Komiser Yakup henüz otuz yaşındaydı.

Hanımıyla kardeş çocuklarıydı. Aynı evlerde büyümüşler,
aynı sokaklarda oynamışlar, sevdalarını aynı bahçelerde büyüt-
müşlerdi.

Terfi imtihanları için Ankara'ya çağırıyorlardı.

Karlı ve karanlık bir gecede ayrıldı sevgi dolu sıcak yuvasın-
dan. Son defa kokladı iki küçük yavrusunu. Hanımı Zeynep'le
son defa göz göze geldiler. İçlerine bir şeyler doğmuş gibi he-
lalleştiler.

Bindiği otobüs Darende yakınlarına geldiğinde ölüm pusu
kurmuştu. Karlı dağlar geçit vermedi. Arkadaşlarıyla birlikte
kurtulamadılar ölümün soğuk kollarından.

Bir aile dostu eşi Zeynep Hanım'a, "Yakup Bey ağır yaralan-
mış. Ordu'ya götürüyorlarmış" dediğinde ilk sözü:

"Ben onsuz yaşayamam" olmuş.

"Gece Yakup'umu cennette gördüm, 'ne olur bizi de al,
ben çocuklarla ne yaparım sensiz' diye yalvardım, ne olur bana
doğruyu söyleyin" dese de, doğruyu söylemeye kimse cesaret
edemez.

Gecenin gizeminde, gerçekler güneş doğuncaya kadar
saklanabilir ama gecenin sinesi, bu sırrı saklamaya dayanama-
mıştır.

Kış, terörle birlikte doğuyu esir almıştır. İki küçük yavru-
suyla gencecik bir kadın, nasıl giderdi Ordu'ya.

Daha birkaç gün önce kız kardeşiyle henüz söz kesilmiş olsa da yine de Van'da en yakını öğretmen Ömer Bey'dir.

Ömer Bey;

“Birlikte gidelim abla” der. Bu onun, Ömer Bey'den duyduğu ilk ve son “abla” sözü olacaktır. İki yavrusunu da yanına alarak Ömer Çınar Bey'le düşerler yola.

Karlı, buzlu yollar geçit vermediği için otobüs Erciş'te saatlerce bekler.

Komiser Yakup'un cenazesi, memleketi Ordu'ya çoktan ulaşmıştır.

Baba ocaklarına ateş düşmüştür.

Bir zamanlar çocuk yaşlarda birbirlerini sevdikleri, ilk aşk kıvılcımının parladığı evlere ölüm ateşi düşmüştür.

Bulutlardan boşanan yağmurlar ateşin alevlerini artırmaktan başka bir işe yaramaz.

Komiser Yakupla Zehra Hanım'ın babaları kardeşler.

Her iki kardeşin evine de “Yusuf 'unu Kaybetmiş Yakup'un Hüzünü” çökmüştür. Babalar, anneler, kardeşler feryatlar içersinde beklemektedir. Yüreği yaralı kızlarını bekliyorlardı.

Kocasını son kez görsün, “Yakub'um beni neden bırakıp gittin” sözünü yüzüne karşı söylesin diye bekliyorlardı.

Van' dan hareket eden otobüse, karlı yollar, yüce dağlar bir türlü geçit vermiyordu. Haberleşme, Ordu Orman Müdürlüğü'nün telefonuyla güç bela sağlanıyordu.

Otobüsün Erciş'ten hareket ettiği söyleniyordu ama nerede olduğunu kimse bilmiyordu.

Saatler ilerledikçe acılar da esmerleşen gri bulutlar gibi koyulaşıyordu. Ordu'da yine akşam olmuş, karanlık çoktan çökmüştü.

Zeynep Hanım'ın erkek kardeşi, sürekli Orman Müdürlüğünde telefonun başında nöbet tutuyordu ama otobüsten bir türlü haber alınamıyordu.

Bir ara telefon acı acı çalmaya başladı. “Kardeşimden haber var” diye kalktı telefonun bulunduğu yere doğru yürüdü. Telefonu açan memurun beti benzi atmıştı, son bir gayretle “Sizi istiyorlar” diyebilirdi. Telefonun diğer ucundaki ses, Zeynep Aslan’ın ve çocuklarının da içinde bulunduğu otobüsün Tortum Baraj Nehri’ne uçtuğunu söylüyordu.

Zeynep Hanım’ın kardeşinin yüreği yerinden fırlamış, aklı başından uçmuştu. Odadaki her şey dönüyordu. Eve gitmeye, bekleyenlere haber vermeye takati kalmamıştı. Önce telefon düştü elinden, sonra kendisi yere yığıldı.

Ordu’nun dereleri hiç bu kadar derin, bu kadar hazin akmamıştı.

Bir önceki gün yollar güvenli değil diyerek otobüsün peşinden gitmemize izin vermeyen polisin bu defa ki engellemelerine aldırmayarak düştük karlı buzlu yollara.

Kaza yerine geldiğimizde Van’dan başlayan çileli yolculuğun, yol boyunca uzanan Tortum Nehri’nin en keskin virajında noktalandığını gördük. Otobüsün çok az bir kısmı görünüyordu nehrin üstünde.

Tortum, acılara aldırmaksızın, on yedi insanı buz gibi bağrına gömmüş, başını almış gidiyordu. Soğuk, dişini geçiriyordu içimize.

Tortum’da boğulan insanların bazı yakınları da gelmişti. Hepsinin yanaklarındaki yaşlar, donmuş inciler gibi karların üstüne düşüyordu.

Tortum, mevsimin en soğuk günlerindeydi. Dalgıçlar, keskin soğuk yüzünden dipte vurgun yemiş gibi perişandılar. Her daldıklarında bir cesetle çıksalar da tekrar dâlabilmek için gidip bir evde hem kendilerini hem de elbiselerini ısıtıyorlardı. Bu da zaman kaybıydı...

Çıkan cesetleri Tortum’un karlı yamacına sıra sıra

uzatıyorlardı: “Daha dün bu insanlar sıcak yataklarında yatıyorlardı” diyorum içimden.

Dalgıçlar, Zeynep Aslan’ı ve küçük meleği Zehra’yı da nehirten çıkardılar. Anne-kızı buz gibi karların üzerine uzattılar.

Gece boyunca buz gibi sular yıkamıştı anne ve kızın bedenlerini. Nehir, sanki içine çekmişti vücutlarının bütün kanlarını. Anne-kız karların üzerinde beyaz melekler gibiydi.

Ruhanileşen bu tertemiz bedenlere toprak değmesin diye, melekler, altlarına bembeyaz çarşaf sermişler, üzerlerini de ısıtılı kar taneleriyle örtüyorlardı.

Geceleri üzerine nur yağan bir kutlu türbenin sakinleri gibi anne- kız yan yana yatıyordu.

Büyülü beyaz manzara görülmeye değerdi. Sanki arkamı dönsem, melekler onları göklere uzanan beyaz ışıktan bir helezonun içinden alıp götürecekler gibi bir his vardı içimde.

Ne yürekten söylemiş Allah’ım!

“Ben onsuz yaşayamam”.

Bu ne büyük bir sadakat bu ne büyük bir sevgiydi. Sanki “İşte geldim Yakub’um, ayrılığına sadece bir gece dayanabildim, hem küçük meleğimizi de getirdim” diyordu.

Burası Ak Dağlar’ın eteklerinde kurulmuş bir beyaz cenneti andırıyordu.

Kanlı Tortum, sanki uhrevi âlemde yıkanmış da, yakınları “son defa görsün” diye tertemiz; bembeyaz veriyordu cesetleri.

Ömer Çınar Bey’in babası, Karabük’ten gelmişti ama hâlâ oğlunun buz gibi bedenine bile sarılamamıştı. Sular, karanlık koynuna sakladığı Ömer’imizi bırakmıyordu. “Köylüler, Tortum alıp götürdü nicelerini de hiç geri vermedi” diyorlardı.

Dalgıçlar son bir umutla daldıkları Tortum’un buz gibi kollarından koparak getirdi Ömer Öğretmeni. Kırk sekiz saatten fazla kaldığı soğuk sulara, onun da teni bembeyaz olmuştu.

Başına dayadığı elini hafifce kaldırdığımızda ak zambak gibi ağarmış yanağına sımsıcak kan sızıverdi.

Derinliğinde boğulan nehir, acılı babanın “Ömerim” fer-yadını da yuttu. Tortum’un derin suları bırakmadı ki, beyaza bürünmüş bayırlar bağrına bassın babanın hicranını.

Komiser Yakup, bekledi ama bir daha bu dünyada hanımı ve küçük beyaz meleği ile buluşamadı.

Tortum çayı geçit vermedi, ne onlara ne de taze sözü kesil-miş Ömer Öğretmene.

Ordu, hiç böyle bir acı görmemişti. Ordu’nun dereleri, hiç bu kadar acıyla akmamıştı.

Yanık yüreklerden savrulan alevler karları avucunda eriti-yordu. Acılar pusu kurmuş her köşe başından hücum ediyordu kardeşlerin “kulübe-i ahzanına”¹

Analar bekledi... Babalar bekledi... Kardeşler bekledi... Ko-miser Yakup bekledi... Bir de sözü henüz kesilmiş Ömer’imizin, evlilik hayalleri kuran yaralı ve kınalı ceylanı bekledi.

Sevgi, henüz dalında küçük bir tomurcuktu. O kışın sert rüzgârlarında savruldu gitti.

O yıl hiç bitmeyecek dediğimiz kış bitmişti.

Ve bir bahar günü, gün batımında uğradık Ordu’ya.

Vadilerde gölgeler çoktan koyulaşmıştı.

Gün, yavaş yavaş gecenin kollarına bırakıyordu kendini

Güneş, kızıl elini uzatmış ağaçların arasından mezarlarını okuyordu. Mezarın başucuna dikilmiş bir tahtanın üzerinde yazılı “Komiser Yakup Aslan” yazısı ıslattı yanaklarımızı.

Sözünde de sevgisinde de sadık olan eşi Zeynep’le birlikte, küçük Zehra’larını da almışlar aralarına sükûn içinde yatıyorlar-dı.

¹ Hz. Yusuf’tan sonra, Hz. Yakup’un evine verilen isim.

SÜVARİSİZ KÜHEYLAN

İkinci güneşi, son kızıl kanlarını döküyordu Boğaz'ın gümüş renkli sularına.

Gözleri kan kırmızıydı. Bitkindi... Yorgundu...

Haziran sıcaklarında gün boyunca yanan şehir, akşamın serin kollarına bırakmıştı kendini.

İstanbul Gösteri Merkezi tarihî bir gün yaşıyordu. Dev çadır, kızgın çölün bağrında ki yorgun bir deve gibi zor nefes alıp veriyordu.

Gözler aniden bir çocuğun sıkıca elinden tuttuğu kadına çevrildi. Kadın kalabalığın önünden sahneye doğru yürüyordu.

Kadın, çocukla birlikte hüzünden bir abide gibi durdu sahnede. Kadının elini hiç bırakmıyordu çocuk, kaybedeceğinden korkuyordu sanki. Bütün salon dikkat kesilmiş sahnede duran çocukla kadına bakıyordu. Kadın çocuğun annesi olmalıydı.

Yer yer hıçkırık sesleri yükselmeye başladı salondan.

İstanbul Gösteri Merkezi'nin dev çadırı, gün boyunca güneşin baskınlarından pek bunalmıştı; nefes alıp vermede zorlanıyordu.

2007 Türkçe Olimpiyatları için dünyanın dört bir yanındaki Türk Okulları'ndan gelen öğrenciler, fedakâr öğretmenler “Önden Giden Atlılar” oradaydı.

Peri masallarında bile yaşanması imkânsız güzellikteydi her şey. Bitmesini hiç istemediğimiz bir büyü Rüyanın tatlı kollarına bırakmıştık kendimizi.

Bir daha yaşanması pek kolay olmayan bu güzel gecenin bitiminde, Meclis Başkanımız Bülent Arınç, bulundukları ülkelere sevgi tohumları saçan bu yiğitlere merhum Necip Fazıl'ın:

"Tohum saç, bitmezse toprak utansın!

Hedefe varmayan mızrak utansın!

Hey gidi küheylan, koşmana bak sen!

Çatlarsan doğuran kısırak utansın!"

şiiiriyle seslendi.

Akşamın serin elleri kızıl saçlarında gezinen gün, gecenin siyah gözlerine doğru koşarken, gözüüm çadırın bir kenarında duran süvarisiz bir küheylana mıhlaniyor.

Üzeri boştu... Binicisi yoktu...

"Adem Tatlı'nın atı" dediler

Süvarisi Moğolistan'ın uçsuz bucaksız bozkırlarında dolu-dizgin koşarken düşmüş ve oralarda kalmış.

Birden ömrünün baharında, cepheye uğurlanan polat ruhlu yiğitler düşüyor hayalime.

Hani köyünden bir fidan gibi sapasağlam çıkan nice yiğitler vardır.

Geriye dönebilenleri ise, çoğu kere bir ayaklarını veya kollarını bırakarak dönmüştür, köyelerine.

Gençlik hayallerini yaşamadan, amansız bir hazan gelip çökmüştür taze baharlarına.

Ömürlerinin gün batımlarında dönmüşlerdir köyelerine.

Atalarımız, "Cihan harbini gören ihtiyardır" derdi.

Köyün çeşmesinde testisini dolduran bir kıza, "Ciğerim yandı, bir tas su verir misin yavrum?" derken, o çocuğun, kendi evladı olduğunu bilmeyen meçhul kahramanları biliriz biz.

Ya da evinin kapısına gelmiş kocasını tanımayan nice kadınların hikâyesini duymuşuzdur.

Tren istasyona yaklaştıkça "İnme! Çek git buralardan" diyen, Küçük Ağa'daki Çolak Salih gibi nice yiğitler, hicranla

yürümüşlerdir köylerine. Rüzgâr, içi boş ceketinin kolunu sağa sola sallarken, sevgililer hasretle kendilerini bırakmıştır bu kolsuz “kollara” da:

“Kolun! Kolun nerede?” diye inlediklerinde;

“Kolun da lâfı mı olur, savaş bu” demiştir yiğitler.

Kol, ayak, baş ya da can... Neler verilmemiştir vatan uğruna.

Ünlü Kırgız yazarı Cengiz Aytmatov, Toprak Ana’da köye getirilen şehit künyelerinin acılı hikâyelerini anlatırken:

“Daha postacı sokağın başında göründü mü evlerden çığlıklar yükselmeye başladılar” der.

Ha Asya’daki Dolunay Ana’nın yiğitleri, ha Çanakkale Mahşeri’ndeki Hatice Ana’nın kınalı kuzuları... Ne fark eder?

Hepsi de dönememişlerdir...

Köylerine yağmurlar yine bereketle yağmıştır, rüzgârlar tatlı esintileriyle kesik çimen kokuları taşımıştır ve diktikleri güller her bahar yeniden açmıştır ama onlar bütün bunları bir daha görememişlerdir.

Tarih boyunca yiğit ile at hep birlikte anılmışlardır. Kahramanların vazgeçilmez sevgilisidir soylu atlar.

“Severiz esb-i hünermend-i saba reftarı

Bir peri-şekl-i sanem, gözleri ahu yerine”

“Biz gözleri ahu olan bir peri yerine rüzgâr edalı, marifetli atı severiz” demiştir Gazi Giray.

Akıncılar savaş meydanlarında bir anda Cennete uçmalarını, atlarını çok hızlı sürüp hızlarını alamamaya bağlarlar. Yahya Kemal değil midir konuşan:

“Bir gün doludizgin boşanan atlarımızla

Yerden yedi kat arşa kanatlandık o hızla.”

At, kahramanın en yakın arkadaşıdır. Cennete bile onunla uçar. Karlı dağları aşırın, kızgın çölleri geçiren ve insanı doludizgin ölüme götüren kahramanlık hissi, en güzel tasvirini at sırtında bulur.

Aslen Asyalı olan at, insanoğlunun hayatına giren hayvanların başında gelir.

Eski Türk efsanelerinde atlar sahibleriyle konuşurlar, onları öğütler, tehlikeleri haber verir ve bazen aynı mezarı bile paylaşırlar.

Kahraman yaralanınca, atlar onların başında bekler, onları tehlikelerden korurlar.

Bir de cepheden köyüne süvarisiz, sırtı boş dönen küheylanlar vardır. Üzerinde eğeri, dizginleri, üzengileri, koşumları vardır ama binicisi yoktur. Karlı dağlarda, sarp yollarda taşıdığı süvarisini bırakmıştır.

Onu geri getirememiştir. Yüreğine gömdüğü acısıyla dönmüştür yurduna.

* * *

Hayalim, Asya'nın uçsuz bucaksız bozkırlarından, mavi gökler ülkesi moğolistandan, Afrika'nın kızgın çöllere, 1911'lerin Libya'sına götürüyor beni.

İtalyanlara karşı özgürlük kavgası veren Ömer Muhtar'ın Libya'sına.

Tam 20 yıl at sırtında kızgın çöllerde, dağlarda tepelerde

Mussolini'nin askerlerine karşı yiğitçe mücadele eden Çöl Aslanın Libya'sına.

Antony Quinn, "Ömer Muhtar" filminde İtalyan askerleri ile savaşırken çöllerde ihtiyarlayan bu aslanı canlandırmaktadır.

Bir keresinde süvariler cepheden dönmektedir.

Atların nal sesleri ulaşır çadırlara.

"Geliyorlar" sesleri karışır kızgın çölün buharlı havasına.

Çadırların kapılarını aralayan analar, gencecik kadınlar minik yavrularını kaparak gelen süvarilere koşarlar

"Süvariler geldi... Süvariler geldi..." sesleri birbirine karışır.

Bir anda mutluluğun ışığı düşer acılı yüzlere.

Kırdan dönen koyunların kuzularıyla kavuşma vaktidir.

Buluşurlar, meleşirler, sarılırlar, koklaşırlar, ağlaşırlar...

Babalarını karşılamaya gelenler arasında Küçük Ali'yle annesi de vardır. Ali, ışıltılı siyah gözleriyle babasını arar dönenlerin arasında.

Babası yoktur.

Boş bir atı görür Ali'nin güzel gözleri. Bu, babasının atıdır.

Başını eğer yere ve alev fişkıran çöle hüüzün damlar gözlelerinden.

Çadırdan sevinçten uçarak çıkan çaresiz kadın, bir kepezin üzerinden denize bakar gibi çölün gökyüzüyle buluştuğu ufka diler hüüzün soluyan gözlerini.

Acılar bir ırmak gibi akar yüreğinden.

Ali'sini kaptığı gibi Ömer Muhtar'ın çadırına koşar zavallı kadın. O sırada Ömer Muhtar abdest almaktadır.

Çadıra bir gölgenin düştüğünü fark eder.

Başını kaldırır.

Kadına diler keskin gözlerini. Kadın sorar:

"Kocam nerede?"

Çadırın direklerini sarsan bu sese:

"Ben... Onun Kur'an'ını getirdim size. Allah kullarından yüz çevirmez" diye cevap verir Ömer Muhtar.

Ardından da annesinin elini sıkıca tutmuş küçük Ali'ye dönerek,

"Adın ne senin?"

"Ali."

"Ali ha... Bu kitap senin... Annene söyle, senin için saklasın onu."

Kadın, alır kanlı kumlara belenmiş Kur'an'ı ve gözyaşı pınarlarında yıkayarak sürer yüzüne, gözüne...

İç kan ağlayan Ömer Muhtar, "çocuklar bizi hep iyi, güçlü, emin ve hiç yılmayan insanlar olarak hatırlamalı. Sizi böyle ağlarken görmemeli, kavgamızı onlar devam ettirecekler."

Libya çölleriindeki minicik çadırdan İstanbul'daki dev çadıra

geri döndüğümde küçük bir çocuk, annesinin eline sımsıkı tutmuş, sahneye yürüyordu.

“Moğolistan bozkırlarında koşarken vefat eden Adem Tatlı’nın, Hanımı ile oğlu Ömer Faruk” dediler.

Vefa ödülü verilecekmış...

Kadın, hüzünden bir abide gibi durdu sahnede.

Acılıydı ama hicret diyarında şehit vermiş olmanın şerefli duruşunu takınmıştı.

Ödülü sadece almakla yetindi.

Tek kelime bile etmedi.

Teşekkür etmeye bile yüreğinin takati yoktu.

Bir kelime beyan etseydi, sanki bütün büyü bozulacakmış gibi bir hâli vardı; sustu... Sadece sustu...

Bir sessiz çılglık sarstı, dev çadırın direklerini.

Hıçkırıklar yükseldi salondan.

Aldığı ödülü acılı günlerde yarıya indirilen bir bayrak gibi vücudunun tam ortasında tuttu. Ve sonra onu küçük Ömer Faruk’una uzattı.

Ne dediğini duyamadım ama “Al oğlum, bu senin, çünkü babanın dâvâsını sen devam ettireceksin” dediğini tahmin ettim.

Yerine oturunca, içine hapsettiği bütün duyguları bir anda bıraktığını ve acılı yüreğini, göz yaşı ırmaklarına saldıgını, söylediler.

Kocasının boş atını görünce Ali’sini kaparak Ömer Muhtar’a koşan kadın gibi, bâri Ömer Faruk’unu alarak “Ser Süvari”ye koşabilseydi ve “Kocam nerede?” diye sorabilseydi diye geçirdim içimden.

Kızgın çölleri, karlı dağları aşan atlar, önlerine koca bir okyanus çıkınca kalakaldılar bu kıyıda.

Önden giden atlılar... Okyanusun bu kıyısında, sevgili bekler gibi bekliyorlar yıllardır.

KOŞARKEN ÇATLAYAN KÜHEYLANLAR

Başımı kaldırıp baktığımda, tatlı bir tebessümle, çakır gözleriyle bana bakıyordu.

Bu güzel gözler, yıllar önce yıldızların altındaki bir yaz gecesi yolculuğuna götürdü beni.

Gülüştü, duruşu tıpkı o.

Yıllar önce ayrılmayıp aramızdan “Bu, o” diyecektim ama gözlerimin önünde ölmüştü.

O olamazdı.

Belki de aynı yaşlardaydı. “Bunu imzalar mısınız?” diye elindeki kitabı bana doğru uzattı. “Adın ne senin?” dedim.

“Talha” dedi, “Talha Şeker.”

Antalya en sıcak günlerinden birini yaşıyordu. Havadaki yoğun nem, sıcak suya bandırılmış ıslak bir tülbent gibi yapışıyordu sırtımıza.

Yüzlerce insan doldurmuştu salonu. Herkes en tatlı anılarını getirmişti yanında.

O ilk günler...

“Rasateli Günler...”

Sıkıntılı ama sevimli günler aramıza yeniden dönmüş gibiydi.

Salonun en önündeki koltuklarda ömrünü talebelere adanmış fedakâr iş adamları oturuyordu. Koşmaktan yorulmuş, saçları ağarmış, kiminin belleri bükülmüştü.

Merhum Halil Yuva Amca'nın evden bozma Doğu Garajı'ndaki iki katlı Rasanet Yurdu günleri...

Terörün tırmandığı, günde beş on evladımızın öldüğü, kardeşin kardeşi vurduğu acılı yıllar...

Emanet edilmiş çocukların "başına bir şey gelir" düşünce- siyle "gece kahramanlarının" sabaha değin çocukların başında nöbetleşe beklediği geceler...

Tekirova, Güzle, Gödene kampları... Yıldızlara yaklaştığı- mız geceler...

Mehtabın ışığında, sahili durmadan döven dalgalarla birlikte çıplak ayakla kumsalda yakamozlarla yürüdüğümüz akşamlar..

Yaylanın buz gibi suyuna ellerimizi, ayaklarımızı değdirdi- ğimiz yazlar...

Soğuk sulara karışıp giden duygularımızın sıcak gözyaşla- rı...

O köy senin, bu köy benim diyerek koşuşturmalar...

Toroslar'ın tepelerindeki köylere ulaşmak için tırmandığı- mız tozlu yollar...

Şehir merkezinden Bahçe Arası'na saatlerce yıldız yağmuru altında yürüdüğümüz gece yolculukları.

Kocası Çanakkale'de kaldıktan sonra hiç evlenmeyen iffet timsali İkbâl Teyzeler'in, Karadeniz fırtınası kadar coşkun, yüklü dallar gibi mütevazı ve müstağni Nazım Amca'nın, Ali Şeker'in, Abdullah Coşanay'ın, Yavuz Eryılmaz'ın, Halil Yuva Amca'nın, hasılı Akdeniz'in Önden Giden Atlılarının hepsi oradaydı...

Yeleleri ağarmış, hareketleri yavaşlamış ama heyecanlarından hiçbir şey kaybetmemiş olan Güneyin kahramanları ön sıralarda oturuyorlardı.

Pek çoklarını görmeyeli neredeyse çeyrek asır olmuştu.

Yıllar önce kucak açtıkları talebelerle yeniden karşılaşmaları, kuzularla analarının buluşma ânını andırıyordu.

Şimdi imtihan etme sırası onlardaydı.

“Hocam beni tanıdın mı?”

Hemen tamamını tanıdığımı söylemeliyim.

Hemen hepsi çocukluk yıllarındaki yüzlerinin o masum çizgilerini hiç kaybetmemişlerdi.

Bir medeniyetti “Rasanetli” günler.

O yıllarda köylerine kadar giderek tek tek ulaştığımız talebeler...

Elektrik düğmesine ilk defa dokunanlardan, televizyonu ilk defa görenlere kadar hepsi oradaydı.

Yurdumuzun önü bir gül bahçesiydi.

Çevre evlerden komşular bu gülleri seyredерlerdi. “Çocukların gürültüleri sizi rahatsız ediyor mu?” dediğimizde, “Biz o cıvıltıları duymadığımız zaman rahatsız oluyoruz” derlerdi.

Aramızdan ayrılanların resimleri bir bir aktı ekrandan.

Kocası Çanakkale’de kaldıktan sonra hiç evlenmeyen iffetimsali İkbal Teyzeler...

Karadeniz fırtınası kadar coşkun akan Nazım Amca... Abdullah Coşanay...

Yavuz Eryılmaz... Halil Yuva...

Hazansız baharlardan bakıyorlardı bize.

Bir de Ali Şeker’imiz vardı. “Aramızdan ayrılanlar” listesinin en başındaydı.

Motosikletinin üzerinde, rüzgâr gibi geçerdi sokakları.

Yolları utandıran bir koşması vardı. Öğrencilerin bursları için kapı kapı dolaşırdı.

Ama bir gün, yollar kesti yolunu.

Bir mehtaplı gecede geçit vermedi yollar.

1980’in bir Ağustos gecesinde ayrıldı aramızdan.

Yaylada bir yaz gecesiydi.

Gökyüzünün güzelliği, yıldızların göz kırpması, ruhumuzu ısıtıyor, imanımıza kuvvet kazandırıyor.

Gündüz akşama kadar Barla’da idik.

Sıddık Süleyman'ın "Cennet Bahçesi"ne doğru yürüyorduk.

Ali Şeker Bey'in ayağında terlikler vardı.

Dikenli bir patikadan geçerken dikenler batıyordu çıplak ayaklarına.

"Neden ayakkabılarını giymedin, bak dikenler kanatıyor ayaklarını" dedim.

Gülerek, "Cennetin etrafı da dikenlerle dolu değil mi?" dedi.

Güneşin son ölgün ışıkları Eğridir Gölü'nün lacivert sularını okşarken Barla'ya veda ettik.

Korkuteli'nde araba değiştirdik

Elmalı'ya doğru üstü açık bir arabayla yola çıktık.

Arabayı, Ali Şeker Bey'in bacanağı Abdullah Ağabey kullanıyordu. Hatıp Ramazan Amca da yanına oturmuştu. Ön tarafta bir kişilik boş yer vardı. Ali Şeker Bey oraya ısrarla benim oturmamı istedi. Ben "Sen rahatsızsın; yaylanın rüzgârı arabanın da süratiyle sana dokunur" diyerekten, zorla da olsa, arabanın önüne oturtmuştum.

Abdullah Ağabey, Hatıp Amca, Ali Şeker Bey arabanın ön bölümünde, kadim dostlar Receb ve Sadık beyle ben de arka açık kasadaydık.

Vakit Ramazandı.

Elmalı'ya sahura yetişecektik. Yollar yeni yapılmıştı. Yol kenarları oturmamış çakıllarla doluydu.

Tekerlerin çakıllara girmesiyle birlikte arabamız yalpalamaya başladı.

Araba ilk hamlede huysuz bir at gibi önce kasada oturan bizleri dışarıya savurdu.

Sadık Bey isminde bir kardeşimizin kafası sert toprak zemine çok kötü vurmuştu.

Kafası, gün vurmuş bir ergin kavun gibi yumuşacık olmuştu. Saçlarının arasından kan boynuna doğru sızıyordu.

Ayıldığımda benim de ondan farkım yoktu. Ali Şeker ve Abdullah Ağabey yerde yatıyorlardı.

Ali Şeker Bey oracıkta vefat etti.

“Cennetin yolları dikenlidir derken bu kadar yakın olduğunu söylememiştin, ben şimdi eşine çocuklarına ne diyeceğim?” dedim.

Kendimi çok kötü hissediyordum.

Abdullah Ağabey ise komadan hiç çıkamadı ve bir hafta sonra vefat etti.

İki kız kardeş çocuklarıyla kalakalmışlardı.

Çocuklarına, babalarının yokluğunu hissettirmemek için her türlü fedakârlığa katlanan bu kahraman bacılarımızı hâlâ gıpta ile anarım.

Evlatlarını büyüttüler, okuttular, evlendirdiler. Hem anne hem de baba oldular.

Ali Şeker Bey’in meşakkatli görevini Yavuz Eryılmaz Bey üstlenmişti. Ekranda onun da ismi aramızdan ayrılanlar arasındaydı. Hepsine rahmetler diledik.

Program bitmişti... Duygular yüreğimde, terler anımda birikmişti. Birden bir delikanlı belirdi önümde. Elinde “Önden Giden Atlılar” adlı kitap.

“Bunu imzalar mısınız?”

“Adın ne senin” dedim.

“Ben Talha” dedi, “Talha Şeker.”

Başımı kaldırdım. Gözlerinin içine baktım.

“Sen Ali Şeker”in oğlusun” dedim. Tıpkı babası gibi gülümsedi.

Duruşu, gülüşü babasıydı.

Kitabın kapağını açtım ve şunları yazdım;

“Koşarken çatlayan küheylanlardan Ali Şeker Ağabeyimizin oğlu Talha Şeker’e”

MENDİLCİ TEYZE

İstanbul, en soğuk günlerinden birini yaşıyordu.

Selman Bey işyerinden çıkarken "Bugün geç kalmayacağım", diye söz verdiği günlerden biriydi ama yine geç kalmıştı.

Demir perde yıkılır yıkılmaz Asya'ya ilk giden öğretmenlerin arasına katılmayı kardeşlerine karşı bir borç bilmişti.

Uzun yıllar Kazakistan bozkırlarında koşturduğu o ilk günleri anlatırken duygulanır, bazen gözyaşları süzülürdü yanaklarından.

Kendilerine büyük yardımı dokunan bir Kazak kızının daha sonra başına gelen acıklı olayı her hatırladığında yeniden hislenir, göz yaşlarına boğulurdu.

Ayrı kaldığı yıllar, içindeki İstanbul ateşini her geçen gün biraz daha artırmış ve bir gün "Sana Türkiye' de ihtiyaç var" dendiğinde, çok sevdiği İstanbul' a yeniden kavuşmuştu.

O gün İstanbul'da sulu sepken bir kar yağıyordu.

Boğaz' dan takalarla karşıya geçmek onun için bir tutkuydu.

Boğaz'ın serin sularına bırakırdı bağrında biriken duyguları. Boğazın soğuğu serinletirdi, yüreğindeki yangınları.

O gün, Harbiye-Beşiktaş hattında 15-20 dakika kadar süren kısacık yolculuğun ardından, bir anda Boğaz'ın hırçın sayılacak rüzgarında buldu kendini.

Dolmuşun sıcak havasında, üzerindeki kalın giysilerin de tesiriyle terleyen vücudu birden soğuk rüzgarla irkildi.

Birkaç adım sonra ulaşacağı takaya binmek biraz da cesaret işiydi. Şemsiyesini açmadan var gücüyle yağın sulu sepkende koşar adımlarla takaya attı kendini.

Takanın penceresinden Boğaz'ın buz gibi sularına dökülen karların seyri doyumsuzdu. Taka arkasında beyaz köpükler bırakarak koşuyordu Üsküdar'a doğru.

Karşıda Mihrimah Sultan Camii, yağmurun altında sırılsıklam bekleyen gözü yaşlı, heybetli bir ana gibi "Hoş geldiniz" diyordu Avrupa yakasından gelen evlatlarına.

Adet olduğu üzere taka daha iskeleye yanaşmadan insanlar kendilerini karaya atmaya başladılar. Etraf birden satıcıların sesleriyle şenlendi:

"Al ablam, yavrunu sevindir, ... Gel vatandaş, taze bunlar, kilosu üç' e, kilosu üç' e ... Kendini koru beyim, şemsiyeler otomat, gel, gel, 10 liraya, 10 liraya ... !

En çok benim sesim duyulsun arzusuyla bağrıışmaların zirveye çıktığı bir anda ince fakat yürekleri delen bir ses duydu Selman Bey.

Derinlerden gelen bir ses gibiydi. Sesin sahibinin, bütün bir hayatın dert yükünü taşıdığı çok belliydi. İnsanları kuru yapraklar gibi sağa sola savuran sahilin sert rüzgarı, içinde bir an evvel evine koşma arzusunu kabartsa da, ses kendine doğru çekti onu.

Fakat daha kaynağı bulamadan ses kesildi. Kalabalıktı, kimden geliyordu bu ses?

"Mendillerim var, mendillerim var ... Mendil almak ister misiniz, mendillerim vaaaar!"

Hiçbir dayanağı yoktu ki sağ koltuğunun altındaki değneğine dayanmış, yaşlı bir kadın.

Bembeyaz başörtüsü ıslaktı... Yüzünden aşağıya doğru süzülen damlalar yağın eriyen damlaları mıydı yoksa rahmet kapılarını açmanın sırrı, gözyaşları mıydı, anlayamadı.

Yavaşça yanına yaklaştı. Akşam karanlığında, pırıl pırıl simasıyla bir başka duruyordu kalabalığın arasında.

Satıcı değildi bu teyze.

Olamazdı. Elinde şemsiyesi bile yoktu.

Önündeki yüksekçe taşın üzerine iki adet mendil paketi koymuştu.

Paketlerin yanında bir iki küçük nesne var gibiydi ama yağmurdan ıslanmasınlar diye üzerlerine örttüğü poşetten ne oldukları pek de seçilemiyordu.

"Bir tane mendil alabilir miyim teyzeciğim?" diye sordu Selman Bey.

"Tabii ki yavrum, Allah razı olsun, alabilirsin tabii ki."

"Kaça veriyorsun?"

"Sen ne vermek istersen güzel yavrum. 25 kuruş veren de oluyor 50 veren de. Gönlünden ne koparsa."

"Tamam da teyzeciğim, sen bunun hepsini satsan kaç para eder ki! Bu soğukta, bu kar altında beklemene değer mi?"

"Ne yapayım yavrum, dileneyim mi? Bir iki lira çıkarsam ekmeğimi alabiliyorum Allah'ın izniyle." Selman Bey cebinden bir sürü para çıkardı ve "al teyzeciğim bu senin" dedi.

"Aman, bu çok yavrum, buna gerek yok, sen mendilin parasını ver yeter, utanırım ben."

Selman Bey o günden sonra fırsat buldukça uğramaya başladı mendilci teyzeye. Sarı dolmuştan takaya, takadan Üsküdar'a gidiş gelişlerde hiç kimse yoktu sanki yanında. Gözünün önünde hep "Mendilci Teyze", kulaklarında sadece o ses;

"Mendillerim var, mendil alın."

Artık bir bağ oluşmuştu bu teyzeyle arasında.

Bir defasında onu uzun uzun konuştu.

Üst düzey bir memur ile tam 13 yıl evli kaldıktan sonra rahat bir hayatın tam ortasındaiken, kendisine imzalatılan birkaç sayfa kağıdın şamar gibi yüzüne çarpılmasıyla hem eşini hem de bütün varlığını, ortaya yeni çıkan başka bir kadına devretmek zorunda kalmıştı.

Ümraniye Dudullu taraflarında bir varoş bölgesinde sığındığı mahallenin sakinlerinin gösterdiği küçük bir tahta kulübede harama bulaşmadan hayatını sürdürmeye çalışıyor, ayağında çıkan yaraları tedavi ettiremediği için koltuk değneğiyle yürüyordu. Kimseye yük olmadan, ibadetlerini yapabilecek kadar "kuru" bir yer istiyordu.

"Açlık önemli değil oğlum, Kur'an'ımı okuyabileceğim bir metre karelik kuru yerim olsun, abdestimi alıp namazımı kılabilirim yeter, nasıl olsa yiyecek birkaç lokma bulurum." diyordu.

Selman Bey çok duygulanmıştı.

"Kalacak yerin yok mu senin teyzeciğim?" diye sordu.

"Yandı oğul bana verdikleri o kulübe, yandı" diye inledi kadın.

"Neee, nasıl oldu ki? Yangın mı çıktı?"

"Ben battaniye yeter, sobaya gerek yok dedim ama onlar çok soğuk oluyor, olmaz dediler. Kulübeye yandaki evden elektrik çektiler. Gece namazımı kıldım, Yasin-i Şerif okuyayım dedim.

Okurken uyuyakalmışım, ayaklarıma doladığım örtü sobanın üstüne düşmüş herhalde, cayır cayır yandı her şey."

"Sana bir şey olmamış teyzem, Allah' a bin şükür ki canın sağ, ayarlanır yeni bir yer elbet."

"Ah oğlum, Kur'an okuyan ağzı Allah yakmaz ki zaten.

Rabbime şükür bana bir şey olmadı ama kaldığım yer yandı, şimdi çok kötü bir barakada kalıyorum."

Karar vermişti, ertesi gün bütün mesaisini mendilci teyzeye ayıracaktı.

Eşiyle de konuşmuş, o da "Getir, burada birlikte kalırız" demişti.

Eğer kabul ederse evine bile getirebilirdi.

Ertesi gün ona kalabileceği güzel bir ev ayarlamıştı. Bu haberi vermek için koştu Üsküdar İskeleyi'ne.

Gece yine karanlık, hava yine soğuktu. Yağmur yağıyordu bu kez ... Rızkını kovalayan herkes yine oradaydı. Fakat mendilci teyze yoktu ortalıklarda.

"Mendilci Teyze neredesin?" diye dolandı durdu.

Mendilci teyze ortadan kaybolmuştu. Aradan haftalar geçti, ara sıra uğrayarak ya da uzaktan sordurarak araştırdı ama hiçbir haber alamadı.

Selman Bey, bir daha izine rastlayamadı Mendilci Teyzenin ama takalarla Üsküdar'a her geçişinde kulağına hep o hüzünlü kadın sesi geliyordu:

"Mendillerim var, mendil alın!"

Kendisine yardımcı olan Kazak kadınının hiç unutamadığı gibi, mendilci teyzeyi de aradan yıllar geçtiği halde unutamadı.

Soğuk ve yağmurlu havalarda Üsküdar sahiline her gelişinde hep aynı şeyleri mırıldandı durdu:

"Rızkını kovalayan herkes burada... Peki sen nerelersin Mendilci Teyze? Neredesin?"

SEVGİ KARŞISINDA DİZ ÇÖKMEK

Martılar bulanık sulara bir konuyor bir kalkıyordu.

Hava kararsızdı. Thames nehrinin boz bulanık suları tarihî yapının taş duvarlarını yalayarak akıp gidiyordu.

Yağmur isteksizce serpiştirirken, bulutların ince gözyaşları nehrin çırpınan sularına dökülüyordu.

Bir süre sonra yağmurun camları yumruklayışından gönülsüz bulutların, sağanağa durduğunu anlıyorum.

Londra, mahcup bir sevgili gibi yıkaniyordu sonbahar yağmurlarında.

Kirpiklerinden sular damlarken bir âşığı havlu uzatıyordu silinmesi için.

Lordlar, bakanlar ve bilim adamları dünyanın dört bir yanına dağılan “Yollardakileri” anlatıyorlar; dünyanın değişimine katkıda bulunan Gönüllüler Hareketi’yle ilgili önemli tespitlerde bulunuyorlardı. Işık süvarilerini dünya barışı için yollara salan Gülen’den söz etmeden İslâm dünyası üzerinde yapılan çalışmaların eksik olacağından, Gülen’in, yerel ile evrensel arasında köprüler kurduğundan; onun uluslararası bir fenomen, uluslar arası manevi bir öğretmen olduğundan, Huntington’ın çatışma gördüğü her alanda onun barış ve uzlaşma arayışından, adanmış öğretmenlerden, verme kültüründen bahsediyorlardı.

Chicago Üniversitesi’nden Marcia Hermansen, Hareketin, dinamizmi temsil ettiğini, kurumlara isim verilirken bile, durağan cisimlerin değil, hareket halindeki varlıkların; göl yerine

ırmak ve nehir; dağ yerine yol ve ufuk gibi isimlerin tercih edildiğini, ifade ettikten sonra;

“Harekete gönül vermişlere de, ılık süvarileri, önden giden atlılar, yoldakiler gibi isimlerle anılıyor” dedi.

Bunları bir Batılıdan, bir Amerikalıdan duymak cidden çok etkileyiciydi. Üst üste yenilgiler üzerine Bizans kralının komutanına, “Ne oluyor, neden yeniliyoruz?” sorgulamaları karşısında; “Kralım! Vallahi anlamıyorum bizim ölümden kaçtığımız kadar onlar ölüme koşuyorlar” sözlerini hatırladım. Şimdi de bir kesimin savaşa kine koştuğu kadar, sevgi süvarileri barışa koşuyor, kimileri kalbinde kin ve nefreti büyütürken onlar sevgide sınır tanımıyorlar. Birilerinin dediği gibi Mevlâna, “ne olursan ol gel” demiş, Gülen, “gel” demiyor “ne olursan ol geleyim” diyor.

Önceleri ıssız ve vahşi dağ başlarında çobanların bile duymadığı bu seslerin Batı’nın en yüksek kulelerinde ve saraylarında sada bulması gelecek adına ümit veriyor.

Ümidim artıyor, yakınım hâsıl oluyor.

Konuşmalar sürüp giderken kalabalığın arasında, saçlarının omuzlarına dökülüşiyle, önden arkaya doğru kabarıkça taranışıyla, üzerindeki yakasız ceket ve şövalye düğmeleriyle tıpkı Voltaire’e benzeyen birisi dikkatimi çekiyor. İlk anda, Voltaire, İngiltere’de sürgün yıllarını yaşıyor, diye düşünüyorum. Sonradan Tokatlı ve adının Hüseyin olduğunu öğreniyor, samimiyeti ilerletip gece yarılarına kadar sohbeti koyulaştırıyoruz.

Yüzünden ipeksi bir gülümsemenin hiç eksik olmadığı bu zarif insanın simasının derinliğindeki hüznün, geçmişinin acılarını haykırıyordu.

Çocukluğu, hep yokluk ve yoksulluk içinde geçmiş Hüseyin Bey’in.

O, daha bebekken, anne ve babası ayrılmış. Babası da anesi de yeni evlilikler yapmış. Dayısı onu sahiplense de yengesi

aman vermemiş. Kar-kış demez küçük bahanelerle 6 köy ötedeki köye gönderirmiş. Onu görenler, “Ah talihsiz yavrum! Nasıl geldin buralara? Bu kış-kıyamette, etraf kurt kuş dolu” derlermiş. Yengesinin arzusu da buymuş zaten; kurt yese de Hüseyin eve dönemese... Köyün çocukları da köpeklerini üzerine salarlarmış. Zavallı çocuk kendini savunmaya kalkınca da her defasında dayak yermiş. Ölsün diye zehir bile vermişler.

Dayısının oğlu ilkokula giderken o, keçileri ile dağların yolunu tutarmış. Akşam eve geldiğinde dayısının oğlu ders çalışırken içi gider, onun hesaplarını yaparmış. Kömürle duvarlara, kiremitle taşlara, değnekle toprağa yazılar yazsa da, okumak bir hasret, bir tutku olsa da o, her gün güneşin doğuşuyla birlikte dağlara açılırmış keçileriyle. Babası, bir aralık onu yanına alıp okutacağı haberini gönderince sevinçten günlerce uyku girmemiş gözlerine. Sonra “benim öyle bir oğlum yok” diye ikinci bir haber geldiğinde bütün dünyası yıkılmış.

Biraz büyüdüğünde bir kamyonun kasasına atlayarak Ankara’nın yolunu tutmuş, bir tabanca parası kazanarak babasını vurmak niyetindeymiş. Bir meyhanede komi olarak çalışmaya başlamış. Üç-beş kuruş kazanınca okumaya olan merakından dolayı Hacı Bayram’a giderek ucuz oldukları için dinî kitaplar almış. Onları okudukça uzaklaşmış öldürme düşüncesinden. Meyhanede çalışırken düzenli sabah namazlarına da gitmeye başlamış.

Uzun bir süre sokakların kuytularında yatmış, tuvalet musluklarında yıkamış elbiselerini.

Sonraları İsmet Paşa’da bir kömürlük kiralamış. Yıllarca Hergele Pazarı’ndan müstamel olarak aldığı elbiselerle idare etmiş. Günlerce aynı delik çorapları, aynı eski ayakkabıları giymekten ayaklarında çıkan kaşıntılar bütün vücudunu sarmış. Aylarca kaşıntıdan sabahlara kadar bağırarak durmuş. Ayağı aksayarak günlerce gitmiş gelmiş işine. Şişelerin üzerine düşmüş, eli yanmış, kolu yarılmış aylarca kullanamamış kolunu. Meyhaneden

ayrılmak zorunda kalınca Ulus'ta çakmaklara benzin doldurmaya başlamış.

Parası, biraz ekmek, az köfteye yettiği için canı çok çekmesine rağmen hiç salata alamamış.

Hâlâ Ulus'taki işkembecinin vitrinindeki o salatalarda gönlü.

“Gözüm bodrum katında oturan ailelere takılırdı” diyor. “Sobanın üzerinde demliğin buhar buhar kaynadığını görür, çocukların cıvıltılarını duyardım da, ‘Allah’ım! Bana da bir gün böyle bir bodrum katı nasib eder misin?’ diye dua ederdim.”

Yıllar önce kaçak gelmiş İngiltere'ye.

Şimdi Londra'da en nefis Türk yemeklerinin sunulduğu “Sofra” restoranlar zincirinin sahibi.

Müşteriler, kapıda sıra bekliyor.

Düğününü de Hilton'da yapmış. Londra'da görkemli bir malikânesi var.

Aylarca giydiği delik çorapları, Hergele Pazarı'ndan aldığı delik ayakkabıları hiç unutamıyor.

Yoksul öğrencilere burs vererek, muhtaçlara yardım ederek, eski acılarını unutmaya çalışıyor. O, verme kültürünün hazzına ermiş birisi. İlkokulu okuyamamış ama şimdi altındaki Ferrari-siyle okuyanların ve okulların yardımına koşuyor.

Martılar bulanık sulara bir konuyor bir kalkıyordu.

Hava kararsızdı. Thames nehrinin boz bulanık suları tarihî yapının taş duvarlarını yalayarak akıp gidiyordu.

Yağmur isteksizce serpiştirirken, bulutların ince gözyaşları nehrin çırpınan sularına dökülüyordu.

Londra, mahcup bir sevgili gibi sonbahar yağmurlarında yıkanıyordu.

Kirpiklerinden sular damlarken bir âşığı havlu uzatıyordu silinmesi için.

“Adın ne?” diyorum. “Hüseyin” diyor, “Tokatlıyım.”

Omuzlarına sarkan sarı ve kıvrıcık saçlarıyla, romantik ve sanatkâr ruhuyla Voltaire’i andıran Hüseyin Bey bir Londra aşığı. En çok da Londra’nın hazan yağmurlarında yıkanışını seviyor.

Londra, zekâsıyla devleri dize getirenlerin sevdalı ülkesi.

Ve ben sevginin önünde, diz çökmüş gördüm devlerin ülkesini.

Buğulu camlardan tarihi taş duvarları yalayıp giderek boz bulanık akıp giden Thames Nehrini seyrederken, Voltaire’in o güzel sözü geliyor aklıma:

“İnsan, zekâ karşısında dize gelir ama sevgi karşısında diz çöker.”

BİZ DE İSTİFA ETTİRDİK

O giderken Ramazan kapıdaydı.

İstanbul iftarlarını, teravihlerini, Sultanahmet Şenliklerini göremeden gitti. Çakır gözlerinin mavi yolculuğuna saldı kendini ve ruhunda harı gittikçe artan hicret ateşini bıraktı okyanusun serin sularına.

Türkiye'den Moskova'ya giden arkadaşlarının bir kış günü Arbat sokağında, başında kalpağıyla gördüğü bu yiğit insan, öz yurdunda az biraz ârâm ettikten sonra atının yönünü Afrika'ya döndürdü ve bir yıldırım gibi sürdü Hint Okyanusu'na. Önüne, uçsuz bucaksız okyanus çıktığında da, atını bu kıyıda bırakıp, bir şahin gibi kanatlanarak uçtu okyanusun ortasındaki adaya, Madagaskar'a...

Ertuğrul öğretmeni ve emsali arkadaşlarını, canları gibi sevdikleri Anadolu'dan ayıran şey neydi?

Ellerinde dünyalarını sıgdırdıkları birer bavul, arkalarına ayrılığın acılarını sırtlanıp nereye gidiyorlardı? Altı yaşındaki Rânâ ile üç yaşındaki Ahmet Yavuz'un elinden tutup onu hanımıyla birlikte diyar diyar dolaştıran duygu neydi?

Boğazın büyüülü güzelliklerini bırakıp Asya steplerine, Afrika çölllerine düşüren neydi?

Gelinliğini bile giymeden, genç ecelerimizi yollara düşüren Mecnun kimdi?

Yavuz gibi kırbasındaki bütün suyu hasret çölüne döken kimdi?

Neden gittiler?

Geride neleri bıraktılar?

Hayalleri, aşkları, sevdaları yok muydu?

Bu nasıl bir sevda ateşiydi, nasıl tutuşmuştu? Niçin sürekli korla ateşin yer değiştirdiği yangında yanıyorlardı.

Hangi bengisu pınarlarından içtikleri ölümsüzlük iksiriyle kendilerinden geçmişlerdi?

Neden doğup büyüdükları toprakları, bakıma muhtaç yaşlı anne ve babalarını yaşlı gözlerle bıraktılar geride?

Bu soruları sordukça hep o binbaşının hazin hikayesini hatırlarım.

Olayı ilkin, kır çiçekleri gibi etrafını sardığımız bir bahar günü Fethullah Gülen Hocaefendi'den dinlemiştim.

Baharın en kuytularda bile diriliş sancıları çektiği 1977 Nisanı'ydı. Sarışın ikindilere kadar yemyeşil kırlardan kam aldık.

İkinciye doğru Fethullah Gülen Hocaefendi'nin etrafında oğul veren arılar gibi toplandık. Uzun konuştu. Duygulu konuştu. Mesuliyet duygusundan söz etti. Aradan yıllar geçmesine rağmen anlatılanların hemen hepsini unutmadım. Sultan Abdülhamit'in binbaşısını ise hiç hiç ama hiç unutmadım.

Acıların şairi Merhum Mehmet Akif, Fatih Camii'nin müdavimlerindendir.

Her gün sabah namazını Fatih Camii'nde kılmaktadır. Ulu mabede her gün ne kadar erken gelirse gelsin, saçları ağarmış bir adamı direğin dibinde daima ağlarken bulur. Dev mumların aydınlığından kaçarak heybetli sütunların gölgesine gömülen bu adamın içinde kopan fırtınayı fark etmemek mümkün değildir.

Bir keresinde Akif, "Be adam, insan Allah'tan bu kadar ümidi ni keser mi, neden sürekli ağlıyorsun?" diye çıkışır.

Göz çukurları şafağın kızılığı ile kızarmış adam, bilcümle derdini döker dayandığı direğin dibine:

“Ben Abdülhamid’in ordusunda binbaşyıldım, annem ve babam bir gün aniden vefat ettiler.

Bağlarımız bahçelerimiz, çiftliklerimiz sahipsiz kalmıştı.

Sadarete bir dilekçe yazdım.

Cevap, Hünkâr’dan geldi: ‘İstifanız kabul edilmedi.’

Bu defa doğrudan Hünkâr’a bir dilekçe yazdım.

Huzur-u hümayuna çağrıldım. Heybetli Sultan tahtında oturuyordu.

Neden istifa etmek istediğimi sordu, anlattım...

Yüzündeki hoşnutsuzluk gözlerinden okunuyordu. İstifa etmemi istemiyordu, elinin tersiyle dilekçemi bana doğru iterek, ‘Haydi git, seni istifa ettirdik’ dedi. Bunun üzerine huzurdan çıktım.

İçimde buruk bir acı olsa da artık çiftliğimizin başındaydım. Babamın gözü arkada kalmayacaktı.

Devlet-i Aliyye’nin zor yıllarıydı. Osmanlı orduları cephe-den cepheye koşuyordu.

Balkanlar kaynıyor, her taraftan isyan haberleri geliyordu.

Çiftlikte yorulduğum bir gün sedirde uyuyakalmıştım.

Başta Peygamberimiz (s.a.v.), yanında Hz. Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Hz. Ali (r.anhüm) cepheye gidecek orduyu teftiş ediyorlardı.

Ulu Hakan Abdülhamid Han da, bir edeb abidesi gibi bir adım arkalarında duruyordu.

Birlikler nizami bir şekilde geçiyorlardı. Yalnız benim birliğim geçerken, başında komutanı yoktu ve askerler darmadağın-
nıktı.

Peygamberimiz (s.a.v.), Abdülhamid’e dönerek, ‘Nerede bunların komutanı?’ diye sordu.

‘Ya Resulallah, çok ısrar etti; biz de istifa ettirdik’ diye ce-
vapladi.

Bunun üzerine ‘Senin istifa ettirdiğini biz de istifa ettirdik’ dedi Peygamberimiz (s.a.v.).”

Ben ağlamayayım da kim ağlasın?

Hıçkırıklardan boğulacak gibiydi, konuşamıyordu.

Vücudu tipiye tutulmuş gibi dayandığı direklerle birlikte titriyordu sanki.

Bütün bütün koyuverdi kendini. Akif’e baktı ve dedi ki: “Söyle, ben ağlamayayım da kim ağlasın?”

İşte binlerce genç delikanlının ve ecenin soylu ruhlarında tutuşan hicret ateşinde, o 10 Nisan’dan mutlaka bir kıvılcım vardır

Bu bayramda o gün bugün milyonlarca gencin yüreğine kutsal bir sorumluluk sancısı bırakAan bu olayı Ertuğrul Öğretmenimizin Madagaskar’dan gönderdiği ilk mektupla yeniden hatırladım.

“Burası, bir elmayı öğrencilerin sırayla ısırarak yedikleri, bir bisküviyi dört öğrencinin paylaştığı, yağsız bir kazan pilavı ıstahla yedikleri ve ‘ Burada nasıl yaşanır?’ diye düşündüğünüz evlerden insanların tebessüm ederek çıktıkları huzurlu bir ülke.

College La Lumiere (Madagaskar’ın Bitmeyen Işığı) isimli Türk okulunu açtık.

125 öğrencimiz var. Yurdumuza öğrencilerimizi yerleştirdik.

Kızım Rânâ’yı okula verdik. Malgas Öğretmen elinden tuttu. Çok sevecen bir tavırla 7 kişilik sınıfına götürdü. Nasipse Fransızca öğrenerek okul hayatına başlayacak. Mahzun ama çok heyecanlı ve mutluydu.”

O giderken Ramazan kapıdaydı.

İstanbul iftarlarını, teravihlerini, Sultanahmet Şenliklerini göremeden gitti.

Mavi bir gurbete kanat çırpı.

Biz kışı görmedik ama başımızı okşayanların üstlerinde başlarında kıştan emareler vardı.

Binlerce simurg kuşu, dönüşü olmayan kızıl ufuklara kanat çırparken, o binbaşının inkisar ateşinden bir kıvılcım taşır kanatlarının kıvrımlarında.

Kanatları yorulduğunda, aşağıdaki bağlar bahçeler çağırdığında o kıvılcımla kanatlanırlar yeniden.

O hızla vurup delerek geçerler ufuktaki çelik duvarların arkasına, o şevkle kanatlanırlar yedi kat semaya.

O gayretle uçarlar, ufukta gurubu olmayan gurbetlere.

Okullar açıldığında, zil çaldığında, ders yılı başladığında “Ya benim sınıfım öğretmensiz, öğrenciler başıboş ve boynu bükük kalırsa” duygusu ve korkusu sarar her yiğidin yüreğini.

Sevdamızın nurdan bir sağanak haline gelişine, kararlı gönüllerin hicret ateşiyle daim yanışına bir iksir gibi karışmıştır kışta gelenlerin gözyaşları.

Dedim ya, bir bahar günü başladı bizim kuşağın sevdası.

SİZ CENGİZ'İN ARKADAŞLARI MISINIZ?

Güzel bir İstanbul gecesi...

Tarihi semtimiz Çemberlitaş'taki kültür merkezini hınca hınç dolduran kalabalık, gecenin bitimi ile birlikte yavaş yavaş boşalıyordu.

Bir duvarın dibinde birkaç kişiyle hasbihal ederken, sokağa akan insan selinin arasından şık giyimli bir delikanlı yanıma yaklaşarak, ipeksi bir gülümsemeyle;

“Beni tanıdınız mı?” dedi.

“Hayır tanıyamadım.”

“Hani depremin ilk günleriydi... Siz gece iki sularında...” der demez kiminle karşı karşıya olduğumu anlamıştım.

Birden gözümün önünde çadırların arasında ha bire gidip gelen o delikanlı belirdi.

Gecenin koyu karanlığında, kucagında ağlayan bir çocukla bize doğru koşuyordu.

Seneler silse de simasını, olayı hemen hatırlamıştım.

1999 Ağustos'unun sarışın ikindilerindeydik.

Daha şehre adımımızı atar atmaz deprem darbesinin dayanılmaz acılarıyla sarsıldık.

Birbirine girmiş evlerin enkazında boğulmuş sokaklar geçit vermiyor, büyük bir mezarı andırıyordu koca şehir.

Adapazarı, mecrui bir insan gibi inilti içinde yerde kıvranıyordu.

Beton blokların altından sağ kurtulanlar, yüzlerindeki dehşet ifadeleriyle mahşerin insanlarına benziyorlardı.

Ayakta kalabilen sağlam evler bile düşman gibi bakıyordu insanlara.

Her an yeni sarsıntı ihtimali ile, çıldırtıcı bir bekleyişin korku gölgeleri gömülmüştü kederli gözlere.

Kabaran korku dalgaları yutmuştu şehri, hiç kimse evine girmeye cesaret edemiyordu.

“Tozlu Camii”nin kubbesi çökmüş, minaresinin beli birkaç yerinden kırılmış, yerde yatıyordu.

Mezarları bile iş makineleri kazıyor, açılan çukurlara sıra sıra konulan cesetleri yine makineler örtüyorlardı.

Kimsede ölüsünü gömecek derman kalmamıştı. Bir ölü şehir kadar bitkindi bedenler. Kırkbeş yıllık birikimini 45 saniyede kaybeden insanlar, üzerlerinde eski püskü elbise ve ayakkabılarla dolaşıyorlardı.

Güneşin gurubuyla birlikte Sakarya Ovası karanlığın koynuna bırakmıştı kendini.

Yıldızlar, acı çığlıkların yükseldiği Ak Ova’ya hüüzünle bakıyordu.

“Kimse Yok mu?” sesleri bozuyordu gecenin derin sessizliğini.

Bir de Ağustos böcekleri...

Sakarya Nehri, sırtındaki ağır yüküyle mehtabın ışığında köpükler saçarak başını almış, kıvrım kıvrım gidiyordu.

Gökyüzü o gece erguvan rengine boyanmıştı.

Sakarya Ovası, hüznü siyah bir şal gibi bürünmüş, en derin, en acılı uykularındaydı.

Samanlı ve Keremali Dağları’ndan kurtulan acı yüklü rüzgârlar, vadiye indiğinde dinginleşerek, mecalsiz kanatlarıyla geziyordu ölümler evini andıran şehrin sokaklarında.

Yollar dar, çamurlu ve harabe... Yardım konvoyumuz, ayın hüznü ve hülyalı ışıklarında hayalet sokaklardan zorlukla ilerliyordu.

Yaz yağmurları, bir anda bardaktan boşanırcasına yağmaya başladı.

“Ne olur bari sen ağlama” dualarının dillendirildiği günler...

Çadırların içi su doluydu. Bin bir güçlükle temin edilen sünger yataklar yağın yağmuru içlerine iyice çekmişlerdi.

Artık şehrin kenar mahallelerindeyiz. Buralarda ulaşılamayan, paylaşılamayan yumak yumak acılar var.

Hangi çadıra ya da derme çatma barakaya uğrasak ağrılar, acılar ve yaralar içinde kıvranan insanlarla karşılaşırız.

Her çadır kocaman bir göz olmuş, gelecek insanları ve yardımları bekliyor.

Doktorlarımızın bu vesile ile aldığı dualara hâlâ gıpta ile bakarım. Umudun adını kimse bilmiyor buralarda. İnsanların şehir merkezinde dağıtılan yardımları almaya gidecek mecalleri bile yok. Son kahvaltılık paketimizi de sessizce bir çadırın önüne bıraktık. Sabah çadırlarının önünde paketleri görenlerin birazcık sevineceklerini düşünmek tek tesellimiz.

Ağustos'un bu hüznüyle dolu gecesi sırtını sabaha dayamıştı.

Yardım merkezimize dönüyorduk.

Sık ağaçlıklı bir bölgeden geçerken, çukurdaki iki çadırı yaladı geçti ambulansın ışıkları. Gecenin siyah yüzünde, gözüne akınmış âmâ gibi duruyordu çadırlar.

Konvoy durdu.

Biraz daha dikkatli bakınca, çadırların önünde bir hayalet gibi gidip gelen genci fark etti gözlerimiz. Yorgun bir kelebek kadar mecalsiz görünüyordu umudunun kanatları. Son çırpınışları takıldı farların geceyi delen ışığına.

Adamın çadıra girmesiyle dışarı çıkması bir oldu. Kucağında ağlayan bir çocukla bize doğru koşmaya başladı.

Doktorlar çocuğa müdahale ettiler.

Bir süre sonra çocuğun ağlamaları durmuş, eline tutuşturulan oyuncaklarla oynamaya başlamıştı. Zavallı yavrucak şimdi etrafına gülücükler dağıtıyordu.

Oracıkta Merhum Mehmet Akif'in "Hz Ömer"le koca karı" kıssası geldi aklıma.

Hayalim bir anda Devr-i Saadete gitti.

Çöl geceleri çekti beni kendine.

Medine'nin uzak mahallelerindeki bir çadırda yaşlı bir kadının açıktan ağlayan çocukları için sırtında un çuvalı taşıyan Halifeyi gördü hayalimin siyah gözleri.

Bir zamanlar çöl gecelerinde kız çocuklarının feryatlarını hiç umursamayan bu insan, şimdi un çuvalının ve mesuliyetinin altında iki büklümdü.

Çöl her zamanki gibi yanıyordu.

Yaptığı yemekle karnı doyan çocukların gülüp eğlendiklerini görünce "Anacığım! Madem ki mağdursun neden Halife'ye haber vermedin?" deyince, yaşlı kadının:

"Halimizden haberi olmayacaktı da Ömer neden halife oldu?" sözleri Hz. Ömer'de cevap verecek mecal bırakmamıştı.

O yıldızlar olmasaydı, biz bu karanlık gecede burada olmayacaktık, diye düşündüm.

O gece, bir anne baba için evladını mutlu ve sağlıklı görmekten daha güzel bir şey olmadığını gördüm.

Hayalimin gittiği o saadet günlerinden acılarla dolu gecemi ze geri geldiğimde, ağlama sırası çocuğun babasına gelmişti.

Saçı sakalı birbirine karışmış bu insanın yanaklarından yaşlar elbisesine doğru süzülürken, konuşuyordu:

"Çocuğumuz ateşler içinde kıvranıyor, annesi içeride ağlıyor, durmadan dua ediyor, ben de çaresizlikten çadırın önünde

ha bire gidip geliyordum. Yol yok, elektrik yok, vasıta yok... 'Gecenin bu vakti ne yaparım Allah'ım! Kim gelir buralara?' derken bir anda ambulansın ışıklarını gördüm. Sevinçten ne yapacağımı şaşırdım. Siz kimsiniz Allah aşkına!"

Kendimizi tanıttık.

"Görür görmez bunlar Cengiz'in arkadaşları olmalı dedim, yanılmamışım."

"Ben vagon fabrikasında çalışıyorum. Bir oda arkadaşım vardı, Cengiz Taştan."

"İyi tanırız" dedik.

"Cengiz, Kırgızistan'a Türk okulları için gider gelirdi. Oradaki okulları anlatırdı bana. Anlattıkları pek ilgimi çekmezdi ama güzel şeyler yaptığına inanırdım. Siması güven verirdi.

Bir keresinde yine oralara gitmişti. Bindığı araba kaza yapmış, orada vefat etmişti. Cenazesi buraya geldi. Yağmurlu bir günde defnettik onu."

Güzel bir İstanbul gecesi...

Tarihî semtimiz Çemberlitaş'taki kültür merkezini hınca hınç dolduran kalabalık, gecenin bitimi ile birlikte yavaş yavaş boşalıyordu.

Bir duvar'ın dibinde birkaç arkadaşla birlikte hasbihal ederken, sokağa akan insan selinin arasından ayrılan bir delikanlı yanıma gelerek, ipeksi bir gülümseme ile

"Beni tanıdınız mı?" dedi.

"Hayır, tanıyamadım."

"Hani depremin ilk günleriydi... Siz gece iki sularında..." der demez kiminle karşı karşıya olduğumu anladım.

Siması bile hayalimden silinmiş bu insanla bir daha karşılaşacağım hiç aklıma gelmemişti.

Deprem gecesi, çaresiz bir anne-babanın kelebekler gibi çırpınışı yeniden gözlerimin önüne gelmişti

O acıklı günleri yeniden hatırladık, duygulandık. Ama beni asıl duygulandıran şimdi bile adını bilmediğim o gencin sözle-riydi;

“Cengiz öldü ama şimdi onun yerine ben koşuyorum.”

KIŞ YOLCULARI

Bir anda mutluluktan gözlerinin içi parladı. Çeyiz sandığına doğru yürüdü; sandığın üzerine özenle dizilmiş yatakları indirdi. Kapağını açtı. İçlerinden kırmızıya en yakın olanını aldı. En sevdiği kumaştı. “Olsun! Değer, karton kapakla ona gönderilmez bu kitaplar” dedi. Eline makası aldı kitapların ölçüsüne göre kesti ve kapladı kitapları.

Bir gelin gibi süsledi. Sonra kocasına verdi ve “bunları ona götür,” dedi.

İstanbul Cağaloğlu’nda Mimar Sinan yadigarı Rüstem Paşa Medresesi’nde Işık Süvarileri’nin kış yolculuğunu anlatan bir sergideyim.

“Dün ve bu gün” anlamlı fotoğraflarla gözler önüne serilmişti. Bir tarafta eski ve soluk resimlerle kış kahramanlarını gösteren, “Barla Sıddıkları”nın fotoğrafları, diğer yanda 5-10 bin kişilik salonlarda çekilmiş bahar fotoğrafları.

Bir yanda kibrit kutularına, kese kağıtlarına, kullanılmış mektup zarflarına kadar değerlendirilmiş el yazmaları, diğer yanda modern matbaalarda basılmış lüks kitaplar.

Yeni evli bir gelinin sandıkta özenle sakladığı çeyizlik kumaşlarla kapladığı kitapları görüyor gözlerimiz.

En sevdiği kumaşlarla ciltlenmiş, gül kokuları ile sarılıp sarımalanmış kitaplara dokunuyor yüreğimiz.

Duygulanıyoruz...

Sergide kış kendini bütün şiddetiyle hissettiriyor. Fotoğrafların, kağıtların, mektupların, kitapların hâsılı bütün eşyaların üzerinde kıştan derin emareler var.

En çok da “Barla Sıddıkları” duygulandırıyor insanı.

Hepi topu iki elin parmaklarını geçmiyordu sayıları.

Üstleri başları eski püskü ama bakışlarında bir bahar çağlıyordu.

Aman Allah’ım! Bu gün bütün bir dünyaya yayılan büyük davanın altında, dün bu insanlar mı vardı? Dünya kadar ağır bir yüke, nasıl dayandı o zayıf omuzlar? Gecenin soğukları göğüslerini yumruklarken, ilk ışıkları kışkırtan bu insanlar mıydı? Kışın arkasındaki baharın kokusunu nasıl almışlardı?

Şimdi karşılarında duran bahar çocuklarına nasıl da görevlerini hakkıyla yapmış olmanın huzuru içinde bakıyorlardı.

Gözlerine yeniden baktım.

Çok kararlıydılar.

Çok uzaklara bakıyorlardı.

Sanki ufkun ötesini görüyor, “Az ötede bahar var” diye haykırıyorlardı.

Ve büyük çilekeşin resminin önündeyiz.

Coşkun bir hatip gibi haykırıyor, yalnız insanları değil, dağları, denizleri sürükleyebilecek bir seda ile sesleniyordu;

“Ben kışta geldim.

Kışın gözyaşlarında gördüm baharı.

Geldiğimde gündüzler, karanlığın döl yatağındaydı.

Bir kış günü vatanımdan kopardılar beni. Elimi “Masum” bir insanın eline bağladılar.

Aylar süren bir yolculuktan sonra dağlar arasında bir kasabaya koydular.

Eski öğrencilerimin hemen hepsi Doğu Anadolu’nun karlı dağlarında vatan müdafaası uğrunda şehid düşmüşlerdi..

Yalnızdım...

Kimsesizdim...

Gariptim...

Ama ümitsiz değildim.

Barla'da dağlar vardı.

Bir de bağlar.

Önce dağların ve bağların nasıl canlandığını gördü gözlerim. Toprak kabarıyor, esniyor, geriniyor, bahar çocuklarını emziriyordu.

Badem ağaçları, Barla'nın bağlarını gelin alayları gibi doluruyordu.

Karşımda Eğridir Gölü, mavinin en tatlı tonlarında titrerken; yıldızlar, berrak bir gökyüzünde tebessüm ediyordu.

İçimden “Bak! Allah'ın rahmet eserlerine” diye bir haykırış koptu. Ruhumun ilhamlarını yazacak ne kalem ne de kâğıt vardı.

Sonra Şamlı Hafız Tevfik, eline ne geçtiyse ona yazdı.

Çocukların el işi kâğıtları... Atılmış sigara paketleri... Kullanılmış mektup zarfları... Kese kâğıtları...Kibrit kutuları...

“Bir zaman iki adam Cennet gibi güzel bir memlekete gidiyorlar” diye ilk kelimeleri yazdı. Barla sımsıcak bir yürek gibi atmaya başladı.

Ateş yurdu Barla'ya gül yağmurları yağdı.

Barla'da bir sevda vardı.

Bu sevdanın ardı belli ki bahardı.

Barla'da sıddıklar vardı.

Kocalarımız iman hizmetinden geri kalmasınlar diye, dağlardan sırtlarında odun taşıyan Barla'nın kahraman kadınları vardı.

Gece karanlıktı...

Kışın gözyaşlarında saklı bir bahar vardı.

Barla asrın iman hizmetine beşiklik etmeye başladı.

Akşam olduğunda; Barla'da ve civar köylerde sanki bayram vardı.

Gece bastırınca; ışıklar sızmasın diye önce perdeler kapanırdı.

Kalem kahramanları, yüklüklere girer, kalem tutan eller, sessiz tezgâhlar gibi işlemeye başlardı.

Kadınlar, kızlar geceler boyunca kandil tutardı.

O duvarların bir dili olsa, anlatsa o kalemler nasıl şevkle yazardı?

İman tekniğe meydan okuyordu.

Bir Sav köyü vardı ki Nur fabrikası gibi çalışıyor, gecenin bağrında bin kalem birden yazıyordu.

Nur postacıları...

Sırtlarında çantalar koşardı geceleri...

Gecelerin bağrında koşuşan ateş böcekleri gibiydiler.

Dağları, tepeleri aşarlar, ıssız ormanları geçerlerdi.

O yollar, ormanlar bir dile gelse de anlatsa çekilen çileleri...

Gece karanlıktı...

Kışın gözyaşlarında gördüm baharı...

Barla'da dağlar vardı.

Bir de bağlar.

Ve bir de bahar.

Çam dağına giderek, aylarca kalır, kulübemi, katran ağacının dallarında kurardım.

Bazen iki üç ay yalnız geçerdi günlerim, gecelerim. Dağcılar da ayrılınca, gece dağlarda ağaçların hüznünlü hışırtıları arasında, kendimi yalnız ve garip hissederdim.

Özgür dağlarda kendimi tutsak bilirdim.

Yıldızlarla söyleşirdim yarınları.

Yıldızlar ağlardı halime benim.

Ve ben derdimi yıldızlara dökerdim.

Yine de Barla yılları, en mesut yıllarımdı.

Sürgün yılları yerini hapishane günlerine bıraktı.

Medrese-yi Yusufiye'ler kapılarını bize sonuna kadar açtı.

Denizli Hapishanesi'nin bir günlük çilesi, Eskişehir'in bir ayını, Afyon Hapishanesi'nin bir günlük eziyeti de Denizli'nin bir ayını aratmadı.

Şehirde kanalizasyonlar bile donmuştu.

Tek başıma kaldığım hücre, sobası yanmayan, camları kırık koca bir koğuştı.

Buz tutmuş vücudum, yüreğimin yangınlarıyla ısınmaya çalışıyor ve mideme günde on kuruşluk şehriye çorbasından başka bir şey girmiyordu.

Zulüm ve haksızlıklara dayanacak mecalim kalmamıştı

Afyon savcısına beddua etmeyi bile düşündüm, fakat hücrenin penceresinden bakarken karşıda bir çocuk gördüm.

Gardiyana sordum;

“Bu çocuk kimin?”

“Savcı Bey'in”

Vazgeçtim; beddua etmedim.

Ve bir gün Eskişehir Hapishanesi'nin penceresindeyim.

Karşımdaki lisenin öğrencileri bahçede gülüp oynuyorlardı.

Yaklaşık yarım asır sonraki halleri bir bir gözümün önüne geldi.

Kimisi vefat etmiş, kabirde azap çekiyor, kimisi de ihtiyarlanmış, sevmek bekledikleri bakışlardan nefret nöbetindeydi.

Onların o haline çok üzüldüm. Ağladım...

Yangınlara koşamamak, ne zordu.

Karşımda alevleri göklere yükselen bir yangının içinde evladım yanıyordu...

İmanım yanıyordu.

Denizli hapishanesinde hem zehirlediler hem de idamla yargıladılar.

Ümidimi hiç yitirmedim.

İstikbal inkılâbı içinde en gür seda İslam'ındır, dedim.

Ben kışta geldim.

Yüreğimdeki yangınlarla yürüdüm karanlıkları

Barla Sıddıkları'nın gözlerinde gördüm baharı.

Onlarla geçen yıllar hayatımın en mesut yıllarıydı.

Barla'da sıddıklar vardı.

Barla'da "bereketli bağlar"

Bir de "sesime ses veren dağlar..."

Ve bir de bahar vardı.

Barla'da bahar...

OYALI BAŞÖRTÜSÜ

Babası “Benim oğlum şehit” diyordu.

Annesi; “Oğlum şehit oldu mu? Olmadı mı?” diye çok üzülüyordu.

Bir gece rüyasında gördü ki ; Cennet’te kadın-erkek bütün sahabiler toplanmış Hz. Peygamber(s.a.v.)’i beklemektedirler.

“Burada ne var ki böyle toplanmış bekliyorsunuz!” diye sorar.

“Bilmiyor musun, bugün burada şehit Halil’in düğünü var. Nikâhını Hz. Peygamber(s.a.v.) kıyacak onun için bekliyoruz” derler.

2008 yılının Mart başları...

Günler bahara iyice yaslanmıştı. Kışla baharın süngü süngüye kavgasının galibi yine bahardı.

Japonya’da hızlı trenler yine her beş dakikada bir hareket ediyor, kuzeyden güneye, güneyden kuzeye durmadan dev kobralar gibi kıvrılarak akıyorlardı rayların üzerinde. Saatteki hızı 300 km’yi geçen bu trenlerle Uzak Doğu’nun bu güzel ülkesinde ıraklar yakın oluyordu.

Hava bulutsuz ve alabildiğine berraktı. Tatlı bir rüzgar Okyanus’tan doğru Ertuğrul Gemisi’nde can veren leventlerin acı çığlıklarını taşıyordu.

1880 yılının Mart ayında Japonya’daki temaslarını tamamlayan Ertuğrul Gemisi, dönüş yolunda Kashinozaki kayalıklarına

çarparak parçalanır. 502 şehidimiz hâlâ okyanusun koynundadır. Japonların, şehid denizcilerimiz için düzenledikleri her törende yağmur yağarmış. Japonlar, her törende mutlaka yağan bu yağmurlara, ‘Ertuğrul’un gözyaşı yağmurları’ diyorlar.

Bu acı olaydan tam yüz yıl sonra “Önden Giden Atlılar”ın ayak sesleri duyulmaya başlamış samurayların ülkesinde. Uzak Doğu’nun bu en uzak ülkesinde hızlı trenlerden daha süratli koşan bu ışık süvarilerini görmek için bir gurup arkadaşla düştük yollara. Tokyo, Yakahoma ve Osaka’dan sonra Japonya’nın güzel şehri Okayama’ya ulaştık. Ertuğrul faciasının yaşandığı yere yakındık. Halkevi’nin son derece mütevazı odasındaki masalar; Okayama’daki Türk kadınlarının evlerinde yaptıkları yemekler, pastalar, börekler ve çiçeklerle özenle bezenmişti.

Bir Japon kızımızla, üniversite öğrencisi Halil’in nikah töreni için her şey hazırды. Yeni çiftler kumrular gibi nikah masasına doğru süzöldüler. Şahitler de yerlerini aldılar.

Güzel gelin etrafına ışıltılar saçıyordu. Yüzü tebessümden bir tülle örtülmüş gelin; önce kelime-i Şahadet getirerek Müslüman oldu. Sonra nikâhları kıyıldı.

O anda birbirini seven iki insan için evlilik kadar değerli bir şey olmadığını anladım. Mütevazı fakat neşe dolu bir andı. Mutluluk, insana haz veren tatlı bir meltem gibi gezinmeye başladı salonun içerisinde. Yeryüzünde Allah’ı anan mü’min topluluklarını arayan usta gezgin melekler sanki o an oradaydılar.

Güzel geline “eşinden istediğin bir şey var mı?” diye sorduklarında; “O daha bir öğrenci, bir şey istemiyorum ama kalbim çok yalnızlık çekti beni hiç yalnız bırakmamasını istiyorum“ dedi. Sonradan anne ve babası ayrı yaşayan , kendi ayakları üzerinde durmağa çalışan zavallı kızcağızın, çok yalnızlık çektiğini öğrendik.

Bir ara dışarı çıkan bir genç etrafta on saniye kadar yağmur çiselediğini sonra bir anda kesildiğini anlatırken hâlâ heyecanı

kabarıyordu. Dışarı çıktığımızda, yerde fark edilmese de, arabaların üzerinde iri iri gözyaşları gibi duruyordu damlalar. Şehitlerimiz yine Anadolu'dan gelenleri gördüler de onun için mi gözyaşı döküyorlar diye düşünmeden edemiyoruz.

İnce ve zarif gelinin bahtına yağmıştı yağmurlar. Ona “nasıl bir günde gelin olmak istersin?” diye sordular mı bilmiyorum ama nedense Okayama'daki o nikah esnasında bir kaç saniye zarif gelinin bahtına yağan o yağmurlar ve Ertuğrul'un gözyaşı yağmurları beni; ‘yağmurlu bir günde idam edilmek isterim’ diyen bir başka Halil'in gözyaşı yağmurlarına alıp götürdü..

12 Eylül'ün kara günlerini anlatan bir belgeselde izlemiştim.

Mahkeme salonunda otururken bir genç yanındaki arkadaşına “bize iki gelinlik gönderin” diyor.

Arkadaşı, “onu nasıl bir günde giymek istersin” diye soruyor.

“Yağmurun hafif çiselediği bir gecede...”

Gelinlik isteyen gözü pek gencin adının Halil olduğunu öğreniyorum. Diğer idam edilecek arkadaş Selçuk'la ayrı ayrı hücrelere konuluyorlar. Diğer arkadaşları hepsi bir koğuştaki. Koğuş başkanı İrfan Bey " Halil kendi ve Selçuk için gelinlik istedi" diyor.

Koğuştaki 23 arkadaşları... Üzerlerinden iki kefen parası çıkmıyor. Sonunda mahkûmlardan birinin ailesinin getirdiği iki beyaz nevresimi cezaevi terzisine diktirerek, “Halillere” yolluyorlar.

Kendi aralarında gelinlik diyorlardı, idamlık elbiselere... Ne de olsa ölümü kavuşma anı, düğün günü(şeb-i arus) bilen bir kültürün evlatlarıydılar. Ölümü bile sevda haline getirmişlerdi.

Diğer koğuşlardaki arkadaşları onların idam edileceğini biliyorlardı ama kavuşamıyorlardı, konuşamıyorlardı.

Taş duvarlar, demir kapılar biçiyordu yollarını.

Cezaevi terzisi bir fırsatını bularak,
 “Bahçede sehpa kuruluyor; bu gece Halil’le Selçuk’u asacaklar !”

diye haber veriyor.

Kur'an'dan cüzler dağıtıyorlar, hatim okuyorlar.

Halil’le Selçuk duysun da yalnız olmadıklarını anlasınlar
 diye her yarım saatte bir de sala okuyorlar.

Vakit gece yarısını geçiyor.

Derken, demir kapılar gıcırtilarla açılıyor.

Halil ve Selçuk görünüyor.

Türebelerine nur inmiş dervişler gibi seccadelerinin üzerinde
 duaya durmuşlar.

“Gidiyoruz” diyor gardiyanlar.

Ve yolculuk başlıyor. Elleri kelepçeli.

Koridorun karanlığında sanki bir aydınlatma ışığının hare-
 sinde gelinlikler içinde birbirlerine doğru yürüyorlar.

Karanlık bir dünyadan Cennete doğru giden değil de, sanki
 Cennetten dünyayı aydınlatmak için gelen iki beyaz melek gibiler.

Günler sonra koridorun kavşağında yeniden kavuşuyorlar,
 kucaklaşıyorlar. Elleri bağlı olduğu için vücutları ile sarılıyorlar
 birbirlerine. Sonra göz göze geliyorlar.

Savcı, “Arkadaşları daha fazla bekletmeyelim” diyor. Bu söz
 her şeyi anlatıyordu.

Son defa sarılıyorlar, elsiz kolsuz insanlar gibi, son kez ba-
 kışıyorlar...

Son arzuları; son namazdı. İki rekat... Son kıyam.. Son
 rüku... Son secde...

Ellerini kaldırıp, son dualarını yapıyorlar... Yüzleri o kadar
 nurlu ki...

İnfazın yapılacağı bahçe projektörlerle aydınlatılmıştı, orta-
 lık gündüz gibiydi. Sehpa kurulmuş yağlı urgan parlıyordu.

Ürpertici bir manzara vardı... Az sonra iki genç insanın dünyaları değişecekti.

Önce Halil görünüyor. Boynunda yafta takılı. İnfaz memurunun önüne geldiğinde eğiliyor ve bir şeyler söylüyor.

Hoca;

“Halil, Allah’a gidiyorsun,” diyor.

Tebessümle başını sallıyor.

“Biliyorum Hocam! Dostlarımıza selam söyleyin, ölümü müze üzülmeyinler.”

Biraz sonra da Selçuk... O da eğilip infaz memuruna bir şeyler fısıldıyor. Gözleri doluyor memurun.

Tekbir getirerek sehpaye yürüyor her iki yiğit.

Hoca, merakını gidermek için infaz memuruna soruyor, “Sana ne söylediler?”

“Ben bu güne kadar hiç böyle bir şey görmedim, her ikisi de kulağıma eğilerek ‘hakkını helal et’ dediler”

İnfaz memuru ağlıyordu.

Gece ilerliyor... Üniversite yıllarım aklıma düşüyor.

“Ülkemize doğacak bir şafak için ne yıldızlar sönmüş Allah’ım” diye düşünüyorum.

Köyde; ilkokulda birlikte okuduğumuz, birlikte top koşturduğumuz, her sabah bir elimizde odun diğer elimizde kitaplarımızla okula birlikte yürüdüğümüz, minnacık yüreklerimizde sevgiyi birlikte büyüttüğümüz arkadaşlarımız, okumak için gittikleri şehirlerden köye döndüklerinde neden birbirine düşmanca bakıyorlardı.?

Şehirlerde neler oluyordu, üniversiteler neden bizi birbirimize düşman ediyordu?

Huzur darağacındaydı.

Her gün gazetelerde kurşunlanan insanların fotoğrafı yayınlanıyordu. Kim ölüyor, neden ölüyor? Kim öldürüyor, neden öldürüyordu?

Kimse bilmiyordu.

Maraş ve Çorum olayları...

Boykotlar, bombalamalar, çatışmalar, yokluklar, ölümler ülkeyi her geçen gün derin bir kaosa sürüklüyordu. Birileri “faşizm tırmanıyor,” diğerleri “bu kış komünizm geliyor,” bazıları da “dikkat şeriat tehlikesi kapımızda” diyorlardı.

Bizim kuşak korkuların neslidir. Korkularla büyüttüler bizi.

Yüreğimizdeki sevgiyi çaldılar. Yitik sevginin nesliyiz biz.

Ve 12 Eylül sabahı...

Türkiye’ye sığmayan bizler; sağcısıyla, solcusuyla, milliyetçisiyle, dindarıyla küçük küçük hücrelere sığdık.

Dışarıda birbirimizi öldüren, yaralayan bizler; içerde bir birbirimizin yarasını sarma zorunda bırakıldık. Birlikte işkenceler çıktık.

Dışarıda birlikte yemek yemeyi bile beceremeyen bizler; içerde üç öğün birlikte dayak yedik.

Kardeşliği, dostluğu askıya alan bizlerin hayalleri, Filistin askılarına asıldı.

“Kara Eylül”ler kırdı dallarımızı, sonbahar soğukları soldurdu güllerimizi.

Bir neslin üzerine kâbus gibi çöktüler ve ufkunu kararttılar. Gül bahçelerini talan ettiler. Gözlerini bağladılar, gönül evini yağmaladılar, umutlarını kararttılar.

Anaların bağı yandı. Türküler yarım kaldı. Hayaller kalbinden kurşunlandı.

Halil onlardan birisiydi. Binlerce Halil’den birisi.

Halil, imanlıydı, milliyetçiydi.

Koğuş başkanı İrfan Bey, son defa salâ vermek üzere çıkıyor pencereye. Salasını bitirince Halil’in mahkeme salonunda söylediği sözler hatırına gelmiş olmalı ki elini koğuş parmaklığından dışarı uzatıyor, aylardan haziran ve güzel bir yaz gecesi olmasına rağmen avucunu göğre doğru açılıyor. “Aman Allah’ım!” Yağmur,

Halil'in duasına icabet edercesine çiseliyordu. Yıldızlar saklanmıştı.

Kendi kendine;

"Ah Halil'im! Rabbimizden güneşleri yağdirmasını dileseydin, Rabbim bu gece güneşleri bile yağdırırdı" diyerek hıçkırıyordu. Yağmurun gözyaşları hüznü ve ıslak haberler veriyordu.

Ertesi gün Halil'in eşyalarını koğuşa getirdiler.

Özel eşyalarını ayırdılar.

Notlarını okudular. Notlar; daha çok kılınan kaza namazları, tutulan oruçlardı. Ölümle ilgili ayetler, hadisler ve bir sürü ilmi-hal bilgisi... Bir de son mektubu;

Hep birlikte gözyaşları içinde okudular vasiyetini.

Bismillahirrahmanirrahim

Ol deyince bütün âlemleri olduran, herşeyin sahibi ve mutlak hâkimi Cenab-ı Rabbül âlemine sonsuz hamd ve sena olsun.

Selatü selam, âlemlere rahmet olarak gönderilen Cenab-ı Allâh'ın en sevdiği kulu ve Resul'u ümmeti olarak şereflendiğimiz "O" en güzele olsun...

Pek muhterem ağabeylerim ve dünya ukba kardeşlerimiz, gönüller dolusu sevgi, hürmet ve hasretle kucaklaşır muhabbetle büyüklüğümüzün ellerinden, küçüklerimizin gözlerinden öper, aciz şahsımız ve ehl-i İslâm için hayır dualarınızı Cenab-ı Rabbül Alemin'den niyaz ederim...

Bu aciz satırları yazmamın gayesi sizinle gönüllerde belâlleşmektir. Cümleniz hakkınızı helal edin, hayır dualarınızı ek-sik etmeyin. Bizlerin varsa cümlenize hakkımız helal olsun. Rabbül Âlemin'in takdiri böyleymiş. Rabb'ül-âlemin biz acizlere takdir-i ilahisine rıza göstermeyi nasip etsin...

Halil

Haziran 1983

Eşyalar arasında gazete kâğıdına sarılmış küçük bir paket dikkatlerini çekti. Çorap ve iç çamaşırı olacağını sanmışlardı.

Açtılar, “ Etrafı oyalı yeşil bir başörtüsü “

O an savruldular.

Bir gözyaşı anaforuna tutuldular.

Bütün koğuş ağılıyordu.

Rahmetli Halil tutuklanmadan kısa bir zaman önce nikahı kıyılmış, murad alamadan hapisane köşelerine düşmüştü. İhtimal ki; iki buçuk yıl kaldığı ölüm hücresinde eşinin başörtüsü onun dert ortağı olmuştu.

Bu çocuklar bizim çocuklarımızdı. Onların da hayalleri vardı. Hayalleriyle birlikte asıldılar darağaçlarına. Kıydık onlara... Anaların yüreği hâlâ o acılarla taze kanıyor. İşte Okayama’da nikahı kıyılan Halil’in mutluluğunu görünce, acımasızca canlarına kıydığımız nice Haliller düşüyor hayalime.

Babası “benim oğlum şehit” diyordu.

Annesi; “oğlum şehit oldu mu? Olmadı mı?” diye çok üzülüyordu. Kuşkular bir kurt gibi kemiriyordu içini.

Bir gece rüyasında; Cennet’te kadın-erkek bütün sahabiler toplanmış Hz. Peygamber(s.a.v.)’i beklemektedir. Burası, güllerin hiç solmadığı, hazanın uğramadığı, yamaçlarının kar kış görmediği bir yerdir.

Her yanda sihirli bir sükûn vardır.

“Burada ne var ki böyle toplanmış bekliyorsunuz!” diye sorar.

İçlerinden birisinin söylediği sözler serinletir yüreğinin yangınlarını. “Bilmiyor musun, bugün burada şehit Halil’in düğünü var. Nikâhını Hz. Peygamber(s.a.v.) kıyacak onun için bekliyoruz.”

YAĞMUR ÖĞRETMEN

Sarılsa... Öpse...Koklasa... Ağlasa... Yanına eşyalarını alsa... Hayır, hayır ele verirdi kendini. Annesi her şeyden habersiz yatağında yatıyordu, hastaydı. Uzaktan baktı, uzun uzun seyretti. Anneciği amansız hastalığa yakalandığında o, henüz altı yaşındaydı. Aralıksız yirmi yıl boyunca kardeşiyle birlikte annesine bakmıştı.

26 yaşındaydı. Evlilik çağı gelmişti. Ailesi istediği gençle evlenmesine asla izin vermiyordu.

Yaşlı gözlerle kendisine bakan kız kardeşine, hasta yatağındaki anasına sarılamadan, “hakkını helal et anacığım” diyemeden ayrıldı evinden.

Kaçıyordu...Tutsak bir ceren yavrusu gibi kaçıyordu. Yanakları ıslaktı. Yürüdüğü yollara kan damlıyordu yüreğinden. Sevdiği sokaklar göz yumuyordu kaçmasına.

Arkasından bir ses sanki hep onu çağırıyordu.

“Yağmuuur...Yavruuum...”

Annesinin sesiydi. Dönüp dönüp bakıyordu arkasına; kimse bakmıyordu arkasından. Kalkabilseydi çıkmaz mıydı anacığı ka-pıya? Uğurlamaz mıydı?

Son kez doğup büyüdüğü eve baktı, ağlıyordu...Sokak ağlı-yordu...İstanbul ağlıyordu.

Sanki anası yaşlı gözlerle kapının önünde ona bakıyordu.

Sarsıla sarsıla ağlamaya başladı. Yağmur yağıyordu gamlı gözlerinden.

Sevdiklerinden kaçıyordu; sevdiği onu bekliyordu.

O'nunla il kez Uzak Doğu'nun esrarlı ülkesi Japonya'da karşılaşmıştık. Baharın ilk günleriydi. Etrafında yeni Müslüman olmuş Japon kızların ona olan sevgileri gözlerden kaçmıyordu. Yavrularına düşkün yaralı bir ceylan gibiydi.

Samurayların ülkesindeki bu durum çok rikkatime dokunmuştu. Yavrularını korumak için kurtlara bile saldıracak kadar şefkat doluydu yüreği. Japon kızlar, bu sevginin farkındaydı. Onlar konuşurken o sessizce göz yaşı döküyordu.

Bir Japon kızın dile getirdiği çaresiz duygularla sıırıslıklam olmuştuk o gece.

"Ben hemşireyim. Bir hastanenin kanserli hastalar katında çalışıyorum. Yeni Müslüman oldum. Önceden hiçbir şeye inanmıyordum. Çalıştığım serviste hergün birkaç kişi ölüyordu. Bense "Benim sonum ne olacak?" diye düşünüyordum."

Bir gün beni bir Türk abla eve davet etti. Evde sohbet esnasında yolda giden iki askerden bahsediliyordu. Bir kavşakta yol sağ ve sol diye ikiye ayrıldığında; iyi asker sağ yolu diğeri sol yolu tercih etmişti. Kötü askerin yoluna gitmek istemiyordum. Bir adım atsam iman edecektim ama Japonya'da Müslümanların kötü bir imajı vardı. Ailemi üzmem istemiyordum.

Gel-gitlerle yaşıım otuza gelmişti. Annem babam evlenmemi istiyorlardı. Bir gün ailemin ısrarı üzerine bir aday ile görüştüm. "Ama ben İslam üzere yaşamak istiyorum" dedim, delikanlıya. Çok sert tepki verdi. "Ben bir Müslüman'la evlenmem" dedi. Ayrıldı. Sonra Yağmur Abla'nın aracılığı ile bir Türk'le evlendim. Yeni evliyken eşimle çok az birlikte olduk. Koşuşturma, iş güç vs. hayat akıp gidiyordu.

Müslüman olmama rağmen aradığım huzuru yakalayamamıştım. Bir gün eşimle birlikte Türkiye'ye gittik. Aylardan ramazandı. Eşimin memleketi Düzce'nin bir köyü idi. Fakir ama şükreden insanlar gördüm. Huzur içinde camiye koşuyorlardı."

Konuşması sık sık hıçkırıklarla kesiliyordu.

“Türkiye’den dönüşte manevi bir doygunluk içinde olduğumu fark ettim. Aradığımı bulmuştum. Ramazanın ruhaniyet dolu yağmurlarında yıkanmıştım.”

Konuşurken göz yaşlarına boğulmuştu. Hepimiz ağlamanın tadına vardık o akşam.

Japon kızların, hemen hepsi yiyecek beklentisiyle annelerine ağızlarını açan yavru kuşlar gibi Yağmur Hanım’ın gözünün içine bakıyordu.

ODTÜ mezunu olan ve Japonya’da ekoloji doktoru olan Yağmur Hanım giriyor söze;

“Bir gün bu kızımız yüklü bir miktar parayı zarfın içine koyarak ‘bu benim zekatım’ dedi ve bana verdi. Bu kardeşlerimiz bize ‘sizler buralara geldiniz Muhacir oldunuz biz ne olacağız?’ dediler, ben de siz de Ensar olun dedim” sözlerini söylerken hıçkırıklar boğazına düğümlenmişti.

O gece konuşulanlardan hepimiz çok duygulanmıştık. Yağmur Öğretmen’in Japon kızları üzerindeki hassasiyeti, bir tül gibi onların üzerinde titremesi görülmeğe değerdi.

Bir Japon kızın; “Yağmur Abla’nın yaptığını bana annem yapmadı” deyişi, o’nun fedakarlıklarını anlatmaya yetiyordu.

Belli ki bahara erdikten sonra onların tekrar kış görmelerini istemiyordu. Onlar için yanıp tutuştuğu bakışlarından okunuyordu. Onların solukladığı nefes, ısındıkları ateş ve yüreklerindeki yangınlara yağmur olmuştu. Kışın ortasında bahardan bir bahçe oluşturmuş, güllerini gözyaşlarıyla suluyordu.

Ellerinden tutmuş yeni bir ufka doğru yürüyorlardı. Uzak Doğu’nun bu esrarlı ülkesinde bahar uç vermişti.

Çok güzel intibalarla ayrıldık Japonya’dan.

Yağmur Hanım bir hafta sonra bir grup Japon bilim adamıyla Türkiye’ye geldiğinde yine bir akşam yemeğinde birlikte olduk. İçlerinde yeni Müslüman olmuş Japonlar da vardı. Geceğin ilgi odağı yine Yağmur Hanım’dı. Japonlar kendisini çok

seviyorlardı. Niçin sevdiklerini de yine uzun uzun dile getirdiler. Ev sahibi Alaaddin Bey “Yağmur Hanım! Hep Japonların hikâyelerini dinledik, bir de seni dinlesek, seni tanısak” dedi.

Önce pek konuşmak istemedi. Bir iç geçirdi. Belli ki yaraları derindi.

“Babam sert ve asabî bir insandı. Din düşmanıydı. Evde dini konuları konuşmak yasaktı. Bayram temizliklerinde sandıklar açılırken annem, ‘Kızım besmele çekin derdi.’ Yıl boyunca evdeki bütün dini hayat o besmeleden ibaretti. Ben annemi kırmamak için dudaklarımı kıpırdatsam da, inanmadığım bir şeyi yapmak içimden gelmezdi.

Liseyi bitirinceye kadar dini konulara hiç ilgi duymadım. Annemin hastalığı beni perişan ediyordu. ODTÜ’ye başlamıştım. Felsefe kitapları okuyarak dini tamamen ortadan kaldıracak bilgilere sahip olmak istiyordum. Gerektiğinde insanlara karşı inançsızlığı savunabilmeliydim. Dini gündemimden tamamen çıkarmak gayretindeydim.

Bu konuda okuduğum bütün kitaplara rağmen Allah’ı inkâr edemiyordum. Bir buhran süreci başlamıştı. Boşluklara savruluyor, derin uçurumlara yuvarlanıyordum. Dipsiz kuyulardaydım.

Bütün bütün inkâr edemeyince ‘acaba dinleri bir incelesem mi?’ diye düşündüm. Yahudilik, Hıristiyanlık derken sonunda ‘burası bir Müslüman ülke, Müslümanlıktan başlayayım,’ dedim. Bir türlü aradığımı bulamıyordum. ilkokulda okuduğum din dersi kitabından bir konuyu hatırladım. Peygamberimiz (sav)’e kötü alışkanlıkları olan bir Müslüman’dan bahsettiklerinde çare olarak, ‘onu namaz düzeltir’ dediği anlatılıyordu...

Namaz kitabı aldım. Günde iki üç vakit namaz kılmaya başladım. Üniversite yurdunda kalıyordum. Dindar gruplar vardı. Hafta sonlarında sohbetlere gittiklerini biliyordum. Beni de götürün, diyemiyordum; onlar da beni davet etmeye cesaret edemiyorlardı.

Bir gün sınıfta sırama oturdum ve beni de çağırırsınlar diye

dua ettim. Bir kız arkadaşımın elini omzumda hissettim. Beni davet ediyordu. Çok duygulanmıştım. Anında duama cevap gelmişti. O gün içimdeki Cennete doğru bir yolculuk başladı.

Gittiğimiz yerde kardeşliğin önemine dair konuşuldu. Dil, din, ırk ve renk farklılıklarının bir düşmanlık değil zenginlik olduğunu ilk defa o gün duydum.

Namazlarımı ailemden gizli kılıyordum. Örtünsem onlardan bütün bütün kopacaktım. ODTÜ’de okumama rağmen babamın baskılarına boyun eğmek zorunda kalıyordum.

Bir gün eve örtünerek gittim. Kıyamet koptu.

Artık eve gidemiyordum. Babam kabul etmiyordu. Annemi görememek beni kahrediyordu. Tek çözüm evlenmekti.

Bir ramazan günü, Japonya’da doktora yapan birinin evlenmek için Türkiye’ye geldiğini, onunla görüştürmek istediklerini söylediler.

Müstakbel eşimle yaklaşık kırk dakika görüştük. Evlenmeye karar verdik. Son bir defa evimize gittim. Konuyu babama açtım her zamanki gibi yine küplere bindi ve beni eve kapattı. Dışarı çıkamıyordum.

Zaman daralıyordu. Bir işaret bekliyordum. Rabbimin bana yardım edeceğine inancım tamdı. ‘Doktora gitmek istiyorum desem yalnız gönderirler mi?’ diye içimden geçirirken babam; ‘Senin durumun hiç iyi görünmüyor, bir doktora görün’ dedi.

Evden ayrılmam için beklediğim fırsat doğmuştu.

Ertesi gün evden çıkarken yanıma hiç bir eşyayı alamadım.

Annem yine hasta yatıyordu. Sarılamadım, öpemedim, koklayamadım...

Uzaktan anneme doya doya baktım. Ağladım... Ağladım... Annem her şeyden habersiz yatıyordu. Sarılamadım, ‘gidiyorum hakkını helal et Anacığım!’ diyemedim.”

Sözlerinin arkasını getiremedi. Sarsıla sarsıla ağlıyordu. Ne bizim sormaya ne de onun anlatmaya mecali kalmıştı.

BİR AŞK YOLCUSU

Bir Şubat gecesi... Dışarısı dizlere kadar kar... Bıçak gibi soğuk kesmektedir hava... Ailesine: "Aşkımın bedeli bu yaşanlar. Sizler sakın üzülmeyiniz, aşk, ızdırapsız olmaz, size acı vermeye hakkım yok, bu ev ve içindekiler size kalsın," diyerek ceketini alır ve sıcak yuvasından ayrılır.

Üsküdar, Selamsız Yokuşu'ndan iskeleye iner. Sabah ezanına kadar o soğukta sokaklarda ve sahilde sürüklenir.

Kararsızdır.

Ortalıkta kimsecikler yoktur. İçi alev alev yanmaktadır. Boğazın buz gibi sularına dalsa bir damla su değmeyecektir yüreğinin alevlerine. Ağlasa... Alevlerin üzerine gamlı gözlerinden damlalar dökse, ateşinin harı hafifleyecektir... Ama istemez. Yandıkça yanmak, aşk ateşinde can vermek ister.

Diyamendi, Ortodoks bir ailenin çocuğudur. İlkokulu bir Ortodoks mektebinde okur. Ortaokul 2. sınıfta iken bir gün Farsça hocasının, Mevlana'nın Mesnevi'sinden tahtaya yazdığı birkaç beyit kalbini tutuşturmaya yeter.

*Dinle, bu ney neler hikâyet eder,
Ayrılıklardan nasıl şikâyet eder.
Beni kamışlıktan kestiklerinden beri feryâdımdan
erkek ve kadın müteessir olmakta ve inlemektedir.
İştîyâk derdini şerhedebilmem için,
Ayrılık acalarıyla şerha şerhâ olmuş bir kalb isterim.*

Mevlana

‘Mevlânâ’ ismi ona pek tatlı gelir. Okunan beyitler onu derinden sarsar. Son beyit ise, sinisini şerha şerha yarar. O andan itibaren tatlı tatlı yanmaya başlar. Şiddetle yakan fakat anne bûsesi kadar tatlı gelen alevler iç âlemini kaplamıştır.

Küçük Diyamendi’nin aşk yolculuğu o gün başlar.

İslam’a duyduğu sevgi farkında olmadan gün geçtikçe artar; içinde filizlenmekte olan iman çiçeği her geçen gün dal budak salar.

Bir yanardağ gibi yıllarca içten içe yanar.

Diyamendi, üniversiteyi İstanbul’da bitirdikten sonra, başta azınlıklara ait kız ve erkek liseleri olmak üzere çeşitli okullarda Türk Edebiyatı ve Farsça hocalığı yapar.

Bu arada Ortodoks bir kızla evlenir. Bu evlilikten bir kız çocukları olur. Diyamendi kendisini Müslüman hissetse de bunu yıllarca ailesine ve etrafına açamaz.

Artık o, alev yolların aşk yolcusudur. O yolu yürüyen ayaklar, o aşkı söyleyen dudaklar, o aşkın odağı yürekler.

Diyamendi, baştan aşağı yanmaktadır

Namazını en kuytu semtlerin küçük mescitlerinde kılmakta, Ramazan aylarında oruçlarını gizli gizli tutmaktadır.

Anadolu’nun çeşitli illerinde Mevlânâ ve Mesnevî konulu konferanslar verir.

Kızı ve eşi onun İslam’la şereflendiğinden habersizdir. O günleri anlatırken “Tam kırk yıl bazen sahorsuz, bazen iftarsız oruçlar tuttum; ama ailem bunu hiç bilmedi!” der. Diyamendi, Müslüman olduğunu söylese eşi ve kızıyla aynı evde kalamayacağını biliyordu. Eşi iyi bir kadındı. Eve gelen Müslüman misafirlere hizmet etmekten hiç yüksünmez, onlara çok iyi davranırdı. Kızı da babasına çok düşküncü.

Diyamendi’ nin iyi bir çevresi vardı. İtibarlı bir insandı.

1942 yılının Şubat ortaları...

55 yaşına kadar içten içe yanan Diyamendi’de artık dayanacak takat kalmaz. Diri diri yakacaklarını bilse, içindeki alevleri

serbest bırakacaktır. Söylemeye mecali olmasa da, susmaya tahammülü kalmamıştır. Yanarken en yüksek hazlarla harap olan ruhunun iniltilerini, eşi ve kızına açar.

Karısı ve kızı o an “eyvah” diyerek feryat ederler. Kızı, birlikte kalmayı çok arzu etmesine rağmen, eşi buna asla razı olmaz.

Aynı çatı altında kalmalarının imkânsız olduğunu anlar. Soğuk bir şubat gecesi zor bir karar verir.

Dışarısı dizlere kadar kardır. Bıçak gibi soğuk kesmektedir, Üsküdar. Ailesine: “Aşkımın bedeli bu yaşananlar. Sizler sakın üzülmeyiniz. Aşk, ızdırapsız olmaz. Size acı vermeye hakkım yok. Bu ev ve içindekiler size kalsın, bana onun aşkı yeter” diyerek ceketini alır ve evden ayrılır. Eşi ve kızı bir ölümün vereceği acı kadar ıstırap çekerler. Gözyaşları kuruyuncaya kadar ağlarlar. Diyamendi’ de bu ayrılığı bir zehir gibi içine çeker. Birlikte kalma konusunda çok ısrar etse de, çevrenin baskısıyla hanımı buna asla yanaşmaz.

Elinde bir iki küçük paketle, düşer yollara. Yatsı namazı için Altunizade Camii’ne gider. Bir beşaret beklemektedir.

İmam “Allah hiç kimseye güç yetiremeyeceği yük yüklemez” mealindeki ayeti okuyunca “kurtuldum” der ve kendini yere atar.

Namazdan sonra, Üsküdar Selamsız Yokuşu’ndan iskeleye iner. Sabah ezanına kadar o soğukta sokaklarda ve sahilde sürüklenir.

Ortalıkta kimsecikler yoktur.

İçi alev alev yanmaktadır. Boğazın buz gibi sularına dalsa, yüreğindeki yangınlara bir damla su değmeyecektir. Bu gün hâlâ her dinlediğimizde gönlümüzü titreten,

*Susuz kalsam, yanan çöllerde can versem elem duymam
Yanardağlar yanar bağrımnda, ummanlardan nem duymam
Alevler yağsa göklerden ve ben messeyleşem duymam
Cemalimle ferahmak et ki yandım Ya Rasûlallah,*

sözleri, gecenin karanlığında korları kabaran bir kalbin alevlerinde tutuşmuş havai fişekler gibi yükselir göklere.

Ağlasa... Alevlerin üzerine gamlı gözlerinden damlalar dökse, ateşinin harı hafifleyecektir... Ama istemez. Yandıkça yanmak, aşk ateşinde can vermek ister. Yıllarca, yanar dağlar gibi içten içe yanmış, korla ateş yer değiştirip durmuştur. Sonunda bir volkan gibi patlamış, yanar dağ nefes almış, ferahlamıştır.

*Gönül hun oldu şevkinden boyandım Ya Rasûlallah (sav)
Nasıl bilmem bu nîrana dayandım Ya Rasûlallah
Ezel bezminde bir dinmez figandım Ya Rasûlallah
Cemalinle ferahmak et ki yandım Ya Rasûlallah.*

Üsküdar'ın minarelerinde ezanlar göklere kanatlanmaya başlamıştır . Şafak yeni bir günü soluklamakta, İstanbul bu seslerle derin uykulardan uyanmaktadır. Lahuti sesler birbirine karışmakta, uyanık gönüller inşirah yokuşlarında ferahlamaktadır.

O artık bahtiyar bir sürgündür Bir müddet bürosunda yatar kalkar.

Bazı akşamlar, dostlarının, öğrencilerinin evlerine misafir olur. Müslümanlığını açıkladıktan sonra adını da Mehmet Abdülkadir Keçeoğlu olarak değiştirir. Fakat biz onu daha çok Ahmet Remzi Dede'nin ona "Diyamandi" harflerinden çıkararak verdiği "Yaman Dede" adıyla tanıyoruz.

5-6 sene yalnız yaşadıktan sonra, dostlarının araya girmesiyle ilkökul öğretmenliğinden emekli Hatice Hanım'la evlenir. İstanbul İmam Hatip Okulu ve Yüksek İslam Enstitüsü'nde Farsça dersleri vermeye başlar. Bugün her biri kendi branşında otorite olan Prof. Dr. Hayreddin Karaman, Prof. Dr. Bekir Topaloğlu, Prof. Dr. Emin Işık, İstanbul eski Müftüsü Selahaddin Kaya, Osman Nuri Topbaş gibi pek çok kimseler Farsçayı ondan öğrenir. Mevlânâ'yı onun ağlayarak anlattığı derslerden tanırırlar. "Dinlerin hakikâtine inenler, Allah'a yaklaşırlar. Hıristiyan ve Yahudiler dinlerini iyi inceleseler yolları mutlaka Aşk-ı Muhammedi'ye çıkar." sözleri Yaman Dede'ye aittir.

Allah, Resûlullah, Mevlânâ, Konya, aşk deyince hemen ağlamaya başlayan Yaman Dede, bu kuşağın zihninde derin izler bırakır.

Talebelerinden Ahmet Kahraman, bir gün okuldan çıkarak Taksim'e doğru giderken Alman Sefareti yanındaki mescidin duvarına yaslanmış, son nefesini verir gibi bir halde görür Yaman Dede'yi. Halsiz, mecalsiz, başı hafifçe sağ öne düşmüş, boynu bükülmüş, öylece durmaktadır. Hemen koşarak yanına gider ve: 'Hocam, hayırdır, geçmiş olsun neyiniz var, hasta mısınız?' der. "Baktım Hoca ağlıyor. 'Hocam! Niçin ağlıyorsunuz, başınıza bir şey mi geldi?' dedim. Şöyle çok ince, çok tiz, çok gevrek, ipil ipil dökülen bir sesle:

'Hayır yavrum hayır! Resulullah (s.a.s) aklıma geldiği zaman, kendimi kaybediyorum, ayakta duracak mecalim kalmıyor, ya bir yere dayanmam gerekiyor veya oturmam icap ediyor."

Yakın dostlarından Fahri Duran Hoca; 1982'de karayoluyla hacdan dönerken, Halep'te Zekeriya Aleyhisselam'ı ziyaret etmek için arkadaşlarıyla birlikte camiye girer. Her direğin dibinde bir adam vardır. Sesli-sessiz; kimisi Kur'an , kimisi ilahi, kimisi kaside okumaktadır. Bir de bakarlar ki, direklerden birinin dibinde bir adam, kendinden geçmiş bir halde Türkçe bir kaside tutturmuş ama, yakıyor kavuruyor etrafı;

*Yak sinemi ateşlere, efgânıma bakma
Ruhumda yanan ateşe nîrânıma bakma
Hiç sönmeyecek aşkıma imanıma bakma
Ağlatma da yak, hal-i perişanıma bakma!*

Fahri Hoca yanına varır ve sorar;

'Türk müsünüz?'

'Hayır! Arab'ım'

'Peki bu kasideyi nereden öğrendiniz?'

'Burada, Suriye'de.'

‘Allah Allah, bu kaside bizim Yaman Dede’mizin. Siz kim-den öğrendiniz?’

‘Urfalı bir TIR şoförü var, o belletti bana.’

Yaman Dede, eski eşini ve kızını sık sık telefonla arayarak hediye ve ikramlarda bulunmayı ömür boyu hiç ihmal etmez. Kızının, baba ne olur “eve dön” diye başlayan telefon seansları, Yaman Dede’yi her defasında harap eder. Amansız aşk yolculuğu yormuştur Yaman Dede’yi. Aşk yokuşlarında bîtaptır, hastadır. Bir gün yakın dostları Dr. Ali Kemal Belviran’lı, dış hekimi Nuri Yılmazgil, Fevzi Özçimi ve M. Şevket Eygi ziyaretine gelirler.

Ali Kemal Bey; “Yanan kalbe devasın sen” i bestelediğini söyler. Pek memnun olur. Misafirler koro halinde, rast makamında okumaya başlarlar.

*Yanan kalbe devasın sen, bulunmaz bir şifasın sen
Muazzam bir sehasın sen, dilersen rehniümasın sen
Habîb-i Kibriyasın sen, Muhammed Mustafa’sın sen
Cemalinle ferahmak et ki yandım Ya Rasûlallah*

Olan olmuştur. Yorgun ve bitkin hâli gitmiş, vecd haliyle dönmeye başlamıştır.

Muhtereme refikası Hatice Hanım içeri girerek: “Ne olur, lütfedin, devam etmeyin, hastadır, yakında kalb krizi geçirdi, böyle bir hâle tahammülü yoktur.” der.

Bir daha kendini toparlayamaz. Artık çok mecalsizdir.

Yaman Dede adındaki yanardağ sakinleşmiştir. Debisi yüksek aşk ırmağı yatağına çekilmiş, kararsız kasırgalar Karaca Ahmet’in sükûn ikliminde dinmiştir.

1962 yılının bir Mayıs günü, günler baharı soluklarken, güneş titremiş, gül kokulu canlar erimiştir. Şimdi artık geceleri yıldızlara yükselen bir yanık ses duyarsınız Karaca Ahmet’ten;

Cemalinle ferahmak et ki yandım Ya Rasûlallah.

Artık o da, her yolcunun dünyadaki son durağındadır.

Önden Giden Atlılar 2

YOLDAKİLER

Elime aldığım bir kitabın kelimeleri, bana anne sıcaklığı gibi, sevgili yüzü gibi, memleket türküleri gibi gelmeli. Çünkü Türkçe, benim için çok önemli. Türkçe varlık sebebimiz. Cemil Meriç'le aynı kanaatteyim: "Kamus'a uzanan el, namusumuza uzanmış demektir!"

...

Harun Tokak'ın, iki kitabı, beni, anlatılmaz bir çekim kuvvetiyle kendisine bağladı. Bağladı da ne demek, Önden Giden Atlılar, zaman zaman gözyaşlarımla ıslandı. İkinci kitabı olan Yoldakiler ise, bitirinceye kadar elimden düşmedi. Yoldakiler de, Önden Giden Atlılar da, beni adeta bir anafor gibi birdenbire içine çekti.

Yavuz Bülent Bakiler

6,50TL